

PAIHOWA **Yesu 'ana tohepwailao 'idi** **paihowa**

Luke 'ina buki heluwena bewa ma 'ihe'ote'oteteleya Yesu 'ina toholohila ta 'ina hane galewa weyahidi, ta muliyetega Yaluyaluwa Tabuna 'isuluma ma 'ana tomuliya 'i'abihe waiwaidiya, ma siguguya ta wete paihowa waiwaidi Yesu saninega sipaihowediya. Tupwana tapwalolo 'ana tohanugetao silo'alehediya, ma tuwa sihewaiwaiya ta tomota baibaiwadi Yesu tetelina sihemiseya ta sibabitaisowa.

Muliyetega 'adi 'aleha madouna, sanina Saulo, 'inuwabuiya ma 'ihetohepwaila Yesu weyahina, ta 'isakowasi tupwa mabwaiyana 'oidiya, 'iguguya Yesu tetelina, eema 'ana siga meYudiya 'idi tohanugetao Pauloina si'wayamiya ta nuwanuwadi silohe'amasi. Ma hesi meLoma Paulo si'abiheteya, ta sitoeya Loma 'oina yatala weyahina 'idi toloina madouna Sisa matana.

Saugaina Paulo deliya 'imiyamiya, tohekale-siyo 'idi letao 'ilelediya, beno meEpeso ma mePilipai ma meKolose 'idi letao, ma Pilimoni 'ina leta, ta wete Timoti 'ina leta heluwena.

Yesu 'ana tohepwailao 'idi paihowa

¹ Cae Tiyopilo, mwalo bukiina yalele nugeteya 'alona Yesu 'ina paihowao ma 'ina he'itao,

² tutaina 'ina miya gogo gabulena 'ana siga Yehoba 'itoe haneheya galewa, Yesuina 'ina

'amasa mulina, mayawasina 'ilatuwa 'ana to-hepwailao hesihesinuwadi 'oidiya, ta Yaluyaluwa Tabuna 'ina waiwaiyega 'adi loina 'i'ebwaediya.

³ Sabwelo poti 'alodiya 'ilatulatu 'oidiya, ta 'ebe'ita baibaiwadi 'ihe'itediya, 'oinega 'ina to-holohila si'ahwa moiseya, ma Yehoba 'ina loina weyahina 'ihe'itediya.

⁴ Cabwa ba'idadiu simiyamiya ta 'adi loina 'i'ebwaediya, 'igwae, "Sahena Yelusalema wa'ebe'ebesine, ma hesi Tamadai 'ina gware hemisaina mwalo yahegwaegomiya weyahina wayamwayamwa.

⁵ Wanuwatuhuyahi 'abehega Yoni we'ahega 'i'abi'abihe babitaisowegomi ma sabwelo geya baibaiwana simiyamiya ma 'omi 'imi babitaiso Yaluyaluwa Tabuna 'oinega waloba."

Yesu 'ina hane galewa

⁶ Caigeda sauga Yesu ma 'ana tomuliya simiya'auta, ma sihesilala 'oina, sigwae, "Bada, sowasowahina ma sauga bewa tauda meIsileli 'uhanugetegita ma taboidamo taloina hilegita?"

⁷ Ma Yesu 'igwae, "Tamagu tauna 'iloiloina, ma geya sowasowahina ma 'omi wasanapu to sauga 'ina loinaedi 'ipaihowadi.

⁸ Ma 'omi hesi 'abwa Yaluyaluwa Tabuna 'inaowa 'oimiyia ma 'i'abihe waiwaiyegomi, ma taugu weyahigu wahetohepwaila Yelusalema 'oina, ma Yudiya ma Sameliya gogonao mabwaiyadi 'oidiya, ta wete gogo gabulena mabwaiyana 'oidiya."

9 Cina gwaeyawedi bewa 'ilosalohidiya, ta matadiyega Yesu si'iteya 'ihane galewa, ma yaloha 'alona 'l'waiha.

10 Ci'ebesine pwaidiya, ta 'abwa hene si'e'ebubuna galewa, ma loheya 'eluwa ma'adi 'ale'o wa'ewa'e'edi deidiya sitoholo,

11 ta sigwae, "MeGalili he, to'aha weyahina wa'e'ebubuna galewa? Yehoba Yesuina 'itoe pwaiya galewa, ma 'abwa 'isulu hilama, ma 'ina suluma 'ana 'ita 'abwa gide 'ina haneina nige wa'iteya."

Yudasa miyalaena

12 Coyaina sanina Olibe 'oinega sihila ta sitauya Yelusalema, beno geya bwaga, gide loheloheya siyawawayawala sabwelo Sabati 'oina.

13 Ta siluhuwa 'idi hada ta sihaneya 'aigeda tupwa 'aliupa 'oina, taudi Pita ma Yoni ma Yemesa ma Andulu ma Pilipi ma Tomasi ma Batolomiu ma Madiu ta hali Yemesa (tauna Alipiyonatuna), ma Saimoni (tauna mwalo to'ohe Isileli 'ina miyawasi Loma weyahina), ma Yudasa (tauna Yemesa natuna).

14 Mabwaiyadi bewa sabwelo 'aigeda 'aigeda 'oina 'idi 'atetagwala 'oinega si'ahwa'ahwanoi Yehoba 'oina, wahiwahine mahetediyao, ma Meli tauna Yesu sinana, ma Yesu tasinao wete mahetediyao.

15 Bodaedi 'adi baibaiwa gidemusa wani handeledi ma tuweniti, ma 'aigeda sabwelo 'oina Pita gamwagamwanidiya 'itoholowa ma 'ihewaediya, 'igwae:

16-20 “Tasigwao, mwalo Yaluyaluwa Tabuna Debida 'ina gwae 'i'ebwaeya Yudasa weyahina, ma Buki He'asisi 'oina 'imiyamiya. Yudasaina mwalo mahetedai tahetohepwaila Yesu weyahina, ma hesi 'ida Bada 'itebaeya ta 'i'ebwayaeya Yesu 'ana 'alehao nimadiya. Ta 'aigeda wali Buki He'asisi 'alona Debida 'ina gwae Yudasa weyahina, bewa gide 'igwaeya, 'Cina gogo 'ibisula ma gesowana 'eta taiya loheya 'oina 'imiya.’

Ma wete 'igwaeya,

'Miyalaena tauna 'ina paihowa 'i'ewa.'

Coinega 'ilobwaineyea 'ilatu gide gwae bewa 'igwae 'ese."

Pita 'ina gwae bewa gide, weyahina Yudasa 'i'amasa pwaiya. Tauna mwalo 'ina paihowa galana 'ana maisa 'i'eweya ma 'aigeda bale'u 'igimwaneyea, ta bale'uina 'alona 'ibe'u talutalubu'iya, ta gamwana 'ilosabuweya, ma sinaena mabwaiyana 'ilatuwa ta tetelina meYelusalema mabwaiyadi sihesagoheya, ta 'enadiyega bale'uina sibwauweya "Akeladama," ma 'ana sanapu "Bale'u Bweyaha."

21 Ma Pita wete 'igwaeya, "Coinega Yudasa miyalaena tabese, ma 'ilobwaineyea ma loheyaina mwalo mahetedai tamiyamiya sauga mabwaiyana,

22 Yesu 'ina babitaiso Yoni 'oinega 'ana siga 'ina hane galewa, 'ina sakowasi mabwaiyana 'oidiya, ma 'ane loheyaina mahetedai tahehepwaila Yesu 'ina toholohila weyahina."

23 Coinega loheya 'eluwa sanidiyao si'abi lagasidiya, 'aigeda Yosepa, tauna sibwauweya

Basaba, tauna wete sibwauweya Yusito, ma heluwena loheya sanina Mataya.

²⁴ Coinega si'ahwa'ahwanoi Yehoba 'oina, sigwaeya, "Bada yo, 'owa tomota mabwaiyama 'ima nuwatuhu 'usanasasanapudi, 'oinega 'ino hesinuwa lohelohuya 'eluwa bewa 'oidiyega 'uhe'itae 'oima,

²⁵ ma Yudasa miyalaena, ma tauna 'ihetopaihowa ma 'ihetohepwaila Yesu weyahina, weyahina Yudasa paihowaina 'i'ebesineya ta 'itauya tauna 'ina tupwa."

²⁶ Coinega dimwa 'eluwa 'oidiya sanidi silelediya ma siula hanehedi ma sibe'uwa, ta Mataya sanina 'inugeta, 'oinega tauna 'iluhu Yesu 'ana tohepwailao site lebeniyedi ba'idanao, ta mahetediyao sipaihowa.

2

Yaluyaluwa Tabuna 'ina tauyama

¹ Ma muliyetega paihowa sanina Penitikosi 'ana sabwelo 'oina Yesu 'ana tohemisao mabwaiyadi si'eto'autama,

² ma hadai simiyamiya, ma galewega 'aigeda dagugu gide wediliya madouna sihesagoheya, ta 'idi hada 'alona gesowana ma to'aha wete sihesagohe,

³ ta ginaula 'aigeda si'iteya 'ana 'ita gide 'aiwe ninininimina, ma 'alataedi sitowa 'aigeda 'aigeda debadiya.

⁴ Coinega mabwaiyadi Yaluyaluwa Tabuna 'ilohemahediya, ta sihegaina ma hali 'enana

ma hali 'enana 'oidiyega sigwaegwae, beno Yaluyaluwa Tabuna 'ina waiwaiyega.

⁵ Sauga nage 'oina totapwalolo meYudiya hali tupwega ma hali tupwega sitauya pwaima, ma Yelusalema 'oina simiyamiya,

⁶ ma daguguina sihesagoheya ta si'eto'autama, ma mabwaiyadi taudi 'enadiyega 'aigeda 'aigeda gwae sihesagoheya 'oinega nuwadi 'ihewpanopwanowa madouna,

⁷ ta sigwae, “Togidega, taudi togwaeyedi mabwaiyadi meGalili 'awa?

⁸ Ma togidega ta 'oinega mabwaiyada tauda 'enadega sigwaegwae,

⁹ 'enanaedi beno Palitiya, ma Midiya, ma Elama, ma Mesopotemiya 'ana tomiya, ma Yudiya ma Kapadosiya, ma Ponito, ma Esiya, ma

¹⁰ Piligiya, ma Pamipiliya, ma Itipita, ta Libiya tupwainaowedi Sailini 'alona simiyamiya, ta taudi Lomega sitauyama, tupwadi meYudiya, ma tupwadi geya meYudiya ma hesi 'ida tapwalolo 'oina sitagwalediya mahetediyao,

¹¹ ma wete meKiliti, ma meAlebiya, ta mabwaiyada tauda 'enada hagana ma hagana 'oidiyega sigwaegwae Yehoba 'ina paihowa waiwaidi weyahina.”

¹² Coinega mabwaiyadi ma'idi henuwanainaida siboidimo sigwaegwae, “To'aha lamuna ta 'idi paihowa bewa gidemusa?”

¹³ Ma hesi 'iyadiyao tupwadi sigwae, “Nuwana we'aha waiwai 'oinega sihebuwa.”

Pita 'ina hepwaila

¹⁴ Ma Pita 'iyanao site lebeni mahetenao sitoholo, ma Pita 'ihiegaina ma 'oidiya 'iloguguya, 'igwaeya, "Comi meYudiya ma Yelusalema 'ana tomiyao mabwaiyami 'igu gwae wahesagohe, ma wanuwa sabwalena,

¹⁵ 'abehega 'ima paihowa bewa geya we'aha waiwai 'oinega, weyahina 'abwa gonagona, geya numa yauyaule 'ana tuta.

¹⁶ Ma hesi mwalo palopita Yoeli 'ihewaila nugeteya, 'igwae,

¹⁷ 'Yehoba 'ina hepwaila bewa gidemusa 'igwae:

Cabwa sauga 'ana 'ebelosaloha 'oina,
Yaluyaluwagu yalosiwa tomota
mabwaiyadi 'oidiya, ma natumiyo
loheyadi nuwana natumiyo wahinedi
siloguguya, ta 'imi hewahewaliyao si'eno
mata'ita'ita, ta 'imi babadao sinihi.

¹⁸ Moisa, tuta nage 'oina Yaluyaluwagu yalosiwa
'igu topaihowa, loheloheya ma wahiwahine
'oidiya, ma 'igu nuwatuhu sihepwaila nugete.

¹⁹ Ma 'ebe'ita henainaida yapaihowadi galewa,
ta wete bale'uwa, gidemusa bweyaha ma 'aiwe
ganinisa ma 'asu,

²⁰ ta sinala 'iguguyou, ta wai'ena 'ana 'ita
'iheweyaha, ma muliyetega Bada 'ina sabwelo
'ebe matauta 'ilatu.

²¹ Ta 'eguma taiyawedi Bada saninega sibwaub-
wau nata 'i'abihetedi.' ”

²² Pita wete 'ihegwaediya, 'igwae, "MeIsileli
'omi gwae bewa wahesagohe, Yesu tauna gwama
Nasaleta matamiya Yehoba 'ihe'itaeya 'abehega

tauna 'ina topaihowaina, weyahina Yesu 'ina paihowa waiwaidi ma 'ebe henainaida Yehoba 'ina waiwaiyega 'ipaihowediya, ma wasanasanapudi weyahina gamwagamwanimiya 'ipaihowediya.

²³ Yehoba mwalo hene Yesuina weyahina 'iloina, ma to'aha bale'uwa Yesu nata 'iloba Yehoba 'isanapu nugeteya, beno 'omi watebaeya, ta 'imi loina 'oinega tomota galadi kelose 'oina silohe'amasiya.

²⁴ Ma Yehoba 'amasa 'ina tupwa mwauna 'oinega 'i'abiheteya ta 'i'abihetoholo hileya, weyahina geya sowasowahina ma 'amasa 'ina tupwa 'imiyamiya hataya.

²⁵ Bewa weyahina mwalo Debida Yesu 'ina gwae 'ihepwaila nugeteya 'igwae, 'Bada ya'iteya mataguwega 'imiyamiya hataya, ma 'igu 'ebeulega 'imiyamiya, ta 'i'abihe waiwaiyegauwa ma sahena yawe'awe'a.

²⁶ Coinega yayaliyaya madouna ma yahehepwatuwe, ma yahemisaeya 'ane gesowana 'wapigu 'igalagala.

²⁷ Taugu 'ino loheya hesihesinuwaigu, eema sahena yaluyaluwagu 'ulagulagu hataya to'amasaao 'idi gogowa, ma gesowana wete 'wapigu 'imwahulu.

²⁸ Ta hesi yawasi bwebwe'ana 'ina 'eda 'uhe'itaeya 'oiguwa, 'oinega matauwa 'u'abihe yaliyaya hataegau.' ”

²⁹ Ma Pita wete 'igwaeya, “Tasigwao, gwae bewa geya tubuda Debida weyahina, weyahina Debidaina tasananapuya 'abehega mwalohene 'i'amasa ta sigaliheya, ma bewa tuwa 'ana galihina 'ebwa 'imiyamiya.

³⁰ Ma Debidaina palopita 'aigeda, ma Yehoba 'ina gwae hemisa waiwaina 'oina 'inuwatuhu yahiya 'abehega 'abwa Debida tubuna 'aigeda Debidaina 'ina 'ebeloina 'i'ewa Yehoba 'oinega.

³¹ Coinega To'abihetenaina 'ina toholohila 'isanapu nugeteya, ta 'ihegwaeya 'abehega sahena to'amasaao yaluyaluwadi 'idi gogo 'oina 'imiyamiya hataya, ma wete 'wapina gesowana 'imwahumwahulu.

³² Bewa Yesu 'ina 'amasega Yehoba 'i'abihetoholo hila pwaiya, ma tauna mabwaiyama 'a'iteya.

³³ Coinega Yehoba 'i'abihaneheya ta tauna 'ina 'ebeulega 'imiyamiya, ma tauna Yaluyaluwa Tabunaina Yehoba mwalo 'igwae hemisaeya, ma bewa tuwa 'i'ebwaya pwaimaiya, 'oinega pahowa bewa wa'ita'itadi ma wahehesagohedi, tauna 'oinega sitauyama.

³⁴ Weyahina Debida geya tauna 'ina hane galewa weyahina 'igwae, ma Yesu hesi weyahina 'igwaeya, 'igwae,

'Yehoba 'igwae pwaiya 'igu Bada 'oina, "Cigu 'ebeulega 'umiyatoi,

³⁵ ma 'ana siga tutaina 'a sahiyao yalagu suluhedi 'aheu 'adi 'ebelagu 'oina." '

³⁶ "Bewa weyahina meIsileli mabwaiyami wasanapu bwaibwaini 'abehega Yehoba Yesu 'i'ahwa bada pwaiyeya ma tauna To'abihetena, tauna Yesuina wa'abihekelse pwaiya."

³⁷ Loheloheyaedi Pita 'ina gwae bewa sihesagoheya ta weyahina sinuwagala moisa, ma Pita ma'iyanao 'oidiya sihesilala, sigwae, "Tasimao 'alopuiya. Togidega nata 'apaihowa 'esa?"

38 Coinega Pita 'igwaeya, "Cimi paihowa galana 'oidiyega wanuwabui, ma mabwaiyami To'abihetena Yesu saninega 'ada 'abihe babitaisogomi, ma wete 'imi puiyao 'inuwasamudi, ta wete Yaluyaluwa Tabuna 'i'ebwaegomi.

39 Weyahina Yehoba 'ina gwae hemisaina 'abehega 'omi weyahimi, ma natumiya wete weyahidi, ma taudi bwaga 'ana tomiyao weyahidi, taudi mabwaiyadi 'ida Badaina Yehoba 'ibwauwedi 'oina."

40 Ma Pita 'ina gwae ta 'ina loguguya baibaiwana wete 'oidiyega 'ihepwaila, ta 'igwaeya, "Ciyagwao, mehau galadi wa'ebesinedi ma 'abihetena wa'ebese."

41 Coinega sabweloina 'oina Pita 'ina gwae sihesagoheya, ta sibabitaiso, ta 'adi baibaiwa gidemusa 'etoi tausani,

42 ta sitagwala moisa tohepwailedi 'idi he'itao 'oidiya ma sihe'iya'iyagu moisa, ma si'ai mahemahetena, ta wete si'ahwa'ahwanoi Yehoba 'oina.

Tohekalesiyao mumugadi

43 Ta mabwaiyadi Yehoba sihe'asisiyeya, ma tohepwailao 'idi paihowao 'ebehenainaida ma hedehedede baibaiwadi sipaihowediya.

44 Ma tohemisaowedi taudimo sihegogonedima, ta 'idi tobwatobwao sitagwalediya ma 'abehega tomota mabwaiyadi 'idi tobwatobwa.

45 Ta 'eguma 'idi 'ebeloina 'asai simiyamiya siheginwaneyedi ta ginaulaedi 'adi maisega siheguyaiyedi taudi geya 'idi tobwatobwaomo 'oidiya.

⁴⁶ Coinega sabwelo 'aigeda 'aigeda 'oidiya ma'idi 'atetagwala sitapwatapwalolo Hada He'asisi 'oina, ma taudi 'idi hada ma'idi yaliyaya si'ai hegogona,

⁴⁷ ma Yehoba sihehepwatuwe. Ta hesi tomota mabwaiyana tohemisaowedi si'ahwa bwebwe'anediya. Ma sabwelo 'aigeda 'aigeda 'oidiya Yehoba tupwana tomota wete 'i'abi'abihetedi, ta tohekalesiyao 'adi baibaiwa 'imadomadou.

3

Topeu si'abihe bwebwe'aneya

¹ Caigeda tuta lahilahiya, Pita Yoni ba'idana silagalaga Hada He'asisi 'oina sabi 'ahwanoi, weyahina beno 'ahwanoi 'ana tuta.

² Ma Hada He'asisiina 'ana 'ahwa'eda sihesaniyeya Causalana deina topeu 'aigeda 'imiyamiya, tauna 'ina tuta li'u 'oinega ma'ina peu, 'oinega 'iyanao sabwelo 'aigeda 'aigeda 'oidiya si'ewe'eweyama 'ahwa'edaina 'oina ma 'ilo'ahwa'ahwanoi 'ina mane bo 'ina tobwatobwa weyahidi, Hada He'asisi 'ana toluhuwao 'oidiya.

³ Ta topeuina Pita ma Yoni 'i'itediya 'i'luna ma siluhu, 'oinega lema weyahina 'i'ahwanoiya 'oidiya.

⁴ Eeta Pita ma Yoni si'ebubuya, ta Pita 'igwaeya, "Cu'ebubumai."

⁵ Coinega topeuina 'i'ebubudiya ma'ina hemisa 'abehega to'aha nata si'ebwae.

⁶ Ta Pita 'igwaeya, "Geya 'igu manemo, ma hesi helauina 'oiguwa 'imiyamiya ya'ebwaego,

To'abihetena Yesu, tauna gwama Nasaleta, saninega yaloinego ma 'utoholo ma 'utauya."

⁷ Ma nima 'ebeulega 'i'abihe toholoya, ma 'aetubwenao sipa'ala,

⁸ ma 'iulataheya ma 'itoholowa, ma 'oinega 'itauya ta ba'idanao siluhuwa Hada He'asisi 'alona, ma loheyaina 'iulaula taheya ma 'ihehepwatu Yehoba 'oina.

⁹ Coinega boda si'iteya topeuina 'itautauya ma'ina hepwtatu Yehoba 'oina,

¹⁰ ta si'inaneya 'abehega topeuina mwalo Hada He'asisi 'ana 'ahwa'eda 'ausalana deina 'imiyamiya ma 'ilolo'ahwa'ahwanoi 'ana lema weyahina, 'oinega sisalutuwa ma sihenainaida madouna 'ina bwebwe'ana hila weyahina.

Pita 'ina guguya

¹¹ Tutaina loheyaina Pita ma Yoni 'i'abi'abi yahidi Hada He'asisi papena, tauna sihesaniyeya Solomoni 'ina biliupa, ta bodaedi ma'idi henainaida sipili hegogona 'oidiya.

¹² Ma Pita 'i'itediya, 'oinega boda 'ihegwaediya, 'igwae, "Comi meIsileli, to'aha weyahina nuwami 'ihenainaida ma wa'e'ebubumai? Geya 'abehega tauma 'ima waiwaiyega bo nuwana 'ima mumuga bwebwe'ana 'oinega, loheya bewa 'a'abihe bwebwe'aneya ta 'itautau,

¹³ ma hesi Yehoba 'ina waiwaiyega, tauna Ebalahamo ma Aisake ma Yakobo 'idi Yehoba, ta tubudao 'idi Yehoba. Yehobaina 'ina hewali Yesu sanina 'i'abihaneheya, tauna mwalo Pailato nuwanuwana ma 'ilihasi, ma 'omi wamwehihiyeya, ta wa'ahwa galagalaeya Pailato matana.

14 “Moisa tuwa, Yesu tauna loheya dumwaluna ma bwebwe'ana, ma hesi walogwahateya, ta tomota 'adi tolohe'amassa 'aigeda nuwanuwami, ta weyahina Pailato 'oina wa'ahwanoiyeya.

15 Coinega yawasi bwebwe'ana 'ana to'ebwaya walohe'amasiya, ma Yehoba tauna 'amasega 'i'abihetoholo hileya, ta mabwaiyama 'a'iteya.

16 Coinega Yesu saninega loheya bewa 'ibwebwe'ana pwaiya. Loheya bewa wa'iteya ma wasanapuya, ma Yesu sanina 'ihemiseya, 'oinega matamiya 'ibwebwe'ana moisa ma 'ihewaiwaiya.

17 “Tasigwao, yasanapugomiya 'abehega 'imi henuwa potepotega Yesuina walohe'amasiya, gidemusa 'imi babadao.

18 Ma hesi wada nuwahila 'abehega Yehoba 'ina palopitao 'oidiyega 'ihepwaila nugeta beno To'abihetena 'ina muyao 'ilobadi, 'oinega gwaeina 'ana moisa 'ilatu pwaiya.

19 Coinega 'ilobwainegomiya wanuwabui ma 'imi puiyao 'i'ewayahuledi, ma lotohona bwebwe'ana waloba Bada tauna 'oinega,

20 ta wete To'abihetenaina tauna 'ihesinuwa nugeteya, 'ihewasae 'oimiya, beno Yesu.

21 Tauna 'itauya pwaiya galewa, ma 'imiyamiya 'ana siga ginaula mabwaiyadi 'i'abihe dumwaludi, gidemusa Yehoba 'ina palopitao mwalona sihepwaileya.

22 Mwalo Moses wete 'igwae hemisa, 'igwaeya, 'Cabwa 'ida Bada Yehoba 'oimiyega 'aigeda loheya 'i'abilagasi ma 'ihepalopita weyahimi, gidemusa taugu 'i'abi

lagasigauwa, ma 'ina hepwaila
mabwaiyami nata wahesagohedi.

²³ Ma 'eguma taiyawedi palopitaina 'ina gwae
silogwahate Yehoba 'i'abihegaladi, ma 'i'ewa
yahuledi 'ina tomotaedi 'oidiyega.'

²⁴ Ma palopita mabwaiyadi Samuwela 'oinega
ma taudi simuliyea 'oidiya, 'idi gwae hemisa
'oidiyega sihepwaila nugeta paihowaedi bewa
tuwa weyahidi.

²⁵ Ma 'omi palopitaowedi tubumiya. Ma wete
gwae hemisaina Yehoba tubudai Ebalahamo
'i'ebwaeya, 'igwae,

'Cowa 'ino susuwega 'abwa 'ebeloinao mab-
waiyadi bale'uwa 'idi 'ebeyaliyaya.'

Cinega gwae hemisaina bewa 'omi wete
weyahimi.

²⁶ Ma Yehoba 'ina hewali Yesu 'i'abihe toholoya,
ta 'omi meYudiya 'oimiya 'ihetune nugeteyama,
ma 'ina helau 'oimiya beno 'abehega 'imi
puiyao 'oidiyega wanuwabui, ma hali boda
mulyetega."

4

Pita ma Yoni 'idi yatala

¹ Ma 'abwa tuwa sigwaegwae boda 'oidiya,
ma topwaoliyao ma Hada He'asisi 'ana tuilala
madoudi, ma wete Sadusiyao sinaoma,

² ma'idi gamwasowala weyahina Pita ma
Yoni boda sihe'itediya 'abehega Yesu 'amasega
'itoholo hila.

3 Coinega si'abiyahidiya ma deliya silagu luguhediya ma 'abehega gona 'i'adale ma 'idi yatala sida paihowa, weyahina 'iboi pwaiya.

4 Ta hesi 'idi loguguya bodaedi sihesagoha pwaidiya, ma tupwana baibaiwadi sihemisaediya, 'oinega tohemisaowedi mabwaiyadi loheloheya 'adi hasihasila gidemusa paibi tausani.

5 Gona 'i'adaleyta, ta 'idi tolinoao ta 'idi babadao ma loina 'ana tohe'itao,

6 ma wete Anasa, tauna Topwaoli Madouna ma'ina susuwao ta ma'ina bodo, beno Kaiyapa ma Yoni ma Alekisana, taudi Yelusalema 'oina sideli 'autama.

7 Coinega Pita ma Yoni gamwagamwanidiya sihetoholodiya, ma sihesilalediya, sigwae, "Cimi paihowa bewa taiya 'ina waiwaiyega, nuwana taiya saninega wapaihoweya?"

8 Ma Pita Yaluyaluwa Tabuna 'ina waiwaiyega 'ihewaediya, 'igwae, "Cima tolinoao ma babadao he,

9 nuwana 'ima yatala bewa lamuna weyahina tolopegoi 'a'abiheteya, ma 'abehega togidega 'a'abihe bwebwe'ana 'eseya?

10 Coinega nuwanuwama 'omi ma meIsileli mabwaiyami wada sanapu 'abehega loheya bewa matamiya 'itohotoholo 'ina bwebwe'ana Yesu Keliso 'oinega, tauna gwama Nasaleta, kelose 'oina walohe'amasiya, ma Yehoba 'i'abihetoholo hileya.

11 Yesuina gide logidi, ma to'abi hada 'omi logidiina walowahateya, ma hesi tuta

bewa 'ihelogidi nugeta ma logidi mabwaiyadi 'iloinaedi.

¹² Ta geya 'eta taiya wete sowasowahina ma 'ilemegita. Beno tuwa Yesu. Ma geya 'aigeda wete sani bale'uwa 'imiyamiya ma 'oinega lemaina taloba."

¹³ Ma tololinaowedi si'iteya Pita ma Yoni 'idi 'atepatu, ma sisanapuya 'abehega taudi tuwa tomiya 'asa, ma 'ebe se'ulu madouna 'oidiya geya siluhuluhu, 'oinega nuwadi sihepwolanopwanowa ma sinuwatuhuya 'abehega mwalo Yesu ba'idadiu simiyamiya.

¹⁴ Ta wete topeuina 'ibwebwe'ana pwaiya si'iteya deidiya 'itohotoholo, 'oinega geya wete 'idi 'ebe gwaemo.

¹⁵ Ta sihewasaediya ma silatuwa ma 'abehega siboidimo hadai sida loina, 'oinega Pita ma Yoni sihapwesa, ta tololinaowedi siloina,

¹⁶ ma sigwaeya, "Togidega tada loina 'esa loheloheya 'eluwaedi weyahidi, weyahina Yelusalema 'ana tomiyanao mabwaiyadi sisanapudiya 'abehega 'ila'ilala madouna sipaihowa pwaiya, ma geya sowasowahida tauhale.

¹⁷ Benomo tada toho ma tetela bewa tada 'ausi, ma sahena 'ilelelelewana boda mabwaiyadi 'oidiya, 'oinega tada loina pa'ala 'oidiya ma sahena wete Yesu sanina tomota 'oidiya sihehewasae."

¹⁸ Coinega sibwauwedima ma siluhu hila 'oidiya, ma siloinedi ma sahena wete Yesu sanina sigwaegwaene, bo sihehe'itae tomota 'oidiya.

19 Ta Pita ma Yoni 'idi loina sihemaiseya, sigwae, "Togidega 'ilobwaineya ma Yehoba matana tauna 'ina gwae 'amuliya, bo nuwana 'omi tuwa 'imi gwae 'ada muliya? Bewa weyahina wanuwanuwa.

20 Ma tauma hesi geya sowasowahima ma 'ima gwae 'alolagu ginauledi 'a'itediya ma 'ahesagohediya weyahidi."

21 Coinega siheliyediya ma muliyetega silihasidiya. Geya 'idi pui 'eta silobaloba ma weyahina maisa mwauna sida 'ebwaedi, ma hesi boda mabwaiyadi Yehoba sihepwatuweya.

22 Weyahina topeuina 'ana bolime poti ma tupwana, ma si'abihe bwebwe'ana pwaiya. Coinega toloinao boda simatautediya, ta geya 'eta to'aha sipaihowa Pita ma Yoni 'oidiya.

23 Coinega Pita ma Yoni sihapwesa ma 'iyadiyao 'oidiya sitauya ma topwaoli madoudi ma babadao 'idi gwae sihepwailediya.

24 Ta 'iyadiyao sihesagoheya mabwaiyana, 'oinega Yehoba 'oina sigwae mahemahetenä sigwae, "Cima Bada yo, 'owa galewa ta bale'u ta hola ta ginaula mabwaiyadi 'alodiya simiyamiya 'uhemasalahediya,

25 'oinega 'ino hewali, tauna tubuma Debida, Yaluyaluwa Tabuna 'ina waiwai 'oinega 'ino gwae 'ihepwaila latuwa, 'igwaeya,

'To'aha lamuna 'ebeloina baibaiwadi silolo'alehe, ta wete sinuwanuwatuhu bwagabwaga?

26 Coinega mebale'u 'idi kiniyao ma toloinao sideli 'autama ma si'atu'atububuwa, sabi lo'aleha Yehoba ta 'ina Keliso 'oidiya.'

27 “Moisa gogo bewa 'alona si'eto'autama ma Yesu si'aleha, tauna 'ino hewali dumwaluna ma hesihesinuwaina, taudi to'alehaowedi beno Helodi, ma Ponitio Pailato, ma meYudiya ma wete taudi geya meYudiya,

28 ma sipaihoweya to'aha gide 'owa 'ino nuwatuhu mwalo 'uloinaeaya.

29 Bada yo, 'u'ita 'idi heliya tauma 'ino topaihowao 'oima, ma hesi 'uda 'abi hewaiwaiyemai ma malima 'atepatu 'ino gwae 'ada hepwaile latuhe.

30 Ta wete 'ino waiwaiyega tololahao 'uda 'abihe bwebwe'anedi, ma 'ila'ilalao ma hedehedede 'uda gihelatuhedi, 'ino hewali hesihesinuwaina, sanina Yesu 'oinega.”

31 Cidi 'ahwanoi bewa silosalohiya, ma hadaina 'oina simiyamiya 'ilonihuwa, ma mabwaiyadi Yaluyaluwa Tabuna 'ina waiwai 'oinega si'atepatu, ma Yehoba 'ina gwae sigwae latuheya.

Cidi tobwatobwa siheguyaiyediya 'aigeda 'aigeda 'oidiya

32 Bodaedi Yesu sihemisaeya, ta 'idi nuwatuhu mabwaiyana mahemahetena, ma geya sida 'enuwaha, ma hesi 'idi tobwatobwa mabwaiyadi sitagwalediya boda mabwaiyadi 'idi paihowa weyahidi.

33 Ta wete Bada Yesu 'ana tohepwailaowedi sihewaiwai hedada 'ina toholo hila 'ana hepwaila weyahina, ma mabwaiyadi sihehelau hiledi mahemahetena.

³⁴ Ma wete mabwaiyadi ma'adi, ma ma'adi 'wama, weyahina taudi towasawasao 'idi bale'u ma 'idi hadao sihegimwane pwaidiya,

³⁵ ta 'adi maisao mabwaiyana si'ewedima ma si'ebwaediya Yesu 'ana tohepwailao 'oidiya, ma taudi siheguyaiya taiyewedsi simiya mwau 'oidiya.

³⁶ Towasawasa 'aigeda 'oidiyega, sanina Yosepa, ma sanina hauhauna tohepwailaowedi si'ebwaeya Banaba, beno 'ana sanapu "To'abihe 'atepatu," tauna gwama Saipilosi, ma Libai 'ina susu 'aigeda,

³⁷ ma tauna 'ina tanoha 'ihelimwaneyeya, ta maneina 'i'eweyama ta 'i'ebwaeya Yesu 'ana tohepwailao 'oidiya.

5

Ananaiyasi ma Sapaila

¹ Loheya 'aigeda wete mamwanena 'idi tanoha sihegimwaneyeya, maneina si'eweyama. Loheyaina sanina Ananaiyasi ma mwanena Sapaila.

² Siteluwaedi sitalamwa ma tupwana mane sidahweya, ta 'ana tupwamo Ananaiyasi 'i'eweyama tohepwailaowedi 'oidiya.

³ Pita 'ihewaeya, 'igwae, "Ananaiyasi to'aha weyahina Seitani nuwau 'i'eweya ma tanoha 'ana maisa tupwana 'udahweya? Beno 'ino 'abo Yaluyaluwa Tabuna 'oina.

⁴ Mwalo geya 'uhelimwaneye, tanohaina 'owa 'ino 'ebeloina, ma wete tutaina 'uhelimwaneyeya, maneina 'owa 'ino 'ebeloina.

Ma to'aha weyahina 'ateuwa 'unuwanuwatuhu ma maneina weyahina 'u'abowa? Cino 'abo bewa geya tomota 'oima, ma hesi Yehoba 'oina."

⁵ Pita 'ina gwae bewa Ananaiyasi 'ihesagoheya ma 'ibe'uwa ta 'i'amasa, 'oinega tomota mabwaiyadi tetelina sihesagoheya ma si'ateyohowa madouna.

⁶ Ta tupwadi hewahewali sinaoma ma to'amasina 'ale'owega siwaduya ma si'ahala latuheya ma sigaliheya.

⁷ Ma mwanena geya 'isanapu. Eema mulina 'iluhuwa hadai,

⁸ ma Pita 'ihesilaleya, 'igwae, "Sapaila, 'imi tanohaina wagimwaneyeya, hisa 'ana maisaina wa'eweya? Gide mwaneu 'ihegwaemaiya 'awa?"

Ma Sapailaina 'igwae, "Cehe, gidemusa."

⁹ Coinega Pita 'igwae, "Togidega ma wataluwa watagwala ma watoho ta 'abehega Bada Yaluyaluwana wa'abowe? Cuhesagohe, mwaneu 'ana togalihao siluhuluhuma ma 'i'iunamo si'ahala latuhego wete."

¹⁰ Ma Sapailaina 'ibe'uwa mwayamwayauwa Pita 'aena, ma 'i'amasa wete. Ta hewahewaliyedi siluhuma, ma si'iteya 'i'amasa pwaiya, ta si'ahala latuheya ma sigaliheya, mwanena deina.

¹¹ Ta tohekalesiyao mabwaiyadi simatauta madouna, ma taiyawedi wasaina sihesagoheya wete si'ateyohowa.

Hedehedede baibaiwana sipaihowediya

¹² Ma wete boda gamwagamwanidiya Yesu 'ana tohepwailaowedi hedehedede ma ginaula 'ebehenainaida baibaiwadi sipaihowediya. Ma

mabwaiyadi 'idi 'ebe deli'auta Hada He'asisi pa-pena, tauna sibwauweya Solomoni 'ina biliupa.

¹³ Ma boda baibaiwadi 'idi matautega geya siluhuluhu tohemisaowedi 'oidiya, ma tomota mabwaiyadi tohekalesiyao sihe'asisiyediyamadouna,

¹⁴ ma baibaiwa hedada sihemisa, ma 'oinega silugu Bada 'ina bodao 'oidiya, melohheyadi ma wete mewahinedi.

¹⁵ Ma wete tololahao sitoedima ma'ebe'enoidi ma silagudiya Pita 'ina 'ebetauyao 'oidiya, ma 'abehegaa Pita loguloguna 'ida 'abihe bwebwe'anedi.

¹⁶ Wete gogowedi Yelusalema deina 'adi tomiyao sideli 'autama, ma 'idi tololahao ma taiyewedidi welabana yaluyaluwadi nuwana hali yaluyaluwa galadi si'abihe lohalediya si'ewedima ta mabwaiyadi si'abihe bwebwe'anediya.

Yesu 'ana tohepwailao deliya silagudiya

¹⁷ Ma topwaoliyao 'idi boda madouna ma Sadusi 'idi boda ba'idanao sigamwasowala ma sihe'ipi'ipiyediyaa,

¹⁸ 'oinega sitoholo ma Yesu 'ana tohepwailaowedi si'abiyahidi, ma deliya silagudiya.

¹⁹ Ma nihuwanega Bada 'ina anelose 'aigeda deli 'ana gudu 'iso'eya, ma 'itoe hapwesediya,

²⁰ ma 'ihewaediya, 'igwae, "Watauya Hada He'asisi 'oina, ma nobwa watoholo ma tomota 'oidiya gwaeyedi yawasi bwebwe'ana weyahina waguguya."

²¹ Coinega aneloseina 'ina gwae sihesagoheya ma gona 'i'adaleya, ta Hada He'asisi 'oina siluhuwa, ma boda sihe'litediya. Coinega wete Topwaoli Madouna ma 'ina bodao si'eto 'autama, ma meIsileli 'idi babadao ma 'adi toloinao mabwaiyadi sibwauwedima ta 'idi hewaliyao tupwadi deliya sihewasaedi ma 'abehega Yesu 'ana tohepwailao si'ewedima ma sida yatala matadiya.

²² Ta sitauya ma deli hagalinamo si'iteya, ma sihilama,

²³ ma sigwae, “Deli guduguduina ma pa'alina 'a'iteya, ta 'ana tolomatayahinao 'ahwa'eda 'oidiya sitotoholo wete, ma tutaina 'ahwa'eda 'aso'eya 'alona gaugaulinamo.”

²⁴ Ma Hada He'asisi 'ana to'itayahi madouna, ma topwaoliyao madoudi wasa bewa sihesagoheya ma si'ateyohowa madouna, to'aha 'i'iunamo ma 'ilatu weyahina.

²⁵ Ma 'aigeda loheya 'oidiya 'inaoma ma 'ihewaediya, 'igwae, “Loheloheyaedi deliya walagulagudiya, Hada He'asisi 'alona sitotoholo, ma sihehe'ita tomota 'oidiya.”

²⁶ Ta Hada He'asisi 'ana to'itayahi ma 'ina topaihowao sihapwesa, ma tohepwailaowedi si'abiyahidiya ma hohobigega si'ewedima, weyahina simatauta boda 'oidiya, ta geya nuwadi ma boda sigamwasowala 'oidiya, tabu ta da'uleyega si'etutuwedi.

²⁷ Coinega ma wahi bigega si'ewedima ma toloinaedi matadiya sihetoholodiya. Ma Topwaoli Madouna 'ihesilalediya,

²⁸ 'igwae, "Mwalo 'oimiya 'aloina pa'ala 'abehega gesowana Yesu saninega wahehe'ita tomota 'oidiya, ma togidega ta 'oinega Yelusalema mabwaiyana 'alona Tomota wahehe'ita Yesu weyahina, 'abehega tauma 'ima loinega silohe'amasiya?"

²⁹ Ta Pita ma tohepwailaowedi sigwaeya, "Cilobwaineya ma Yehoba 'ina gwae 'ahematamatane, ma geya'abwa tomota 'idi gwae.

³⁰ Moisa, 'omi Yesu 'aiwe 'oina watutu hepa'ineya ta 'ana siga 'i'amasa, ma tubudao 'idi Yehoba Yesu 'i'abihetoholo hileya,

³¹ ma 'i'abilagasiya tauna 'ina 'ebeulega 'abehega tauna To'abihetena ma Tohanugeta, ma wete tauna To'abihenuwabui meIsileli tauda weyahida, ma 'oinega 'ida puiyao 'inuwasadudi.

³² Coinega tauma ginaulaedi bewa weyahidi 'ahehepwaila, ma Yaluyaluwa Tabuna tohepwaila wete, tauna Yehoba 'i'ebwaeya 'ana tohematamatanao 'oidiya."

Gameliyela 'ina gwae

³³ Ta tolinoao Yesu 'ana tohepwailao 'idi gwae bewa gidemusa sihesagoheya, ma sigamwasowala moisa, ma nuwanuwadi ma silohe'amasidi.

³⁴ Ta 'aigeda 'oidiyega, sanina Gameliyela, tauna Palisi, ma loina 'ana tohe'ita, ta ma'ana he'asisi tomota baibaiwadi 'oidiya, 'itoholo ma 'iloina ma 'abehega Yesu 'ana tohepwailaowedi sitoe hapwesedi tuta to'uto'upanamo weyahina.

35 Ta muliyetega tololinaowedi 'ihewaediya, 'igwae, "MeIsileli he, wa'itayahigomi ma sahena waloiloina pa'ala loheloheya nage weyahidi.

36 Wanuwatuhuyahi tuta mwalo Tudasi 'ihapwesa 'abehega tauna hali tohanugeta 'aigeda, ma loheloheya 'adi baibaiwa gide powa handeledi siluhu 'ina boda 'oina, ma hesi gabemani Tudasiina silohe'amasiya, ma 'ana tomuliyao sisawaleya, ta 'idi boda 'isawala.

37 "Ma Tudasi muliyetega, tutaina tomota mabwaiyadi sihasilidiya 'oina, 'aigeda gwama Galili 'ihapwesa, sanina Yudasa, ta tupwadi loheloheya 'ilisidima ma simuliyeya, ta 'aleha 'oina 'i'amasa, ta 'ana tomuliyao sisawaleya.

38 "Tuta bewa yahegwaegomi 'abehega sahena to'aha waloiloinae loheloheya nage weyahidi. Ceguma 'adi loina nuwana 'idi paihowa bewa tomota 'oidiyega 'ihapwesama, 'abwa siwe'a,

39 ma hesi 'eguma 'adi loina Yehoba 'oinega 'ilatuma, geya sowasowahina ma wa'abihe lolagudi, weyahina 'eguma gidemusa, Yehoba walolo'alehe."

40 Coinega Gameliyela 'ina loina simuliyeya, ma tohepwailao wete sibwau hiledima 'oidiya, ma sisapidiya, ta sigwae, "Geya sowana wete Yesu sanina wagwaegwaene tomota 'oidiya."

41 Ma silihasidiya ma sihapwesa, ma sitauya taudi 'idi boda 'oidiya ma'idi yaliyaya, weyahina sowasowahidi ma muyaedi silobadi Yesu sanina weyahina.

42 Ma sabwelo 'aigeda 'aigeda 'oidiya sihehe'ita ma siguguya Hada He'asisi 'alona, ta wete to-

mota 'idi hadao 'oidiya, 'abehega Yesu tauna
To'abihetenaina.

6

To'itayahinao site sebeni sihesinuwedi

¹ Tuta nage 'oina Yesu 'ana tohemisao 'idi boda 'ihehemadou, ma 'oidiyega to'ena Gilisi 'idi boda to'ena Yudiya silolomugiyedi, weyahina sabwelo 'aigeda 'aigeda, 'eguma tutaina 'e'ahai siheguyaiyedi hiwahiwape 'oidiya, taudi to'ena Gilisi 'idi hiwapeyao 'adi 'e'ahai geya sowa-sowahidi, 'oinega sigomagomale.

² Coinega Yesu 'ana tohepwailao site tuwelo 'idi boda tohemisao mabwaiyadi sibwau he'autedima, ma 'oidiya sigwaeya, "Geya sowasowahina Yehoba 'ina gwae 'ana guguya 'alolagu ma 'abehega 'e'ahai 'aheguyai.

³ Ma 'omi 'oimiyega loheloheya sebeni wahesinuwedi, taiyewedi ma'adi he'asisi, ma sanasanapudi, ma wete 'eguma Yaluyaluwa Tabuna 'ina waiwai 'oidiya, ma paihowa bewa 'e'ahai 'ana heguyai weyahina, 'ada 'ebwaedi.

⁴ Ma tauma 'ada hetapewa 'ahwanoi weyahina ta wete Yehoba 'ina gwae 'ana he'ita weyahina."

⁵ Ma boda siyaliiyaya 'idi loina bewa weyahina, 'oinega site sebeni sihesinuwediya, beno Sitiben, tauna 'ina hemisa madouna Yesu 'oina, ma Yaluyaluwa Tabuna 'ina waiwai 'oina, ma Pilipi ma Pilokolo ma Nikano ma Timoti ma Pamena ma wete Nikola, tauna gwama Anitioki ma meYudiya 'idi tapwalolo 'oina 'iluhu pwaiya.

⁶ Coinega loheloheyaedi si'abi lagasidiya Yesu 'ana tohepwailao matadiya, ma si'abi debediya

ma weyahidi si'ahwa 'ahwanoiya Yehoba 'oina,
ma paihowaina sihegaineya.

⁷ Coinega Yehoba 'ina gwae 'ihewaiwai tomota
'oidiya, ma tomuliyao 'adi boda madou hedada
tupwa Yelusalema 'oina, ma topwaoliyao tup-
wana baibaiwana wete gwaenia sihesagoheya, ta
Yesu sihemisaeya.

Sitibeni si'abiyahiya

⁸ Sitibeniina ma'ina waiwai, ta ma'ina
helau madouna, ma paihowa 'ebe henainaida
ma 'ila'ilalao 'ipaihowediya tomota
gamwagamwanidiya.

⁹ Ta tupwana tomota sinaoma ma Sitibeni
ba'idadiu sihe'ohe'ohe, taudi tupwadi meYudiya
'idi tapwalolo sihesaniyeya "Lihalihasina," ma
tupwadi Yudiyaedi 'asa Sailini 'oinega, ma tup-
wadi 'asa Alekisanidela 'oinega, ma tupwadi 'asa
Silisiya ma Esiya 'oidiyega,

¹⁰ ma geya sowasowahina sihewaiwai,
weyahina Sitibeni 'ina gwae 'ana sanapu
Yaluyaluwa Tabuna 'oinega.

¹¹ Coinega taudi Sitibeni sitebaeya ma tup-
wana loheloheya sihegwaediya ma Sitibeni sida
he'ewa, sigwae, "Sitibeniina 'ina gwae galana
'ahesagoheya, beno Moses ma Yehoba 'i'ahwa
galagalaediya."

¹² Ma wete loheloheya sihenuwa laguwediya
ma Sitibeniina silo'aleheya, 'oinega boda baibai-
wadi ma babadao ma wete loinna 'ana tohe'itao
sinaoma ma si'abiyahiya, ta sitoeya toloinao 'idi
delihegogona 'oina,

¹³ ta tohe'ewa 'abo'abowedi sibwauwedima, ma taudi sigwae, “Loheya bewa tuta baibaiwana 'oidiya Mosese 'ina loinao ma Hada He'asisi bewa wete 'isinasinalidi,

¹⁴ ta wete 'ina gwae 'ahesagoheya 'igwae, 'Yesu tauna gwama Nasaleta 'abwa Hada He'asisi bewa 'ida ligehi yahule ma mumugada Mosese 'i'ebwaegita 'ida buidi, ma hagadi 'ilagudi.’ ”

¹⁵ Ma todeli hegogonaedi mabwaiyadi Sitibeni manina si'e'ebubuya, 'ana 'ita anelose manina gide.

7

¹ Ma Topwaoli Madouna Sitibeni 'ihesilaleya, 'igwae, “Togidega 'idi he'ewa weyahiu, gwae moisa 'awa?”

² Ma Sitibeni 'igwae, “Tasigwao ma tamagwao, 'igu gwae bewa wahesagohe. Yehoba tomiya hane hedada mwalohene tubudai Ebalahamo 'oina 'ilatuwa, tutaina Mesopotemi 'oina 'imiyamiya, ma 'abwa geya 'i'asa'asaliya Helana 'oina,

³ ma Yehobaina 'igwae, 'Ebalahamo, 'ino gogo ma 'ino susu bewa 'u'ebesinedi ma 'utauya hali tupwa, tupwaina yahe'itago 'oina.’

⁴ “Ta tupwa Kalidiya 'ihasineya ma 'ilo'asa Helana 'oina. Ma Ebalahamo tamana 'ina 'amasa mulina Yehoba 'ihanugeteya ma 'ebwa 'i'asa, 'ida gogo bewa 'oina,

⁵ ma geya 'eta wete bale'u 'i'ebwae Ebalahamo 'ina 'ebeloina, ma hesi Yehoba 'igwae hemisa

tuwa ma 'abehega tupwaina bewa tauna Ebalahamo ma'ina susuwao 'idi bale'u si'ewa, ma tutanage 'oina Ebalahamo natunamo.

⁶ “Ma wete Yehoba 'ihepwaila nugeteya 'abehega Ebalahamo tubunao sihetumana hali boda 'idi tupwa 'oina, ma toni'asaedi paihowa mwauna nata si'ebwae Ebalahamo tubunao 'oidiya, ta 'idi miya 'igala bolime powa handeledi 'oidiya.

⁷ Ma hesi Yehoba 'igwaeya, 'Cabwa toni'asaowedi loina mwaudi ya'ebwaedi, ma muliyetega tupwa nage 'oinega 'igu bodao silatu ma si'etuluha 'oiguwa tupwa bewa 'oina.’

⁸ “Ma Yehoba 'ina gwaeina 'ana 'ila'ilala 'i'ebwaeya Ebalahamo 'wapina 'ana 'upwa. Coinega Ebalahamo Aisake 'ihenatuneya, ta 'ina sabwelo nima ma hetoina 'oina 'wapina matana 'i'upweya, ma muliyetega Aisake Yakobo 'ihenatuneya, ma muliyetega Yakobo natunao loheloheyadi tuwelo 'ihenatunediya, ma site tuwelowedi tauda tubudao.

⁹ “Ta 'aigeda 'oidiyega sanina Yosepa, ma tasinao site lebeni sihe'ipi'ipiyeya ma siheginwaneyeya tomota tupwadi 'oidiya, ma taudi Yosepaina sitauyeya 'asa Itipita 'oina,

¹⁰ ma Yehoba ba'idana ta 'ilemeya 'ana mwauyao 'oidiyega, ta wete sonoga bwebwe'ana 'i'ebwaeya, ma meItipita 'idi kini Pelo sonogaina 'i'ita lobeya, 'oinega Pelo Yosepa 'ihemiya haneheya, ma loina 'i'ebwaeya tupwa Itipita mabwaiyana weyahina, ta wete kiniina tauna 'ina hada weyahina.

11 “Ma muliyetega gomale madouna 'ilatuwa Itipita mabwaiyana ma 'asa Kenani 'oidiya, ma miya mwauna moisa 'ihapwesa, ma tubudaowedi geya 'adimo.

12 Ta Yakobo tetela 'ihesagoheya 'abehega 'e'ahai Itipita 'oina 'imiyamiya, ma natunao lohelohheyadi 'ihesumanedya Itipita 'oina, 'e'ahai weyahina.

13 Ma muliyetega wete sihila Itipita 'oina, ma Yosepa tasinao 'oidiya 'igwae latuwa, 'igwae, 'Taugu tasimiу Yosepa,' ma Pelo wete 'oina 'ihewailediya, 'igwae, 'Tasigwao bewa.'

14 “Ma Yosepa tamana Yakobo ma 'ina susuwao 'ibwauwedima, 'adi baibaiwa sebeniti paibi, ma Itipita 'oina sinaoma.

15 Ma nobwa Yakoboina 'i'amasa, ma wete tubudaowedi si'amasa,

16 ta wawanidi si'ewa hiledima gogo Sekemi 'oina, ma sigalihediya, galihaina mwalo Ebalahamo 'ihemaiseya meSekemi, taudi Hemoli natunao, 'oidiyega, beno galihaina 'ana maisa siliba 'i'ebwaediya.

17 “Ma Yosepa 'ina 'amasa mulina Yehoba 'ina gwae hemisa Ebalahamo 'oina 'ihahoho pwaiya, ma meisileli Itipita 'alona siyada hedada pwaiya,

18 eema kini hauhauna 'ihegaina ma 'iloina pa'aledi, kiniina Yosepa geya 'isanapu,

19 ma 'i'abowediya, weyahina tubudaowedi 'iloinaedi ma natudiyao 'i'iudi siuledi 'atamana ma si'amasa.

20 Ta gwama Mosese 'ili'uwa tuta nage 'alona, tauna 'ana 'ita bwebwe'ana, ma tamana ma sinana 'idi hada si'itayahi dahweya wai'ena 'etoi.

21 Ma muliyetega 'idi hadega silagu latuheya, ta Pelo natuna mewahinena 'ilobeya, ta 'itoeya 'ina hada ma 'abehega tauna natuna, ma 'i'itayahiya.

22 "Ta Mosese meItipita 'idi sanapu mabwaiyana sihe'iteya, ma 'isanapudiya, ta 'ina gwaeyao ta 'ina paihowao 'oidiya 'ihewaiwai hedada.

23 "Ma tutaina 'ana bolime poti 'ilobeya, Moseseina nuwanuwana ma tasinao meIsileli 'ihabo'enedi.

24 Coinega 'ina habo'enaina 'alona gwama Itipita 'aigeda 'ilobeya gwama Isileli 'ihunu bwagebwageyaa, 'oinega Mosese tasinaina 'ilemeya ma gwama Itipitaina 'ilohe'amasiya.

25 Ta Mosese 'inuwatuhuya 'abehega tasinawedi sida sanapu 'abehega tauna nimanega Yehoba 'ida 'abihetedi, ma hesi geya sisanapu.

26 "Ma hali sabwelo ta Mosese tasinao 'eluwa 'ilobediya sihehe'upwa, ma nuwanuwana ma 'i'eto'ausidi ma silolagu ma 'igwae, 'Ciyagwao, 'omi susu 'aigeda, ma togidega ma 'imi miya wagihegala?"

27 "Ma tohe'upwaowedi 'aigeda 'oidiyega Mosese 'ina gwae 'ihemaiseya, ma 'igwae, 'Taiya 'owa 'utoho ma 'uhetoloina 'oima?

28 Togidega? Nuwanuwau ma 'ulohe'amasiigau gidemusa boi gwama Itipitaina 'ulohe'amasiya?"

29 "Gwae bewa Mosese 'ihesagoheya ma 'i'ateyohowa ta 'idena, ma 'ihetaumana tupwa Midiyani 'oina, ma nobwa 'ihaiya ma natunao loheloheyadi 'eluwa 'ihenatunediya.

30 Bolime poti mulina Mosese yoho 'awawa, 'oya Sainai deina, 'iyawayawala, ma anelose

'ilatuwa 'aiwe 'ala'alata ma ninininiminega,
'aiwe manabaina 'alonega.

³¹ Ta Mosese 'i'iteya, 'oinega nuwana
'ihepwolanopwanowa, ma 'inaonao deina sabi
'ita, ma Yehoba 'igwaeya,

³² 'Taugu tubumwao, taudi Ebalahamo ma
Aisake ma Yakobo, 'idi Yehoba.'

"Ma Mosese 'ina matautega 'idededela, ma
genuwana 'i'ebubuna.

³³ "Ta Badaina 'igwaeya, 'Caheu 'ana
butu 'uhalolo, weyahina tupwa beno 'oina
'utotoholo beno bale'u hehe'asisina, ta 'igu gwae
'uhesagohe.

³⁴ Cigu tomotaiyao Itipita 'alona 'idi
miya galana yasanapuya, ta 'idi 'ahwanoi
'atemuyamuya yahesagoha pwaiya, 'abehega
yasuluma sabi lemedi. Ta 'owa 'utoholo
ma yahewasego Itipita 'oina, paihowa bewa
weyahina."

³⁵ "Moisa, Moseseina mwalo silogwahateya,
sigwaeya, 'Cowa hene taiya ma 'utoho ma
'uhetoloina 'oima?" Ma hesi tauna Yehoba
'ihesinuweya ma 'abehega 'iloinedi, ma wete
'ilemedi, anelose 'ina lemega, tutaina 'aiwe
'ala'alata 'oina 'ilatuwa 'oina.

³⁶ "Coinega Mosese 'ila'ilala waiwaidi ma pai-
howa 'ebe henainaida 'ipaihowediya, Itipita
'oina ma wete hola bwehabwehalina ma tup-
waina yoho 'awawa 'oidiya, tutaina Itipitega
'i'ewa latuhedima ma 'ihenugetediya tupwaina
yoho 'awawa bolime poti 'oidiya.

³⁷ "Bewa Moseseina meIsileli 'ihegwaediya
'igwae, 'Yehoba 'abwa tasimiya 'oidiyega

'aigeda palopita 'ihesinuwe weyahimi, gide mwalo 'ihesinuwegauwa.'

38 “Ma wete Moseseina yoho 'awawa tubudao mabwaiyadi ba'idanao 'oya Sainai 'oina simiyamiya, ma anelose Mosese loina bwebwe'ana yawasida weyahina 'i'ebwaeya.

39 “Ma tubudaowedi Mosese sihe'idi'idiyeya ta 'ina loina silogwahateya, ma nuwanuwadi ma sihila Itipita 'oina,

40 ma tasina Eloni sihegwaeya, sigwae, 'Cida 'ebe 'etuluha 'upaihowadi ma sihanugetegita, weyahina Mosese tauna mwalo Itipitega 'ihanugetegitama, geya tasananu ta'eha nana 'itauya?”

41 Coinega 'idi 'ebe 'etuluha tala bulumakau si'abiya, ma 'oina sipwaopwaoli, ma weyahina siyaliyyaya madouna.

42 “Coinega Yehoba 'ilogwahatediya ta 'abehega siboi 'idi nuwatuhu sida paihowa, beno 'wadima 'oidiya sida 'etuluha, gidemusa palopitao 'idi buki 'alona Yehoba 'ina gwae 'imiyamiya, 'igwaeya,

'Comi meIsileli bolime poti tupwaina yoho 'awawa

wamiyamiya, hebahebaiyao wahunudi ma geya 'oiguwa wada pwaolidiya.

43 Ma hesi hali 'ebe 'etulahaina sanina Moloke 'oina wapwaopwaoliyedi ma Molokeina 'ina hada wa'aha'ahali ba'idamiu, ma wete Lipani 'ina 'wadimaina 'oina watulutuluha, ma wete ginaulaedi wa'abidiya matadiya wa'ahwa'ahwanoi, 'oinega yada pa'igomi ma watauya hali 'asa Babiloni papalina.' ”

44 Sitibeni wete 'igwaeya, “Tubudaowedi Yehoba 'ina hada si'abiya 'ana 'ita gidemusa Yehoba Moses 'ihewaeya ma 'ida 'abi'ese. Coinega si'abiya, ma mwalo tutaina yoho 'awawa sitautauya, Yehoba 'ina hadaina wete si'aha'ahala dadane.

45 “Loheloheyaedi si'amasa ma mehau hadaina si'eweyama, taudi tubudao Yosuwa ba'idanao. Mwalo hali boda tupwa bewa 'ebwa simiyamiya, ma hesi Yehoba Yosuwa ba'idanao 'ilemedi ma sihewawaiya bodaedi sipa'idiya, sidena, ta Yosuwa ba'idanao bale'u bewa si'eweya, ta 'ebwa hadaina 'imiyamiya ma 'ana siga Debida 'ihetoloina.

46 Ma Debidaina weyahina Yehoba 'iyaliyaya, tauna tubudai Yakobo 'ina Yehoba, ma Debida Yehoba 'oina 'i'ahwa'ahwanoi ma 'eguma sowasowahina 'abehega Yehoba 'ina hada hauhauna 'ida 'abi.

47 Ma hesi Debida natuna Solomoni hadaina 'i'abiya.

48 Ma hesi wanuwatuhu 'abehega Yehoba tauna tomiya tabwana hedada geya'abwa hada tomta nimadiyega si'abi'abi 'oina 'imiyamiya, weyahina palopita 'aigeda Yehoba 'ina gwae mwalo 'ihepwaila pwaiyeya, 'igwae,

49 'Galewa 'igu wagahata wasawasa, ma bale'u 'ahegu 'adi

'ebelagu. Coinega to hada sowasowahimi ma weyahigu

wada 'abi, ma hadaina 'oina ya'aiyawasi?

50 Weyahina ginaulaedi
bewa mabwaiyadi taugu yapaihowediya.' ”

⁵¹ Ma Sitibeni 'ihewaediya wete 'igwae, "Moisa, 'omi tonuwa potapota, 'oinega Yehoba 'ina 'ila'ilala 'upwa 'wapimimo 'oina, ma geya 'atemiyega ma wete geya tenamiya, 'oinega tuta baibaiwana Yaluyaluwa Tabuna 'ina loina walologwahate, gidemusa tubumiya silogwahateya.

⁵² Ma wete, tubumiya palopita mabwaiyadi simumuga galagalaediya ma silohe'amasidiya, palopitaowedi taudi Todumwalu 'ina latuma sihepwaila nugeteya, 'oinega 'omi wete Todumwaluina watebaeya ma walohe'amasiya.

⁵³ Ta 'omi mwalo aneloseyao Yehoba 'ina loina si'ebwaegomiya, ma hesi geya wada muliyeya."

Sitibeni silohe'amasiya

⁵⁴ Sitibeni 'ina gwae bewa toloinao sihesagoheya ta sigamwasowala madouna, ma sihesala'i'ita 'idi gamwasowala weyahina.

⁵⁵ Ma hesi Yaluyaluwa Tabuna Sitibeni 'ilohemaheya, ma galewa 'i'e'ebubuya ta 'i'iteya Yehoba ma'ina wasawasa maemaedanina, ma Yesu 'ina 'ebeulega 'itotoholo,

⁵⁶ ma 'igwaeya, "Wa'ita, galewa 'i'eso'eya, ta ya'iteya Loheyaina Yehoba 'ina 'ebeulega 'itotoholo."

⁵⁷ Ma Sitibeni 'ana 'alehao siwuiwui 'enadi madounega, ma tenadi si'ausidiya ta 'abehega Sitibeni 'ina gwae sahena sihehesagohe, ma mabwaiyadi sipiliya, ta si'abiyahiya,

⁵⁸ ma 'asega siula latuheya, ma da'uleyega si'ahuhe 'amasiya. Ma Sitibeni 'ana tohe'ewa 'abo'abowao 'adi 'ale'owao silolodiya ta 'abehega

da'uleyega Sitibeni sida hunu. Ma 'adi 'ale'owedi hewali sanina Saulo 'i'itayahidiya.

⁵⁹ Eema Sitibeni siloloda'uleyeya, ma hesi 'ibwau haneya 'igwae, "Bada Yesu, yaluyaluwagu 'u'eweyawa."

⁶⁰ Ta 'l'ahetulasa, 'ibwau 'enana madounega, 'igwaeya, "Bada yo, 'idi mumuga galana bewa geya'abwa 'uhehemaise 'oidiya."

Cina gwaeina 'igumwala, ta yawasina 'igumwala.

8

¹ Ma Saulo bodaedi 'i'ahwa bwebwe'anediya, Sitibeni 'ana lohe'amasa weyahina.

Saulo tohekalesiyao 'ilo'alehediya

Sabwelo nage 'oina tohekalesiyao tupwa Yelusalema 'oina 'adi 'alehaowedi sihegaina ma silo'alehedi, 'oinega sisawala Yudiya ma Sameliya tupwaedi 'oidiya, ma Yesu 'ana tohepwailao site tuwelomo Yelusalema 'oina simiyamiya.

² Ma tupwana tomota, taudi Yehoba 'ana tohe'asisiyao, Sitibeniina sigaliheya ma'idi dou madouna.

³ Ma Saulo hesi tohekalesiyao 'imutumutudi ta weyahidi 'iluhuluhu hada 'aigeda 'aigeda 'oidiya, ma 'eguma tohekalesiyao loheloheya ma wete wahiwahine 'ilobalobadi, tuwa 'l'abiyahidi, ma deliya 'ilagu luhuwedi.

Pilipi 'ina guguya tupwa Sameliya 'oina

⁴ Ma tohekalesiyao sisawala, ma 'eguma to tupwa 'oina sitautauya, tetela bwebwe'ana si-loguguyaeya tomota 'oidiya.

⁵ Coinega Pilipi 'isulu 'aigeda Sameliya 'asaina 'oina, ma nobwa To'abihetenaina tetelina 'iguguyaeya 'oidiya,

⁶ ta mabwaiyadi Pilipi 'ina gwae sihesagoheya, ma 'ina paihowa waiwaidi si'iteya.

⁷ Ceguma taiyawedi silohala hi'ahi'a* 'oidiyega 'iula latuhedi, ma hi'ahi'aedi siwuiwui ma si-hapwesa, ma wete topeuyao ma tohasagesageula 'i'abihe bwebwe'anediya. Coinega bodaedi sitag-watagwala mahemahetena Pilipi 'ina loguguya 'oina,

⁸ ma 'oinega 'ebe yaliyaya madouna gogoina 'oina.

⁹ Ma toni'asa 'aigeda, sanina Saimoni, tauna Pilipi 'ina gwae 'ihemiseya. Saimoniina tauna mwalo 'i'oba'oba madouna gogoina 'oina,

¹⁰ ma meSameliya mabwaiyadi sihenainaida Saimoni 'ina paihowa waiwaidi weyahidi, eema tauna sanina madouna. Coinega tomota mabwaiyadi, nuwana babadao, nuwana bubutumao, Saimoniina sihemisaeya ma sigwaegwae, "Tauna Saimoniina 'ina waiwai Yehoba 'oinega madou hedadena."

¹¹ Coinega Saimoni 'ina gwaeyao sihesago-hediya, weyahina 'ina 'obega 'i'abihenuwa pwanopwanowediya tuta mabwaiyana.

¹² Ma muliyetega Pilipi 'ihapwesama ma tetela bwebwe'ana, To'abihetenena Yesu sanina ma Yehoba 'ina loina weyahidi 'iloguguya, ma

sihemisaeya, ma sibabitaisowa, loheloheya ma wete wahiwahine.

¹³ Ma Saimoni wete Yehoba 'ihemiseya, ta 'ina babitaiso mulina Saimoni Pilipi 'i'wayabuya ma Saimoniina 'i'iteya Pilipi 'ina 'ila'ilalao ma 'ina paihowa waiwaidi, ta 'oinega 'ihenainaida moisa.

¹⁴ Eeta Yesu 'ana tohepwailao taudi Yelusalema 'oina simiyamiya, tetela sihesagoheya 'abehega meSameliya sitagwala pwaiya Yehoba 'ina gwaе 'oina, 'oinega Pita ma Yoni sihewasedima,

¹⁵ ta siteluwaedi sisuluwa Sameliya 'oina, ma tohemisao hauhaudi weyahidi si'ahwa'ahwanoi ma 'abehega Yaluyaluwa Tabuna 'iluhu 'oidiya.

¹⁶ Weyahina 'abwa geya 'iluhu 'oidiya. Beno tuwa Bada Yesu saninega sibabitaisowa,

¹⁷ 'oinega Pita ma Yoni nimadi silagudiya 'oidiya ta Yaluyaluwa Tabuna 'oidiya 'iluhuwa.

¹⁸ Ta Saimoni paihowa bewa 'i'iteya 'abehega Yesu 'ana tohepwailao nimadi silagudiya tomota 'oidiya, ma Yaluyaluwa Tabuna 'oidiya 'iluhuwa, 'oinega mane 'i'eweaya ma 'abehega Pita ma Yoni 'i'ebwaedi,

¹⁹ ta 'igwaeya, “Cimi waiwai beno nuwanuwagu wa'ebwaegau, ma 'oinega 'eguma nimagu yalagu taiyawedi 'oidiya, Yaluyaluwa Tabuna 'iluhu 'oidiya.”

²⁰ Ma Pita Saimoni 'iheliyeya 'igwae, “Cino mane ba'idaу wahesilae hataya, weyahina 'abehega Yehoba 'ina 'ehele 'ino maneyega 'ugimwane.

²¹ Cowa geya 'ima boda, ma hesi 'ateu 'imumuga galagala Yehoba matana.

22 Coinega 'ilobwainegowa ma 'ino pui bewa 'oinega 'unuwabui, ma 'u'ahwa'ahwanoi Yehoba 'oina, ma nuwana 'ino nuwatuhu galadi bewa 'inuwasamudi.

23 Weyahina yasanapugowa 'ateu bi'ibi'ina, he'ipi'ipi ma mumugau galadi 'oidiyega."

24 Ma Saimoni 'igwaeya, "Wa'ahwanoi Bada 'oina ma ginalaedi galadi wahepwailediya, sa-hena 'oiguwa sinaonaoma."

25 Coinega Pita ma Yoni 'idi Bada weyahina si-hepwaila latuwa, ma 'ina gwae siguguyaeya, ma muliyetega sihila Yelusalema 'oina, ta 'idi tauya 'alona tetela bwebwe'ana sihepwaileya Sameliya 'asanao 'aigeda 'aigeda 'oidiya.

*Pilipi gwama Idiopiya 'aigeda 'i'abi
hehabitaisoya*

26 Ma Yehoba 'ina anelose Pilipi 'ihewaeya, "Cutoholo ma 'asudibwalala 'edaina Yelusale-mega ma 'asa Gasa 'oina 'utauya." Cedaina tupwa yoho 'awawa 'alonega 'itautau.

27 Coinega Pilipi 'itoholowa ma 'itauya, ma gwama Idiopiya 'ina waga lisilisi 'oinega 'itautauya 'ilobeya, tauna 'wawana bo'i si'ewa yahuleya, ma sanina madouna, ta 'idi kuini Kanidesi weyahina 'ipaipaihowa, beno 'ina wasawasa mabwaiyana 'i'ita'itayahidi, ma tauna 'itauya pwaima Yelusalema sabi tapwalolo,

28 ta 'ina waga lisilisi 'ihilahila 'ina 'assai, waga lisilisiina 'oina 'igeluwa ma Buki He'asisi 'ihasihasila, palopita Aiseya 'ina lele 'ihasihasili.

²⁹ Ma Yaluyaluwa Tabuna Pilipi 'ihewaeya, "Culomwayamwayau ma 'utauya waga lisilisi 'oina."

³⁰ Coinega Pilipi 'ipiliya, ma loheyaina 'enana 'ihesagoheya palopita Aiseya 'ina lele 'ihasihasili. Ta Pilipi 'igwaeya, "Togidega, gwaeyedi 'uhasihasili 'usanapudiya?"

³¹ Ta loheyaina 'igwaeya, "Geya. Weyahina geya wete 'igu tohe'itamo." Coinega loheyaina Pilipi 'ibwauweyama wagai, ma Pilipi 'igeluwa ta deina 'imiyatoiya, ta Buki He'asisiina 'ihasiliya,

³² ta hasiliina 'ihasila pwaiya bewa gide 'ina gwae,

"Tauna gide sipi nata sihunu, nuwana gidemusa lami, hunuhunuwana 'ana to'upwa matana 'itotoholo, geya 'aigeda wete 'enana 'igwae latu.

³³ Ma wete 'ina yatala 'oina si'aboweya, ma 'idebamwadina. Coinega natunao tetelidi geya 'aigeda taiya 'ihewpaila latu weyahina yawasina bale'uwa 'igumwagumwala."

³⁴ Ta gwama Idiopiyaina Pilipi 'ihewaeya, "Taiya weyahina palopita bewa 'igwaegwaeya? Tauna weyahina bo hali loheya weyahina?"

³⁵ Coinega Pilipi 'igwaeya, "Yesu weyahina," ma 'ihegaina hasilaina 'ana lihasa weyahina ta Yesu tetelina 'ihe'itaeya.

³⁶ Ta 'edaina sitautau ta we'aha si'ita lobeya, ma loheyaina 'igwaeya, "Nage we'aha! Togidega, sowasowahina ma 'u'abihe babitaisogau, 'awa?"

³⁷ (-)

³⁸ Coinega 'ina topaihowao 'iloinaediya ma waga lisilisi si'abi henonoya, ma siteluwa Pilipi

mahetena sisuluwa ta sigayo suluwa we'aha, ma Pilipi loheyaina 'i'abihe babitaisoya.

³⁹ Ma we'ahega sigayohanema ta Yehoba Yaluyaluwana Pilipi 'itoeya, ma loheyaina geya Pilipi 'i'ita'ita hila, ta ma'ina yaliyaya 'itauya 'ina 'asa.

⁴⁰ Ma Pilipi hesi silobeya tupwa Asota 'oina, ma 'oinega 'itautau, ma tetela bwebwe'ana 'iloguguyaeya 'asa 'aigeda 'aigeda 'oidiya, ma 'ana siga 'ilatu Sisaliya.

9

Saulo 'inuwabui

¹ Ma Saulo 'abwa tuwa Bada Yesu 'ana tomuliyo 'oidiya 'ilolo'alehedì, nuwanuwana 'ilohe'amasidi. Coinega 'itauya Topwaoli Madouna 'oina,

² nuwanuwana 'ina letao 'ileledi ma 'itauyedi meYudiya 'idi 'eto'autaina Damasiko 'oina, ma letaedi 'oidiyega 'abehega 'eguma Yesu 'ina 'eda 'ana tomuliyo 'ilobadi loheloheya ma wahiwahine, 'i'abiyahidi ma 'i'ewedima Yelusalema, sabi heyatalaedi. Eema letaedi 'i'ewediya ma 'itauya.

³ Citaautauya ta Damasiko 'oina 'i'iunamo 'ilatu, ma maedana galewega 'i'asilalama,

⁴ ta 'ibe'uwa bale'uwa, ma 'aigeda 'enana 'ihesagoheya 'igwaegwae, “Saulo, Saulo, to'aha weyahina 'ulolo'alehegau?”

⁵ Ma Saulo 'igwaeyea, “Bada taiya hede 'owa?” Ma 'enanaina 'igwaeyea, “Taugu Yesu 'ulolo'alehegau.”

6 Ma hesi 'utoholo ma 'uluhu 'asai ma nobwa 'a hemataluwa 'uhesagohe ma 'abehega 'upaihowa."

7 Ma tomotaiyedi Saulo ba'idanao sitautauya nuwadi 'ihepwewanopwanowa ta sitoholo henonowa, ma 'enanamo sihesagoheya, ma geya 'aigeda wete taiya si'ita.

8 Coinega Saulo bale'uwega 'itoholo hilama ta nuwanuwana ma matana 'iyahali, ma hesiyage geya sowasowahina to'aha 'i'ita, weyahina matana sihogahoga, ma hesi Saulo si'abinimeya ma siluhuwuya Damasiko 'oina.

9 Ta nobwa sabwelo 'etoi geya to'aha 'ida 'iteya, ma geya 'ida 'aiya ma wete geya 'ida numa.

10 Ma Damasiko 'oina, Yesu 'ana tomuliya 'aigeda 'imiyamiya, sanina Ananaiyasi, ta 'ina 'enomata'ite'itega Yehoba 'ihegwaeya, 'igwae, "Ananaiyasi." Ma Ananaiyasiina 'igwaeya, "Taugu Bada."

11 Coinega Yehoba 'igwaeya, "Cutoholo, ma 'asa gamwagamwanega 'utauya 'eda sanina Dumwaluna 'oinega, ma Yudasa 'ina hada loheya 'aigeda 'uhesilala, tauna gwama Tasisi sanina Saulo, ma sauga bewa 'i'ahwa'ahwanoi,

12 ma 'aigeda loheya sanina Ananaiyasi 'i'iteya 'itautauyama sabi 'abitohoina ma 'oinega matana si'asilala hila."

13 Ma Ananaiyasiina 'igwaeya, "Bada, loheyaina tetelina tomota baibaiwadi sihegwae-gauwa 'abehega loheya galana, ta 'ino tohemisao Yelusalema 'oina 'ilolo'aleha hedadadi,

14 ma wete topwaoli madoudi sitagwaleya ma sauga bewa 'itauyama ma 'a bodao

mabwaiyama sabi paimai, 'eguma saniuwega 'a'ahwa'ahwanoiwa."

¹⁵ Ma Badaina 'ihewaeya, "Tuwa, ma 'utauya 'oina. Weyahina Sauloina yahesinuwa pwaiya ma teteligu 'ihewaile tomiya ganamuli 'oidiya, ma tololinoao madoudi matadiya ma meIsileli wete 'oidiya.

¹⁶ Ma 'abwa taugu yahe'itae muyao madoudi nata 'ilobadi 'agu hepwaile weyahina."

¹⁷ Coinega Ananaiyasi 'itoholowa ma 'itauya Yudasa 'ina hada, 'iluhuwa ta Saulo 'i'abidebeya, ma 'igwaeya, "Tasigu Saulo, Badaina Yesu 'edai 'ilatuwa 'oiuwa, tauna bewa 'ihewasegauwa matau 'ana 'abihe'asilala weyahina, ma wete 'abehega Yaluyaluwa Tabuna 'oinega 'ilohemahego."

¹⁸ Coinega Saulo matanega gide 'wenahi sibe'uwa mwayamwayauwa ta 'i'ebubuna hila. Ma 'itoholoma, 'ibabitaisowa,

¹⁹ ma wete 'e'ahai 'i'eweya ta 'ilohepa'ala.

Saulo 'iguguya Damasiko 'oina

Ma tupwana sabwelo 'oidiya Saulo Yesu 'ana tomuliyao ba'idanao simiyamiya Damasiko 'oina.

²⁰ Ma meYudiya 'idi hada tapwalolo 'oidiya Sauloina 'ihegaina 'iloguguya 'abehega Yesu tauna Yehoba natuna moisa.

²¹ Ma 'ana tohesagohao nuwadi 'ihenainaida madouna ma sigwaeya, "Ciya, 'ina guguya bewa wada hesagohe? Tauna mwalo Yesu 'ana tomuliyao Yelusalema 'oina 'ilolo'alehedi, ta wete bewa 'ina tauyama huhuna 'abehega Yesu 'ana tomuliyaeda 'ebwa simiyamiya 'i'abiyahidi ma

'ipaidi ma 'ihiledi Yelusalema, topwaoli madoudi 'oidiya, ma togidega 'ina nuwabui 'iloba 'eseya?"

²² Ma Saulo 'ina guguya nage 'oina 'ihewaiwai hedadeya, ma meYudiyaedi Damasiko 'oina simiyamiya 'ihe'itediya 'abehega Yesu tauna To'abihetentina, ma geya wete 'idi 'ebe gwaemo.

Saulo meYudiya 'idena sinediya

²³ Saulo Damasiko 'oina 'imiyamiya, ma meYudiya siloiloina ma sida lohe'amasi,

²⁴ ma Saulo hesi 'idi loina dahlwana 'ihesagoheya 'abehega 'asa 'ana 'ahwa'edao silomatayahidi ma 'ane to tutu Saulo 'ilatu sida lohe'amasi.

²⁵ Coinega hinuwana Saulo 'ana tomuliya kodo madouna 'oina sido'oya, ma 'asa 'ana 'abwalu tabwanega sihedawedaweya gwahunega, ma 'itauya.

Saulo 'ina tauyama Yelusalema

²⁶ Ta Sauloina 'ihila Yelusalema ma 'ito ho ma 'iluhu Yesu 'ana tomuliya 'oidiya, ma simatauteya, weyahina geya sihemise 'abehega 'inuwabui pwaiya.

²⁷ Ma Banaba 'iboimo 'ilemeya Saulo, ma 'ito eya Yesu 'ana tohemisao 'oidiya, ma 'ihe'ote'otetela 'abehega Saulo 'edai 'idi Badaina 'ilobeya ma 'enana 'ihesagoheya, 'oinega Damasiko 'oina ma'ina 'atepatu Yesu ina weyahina 'iguguya.

²⁸ Coinega sitagwala Saulo 'oina ta 'iluhu wa 'adi boda 'oina. Ma 'idi paihowa mabwaiyana Yelusalema 'oina tauna ba'idanao simiyamiya.

Ma Sauloina ma'ina 'atepatu 'ihewaiwai Bada Yesu 'ana loguguya weyahina.

²⁹ Ma meYudiya taudi to'ena Gilisi Saulo ba'idadiu sihegwaegwae ma sihe'ohe'ohena, 'oinega taudimo siloiloina ma togidega ma silohe'amasi 'ese.

³⁰ Ta 'idi loinaina tohekalesiyao sihesagoheya ta Saulo sitauyeya Sisaliya, ma nage 'oinega sihe-wasaeya, 'itauya Tasisi.

³¹ Nage 'oina tohekalesiyao meYudiya ma me-Galili ma meSameliya 'asaedi 'oidiya simiya daumwala, ma sipa'ala, ma'idi he'asisi 'idi Badaina 'oina, ma Yaluyaluwa Tabuna 'ina 'itayahina 'oinega 'adi boda 'imadouwa.

Pita 'ina sakowasi Lida ma Yopa 'oidiya

³² Ma Pita 'isakosakowasi tohekalesiyao 'oidiya ma 'idobi 'aigeda 'asa sanina Lida 'oina,

³³ ta 'aigeda loheya topeu 'ilobeya, sanina Iniya, tauna bolime 'eit 'ina 'ebe'eno 'oina 'i'eno'eno ma geya sowasowahina ma 'iyawala.

³⁴ Ma Pita 'ihegwaeya, 'igwae, “Iniya, Yesu Keliso 'igihe bwebwe'anego, 'oinega 'utoholo ma 'ino sita 'u'atububudi.” Ta 'itoholo mwayamwayauwa.

³⁵ Ma tomotaedi Lida ma Seloni 'adi tomiyanao si'iteya, ta sinuwabuiya, ma 'oinega Bada Yesu sihemiseya.

³⁶ Ma 'asa Yopa 'oina, Yesu 'ana tomuliya 'aigeda wahine 'imiyamiya, sanina Tabita, ta 'ana bui Dokasa, 'ana bui hebai sanina diya, ma wahineina 'abihetena ta helau huhuna.

37 Ma 'ilohala ma 'i'amasa. Coinega wawaninamo si'eweya ma sihehatuiya, ma hada tabwana 'alona silaguya.

38 Ta 'asaina Yopa, Lida 'oinega geya bwaga, ma tohekalesiyao sihesagoheya 'abehega Pita 'asa Lida 'oina 'imiyamiya, 'oinega tomota 'eluwa sihewasaediya Lida 'oina Pita sabi toeina, ma Lida 'oina silatuwa, ma Pita si'ahwanoyeaya, sigwae, "Bada, 'unaoma talomwayamwayau 'ima 'asa."

39 Ma Pita 'igogona ma ba'idanao sitauyama Yopa 'oina, ta tohekalesiyao Pita sitoeya hadaina 'alona. Ma hiwapeyao baibaiwadi Pita sitoholo 'wabu'wabuya ma sidoudou ta 'adi 'ale'o sihe'itaeya, weyahina mwalo Dokasa tutaina mayawasina 'adi 'ale'owedi 'ipaihowediya, ma 'i'ebwaediya, ma sigwae, "Cale'owedi bewa tauna Dokasa 'ana sahisahilao mwalo mayawasina ba'idamai 'amiyamiya."

40 Ma Pita 'iloinaediya ta hadega sihapwesa, ma taunamo 'imiyamiya ma 'i'ahetulasa ma 'i'ahwanoi Yehoba 'oina, 'oinega 'i'ita hila ma wawanina 'ihegwaeya, 'igwae, "Tabita 'utoholo." Ta Tabita matana 'iyahaliya ma Pita 'i'iteya, 'oinega 'eno'enowega 'imiyatoiya.

41 Ta Pita nimana 'i'abiyahiya ma 'i'abihe toholoya. Ci'abihe toholoya ma hiwahiwape ta tohekalesiyaowedi 'ibwauwedima, ma Tabita mayawasina 'ihe'itaeya 'oidiya.

42 Ma wasaina 'i'elelewana tupwa Yopa mabwaiyana 'oidiya, ta tomota mabwaiyadi Bada Yesu 'oina sihemisa.

43 Ma Pita Yopa 'oina 'imiy 'amana, loheya sanina Saimoni 'ina hada, tauna 'ina

paihowa hebai 'wapidi 'oidiyega tobwatobwa
'ipaipaihowadi.

10

Pita 'ina bo'ena Konilio 'oina

¹ Ma 'asa Sisaliya 'oina 'aigeda loheya sanina Konilio 'imiyamiya, tauna meLoma tolo'alehao 'adi baibaiwa handeledi 'adi tohanugeta, boda Itali 'oinega,

² ma tauna loheya bwebwe'ana, ta ma'ina susuwao Yehoba sihe'asisiyeya, ma tuta baibaiwana wewelohedi 'ilemelemedi, ma 'i'ahwa'ahwanoi Yehoba 'oina.

³ Ma sabwelo 'aigeda 'oina 'ilahilahiya, Konilioina 'ina 'enomata'ite'itega Yehoba 'ina anelose 'aigeda 'itautauyama 'oina, ma 'i'ita bwaib-wainiya, ma aneloseina 'igwaeya, "Konilio!"

⁴ Ma Konilio aneloseina 'i'ebubuya, ta ma'ina matauta, ma 'igwae, "Bada to'aha?"

Ma anelose 'igwaeya, "Yehoba 'ino 'ahwanoyao ma 'ino 'abihetenao taudi wewelohedi 'oidiya 'isanapudiya, ma weyahidi 'inuwatuhugowa.

⁵ Coinega 'ino topaihowao tupwadi 'uhetunedi ma sitauya Yopa, ma Saimoni tauna sibwauweya Pita sitoeyama.

⁶ Ma Pitaina 'aigeda wete Saimoni 'ina hada holai 'oina 'imiyamiya ma Saimoniina 'ina paihowa hebai 'wapidiyega tobwatobwa 'ipaipaihowa."

⁷ Aneloseina 'ina gwae 'igumwala ma 'itauya, ta Konilio 'ina topaihowao 'eluwa 'ibwauwedima ta 'ina tolo'aleha 'aigeda, tauna wete Yehoba

'ana tohe'asisi madouna. Taudi sitetoiyedi 'ana tolemao bwebwe'adi.

⁸ Sitetoiyedi sitauyama ma anelose 'ina hepwaila Konilio 'ihe'ote'oteteliya 'oidiya, ma 'ihetunedi Yopa 'oina, ma sitauya.

⁹ Mali sabwelo 'asudibwalala 'abwama sitau-tauya ma 'asa Yopa sihahohoya, ta Pita hadai 'imiyamiya ta 'ihane tabwana sabi 'ahwanoi.

¹⁰ Ci'ahwa'ahwanoi ta ma'ina gomale madouna. Cabwama hadai 'e'ahai sigibugibubu ma Pita 'i'eno mata'ita'ita,

¹¹ ma galewa 'i'iteya 'i'legegeya, ma 'aigeda ginaula 'i'iteya 'isuluma, 'ana 'ita gidemusa 'ale'o madouna papalina matadiyao powa 'oidiyega sihedawedawe suluheyama bale'uwa,

¹² ma 'alona hali hebai ma hali hebai ta hebai 'awa'awalidi ma hali bwasumo ma hali bwasumo.

¹³ Ta 'aigeda 'enana Pita 'oina 'igwaeya, 'igwae, "Pita 'utoholo ma 'a hebai 'uhunudi ma 'u'ai."

¹⁴ Ma Pita 'ilogwahata, 'igwae, "Bada tuwa, weyahina geya 'aigeda wete hebai 'eto'etobodana bewama gidemusa yada 'aidi."

¹⁵ Ma 'enanaina 'igwae hila, 'igwae, "Yehoba hebai beno 'igihe bwebwe'ana pwaiya, ma gesowana 'u'ahwa'ahwa galagalaedi."

¹⁶ Ginaula bewa matoi Pita 'oina 'ihapwesa ma 'enanaina matoi gidemusa 'ihegwaeya, ma muliyetega ginaulaina 'ihila galewa.

¹⁷ Ma Pita 'inuwanuwa 'eda'edadama 'abehega to'aha 'enomata'ita'ita bewa 'i'ita pwaiya, ta to-mota sitetoiyedi Konilio 'ihetunedima sihapwesa hadai, weyahina 'asai silatu pwaima, ma Saimoni 'ina hada tomota 'oidiya sihesilaleya.

18 Coinega silobeya ma hada mata 'ahwaina sitoholo ma sibwau, "Ciyamayao, Saimoniina sihesaniyeya Pita, beno hadai 'imiyamiya, bo geya?"

19 Ma hadaina tabwanina Pita ma'ina nuwa 'eda'edadama 'imiyamiya ma Yaluyaluwa Tabuna 'oina 'igwaeya, "Pita, loheloheya 'etoi si'eb'ebesegoo, ma sitauya pwaima gabula.

20 Coinega 'utoholo ma 'usulu 'oidiya, ma ba'idamwao watauya, ma geya sowana 'u'ate'ateyoho, weyahina taugu tomotaiyedi yahetunedima."

21 Coinega Pitaina 'isuluwa 'oidiya ma 'igwaeya, "Taugu Pita! To'aha weyahina watauyama?"

22 Ma sigwaeya, "Konilio 'ihetunemaiya, tauna tolo'alehao 'adi tohanugeta, ma loheya dumwadumwaluna ma Yehoba 'ana tohe'asisi, ma wete Yudiya mabwaiyadi si'ahwa loheya bwebwe'aneya, ta 'ana hemataluwa 'ihesagoheya Yehoba 'ina anelose 'oinega ma 'abehegaa 'owa 'ibwauwego tauna 'ina hada ma 'ino gwae 'ida hesagohe."

23 Coinega Pita loheloheyaedi 'ibwauwediya, ma hadaina 'oina sihetaumana.

Gona 'i'adaleya ma sitoholowa, ta Pita ba'idanao sitauya, ma tupwadi 'iyadiyao Yopa 'oinega ba'idadiyao wete sitauya.

24 Sitaautauya ma hali sabwelo sihapwesa Sisaliya. Ma nage 'oina Konilio 'ina susuwao ma 'iyanaao 'ibwau hegogonedima, ta 'ina hada siyamwayamwa.

25 Coinega Pita 'ilatuma hadai, ma Konilio 'ihapwesa Pita matana 'ibe'u suluwa ma 'i'etuluha.

26 Ma Pita Konilio 'igihetoholoya ma 'igwaeya, "Cutoholo. Taugu loheya tuwa gide 'owa."

27 Coinega Pita ma Konilio ba'idana siheheg-waegwae ta siluhuwa hadai, ma Pita boda hada 'alona 'i'itediya,

28 ma 'ihewaediya, "Comi geya Yudiya, tauma meYudiya 'ama loina wasanasanapu 'abehega geya 'ada bo'enegomi, wete geya ba'idamao tada he'iya'iyagu. Ma hesi Yehoba 'enomata'ite'itega 'i'itegauwa ma gesowana 'aigeda tomota ya'ahwa galagalaе.

29 Coinega tutaina Konilio 'ibwauwegauma geya yalogwahata, ma hesi yatagwalegau ma yatauya pwaima. Ma to'aha weyahina 'ubwauwegauma?"

30 Ta Konilio 'igwaeya, "Bewa weyahina, sab-welo 'etoi sigumwala 'oina lahilahiya, gide-musa bewa 'ana tuta 'ahwanoi Yehoba 'oina, ma 'aigeda loheya ya'iteya mataguwa 'itotoholo, ma'ana 'ale'o 'asilalaina.

31 Ma 'ihewaegau, 'igwaeya, 'Konilio, Yehoba 'ino 'ahwanoi 'ihesagoha pwaiya ma wete 'ino lema wewelohe 'oidiya 'inuwatuhi yahiya.

32 Coinega 'ino hewaliyao 'uhetunedi Yopa 'oina ma Saimoni sibwauweyama, tauna sihe-saniyeya Pita, ma hali Saimoni 'ina hada, Yopa 'oina gadowa, 'imiyamiya, ma hali Saimoni-inna 'ina paihowa hebai 'wapidiyega tobwatobwa 'ipaipaihowadi.'

33 Ma yalomwayamwayau ta 'igu hewahewaliyedi yahetunediwa ta sibwauwegoma, ma 'utagwalegowa 'utauyama, ta yauwedo. Coinega bewa tuwa mabwaiyama Yehoba matana 'adeli 'autama ma to'aha Badaina 'iloinegowa 'uhegwaemai ma 'ahesagohe."

Pita 'ina gwae Konilio ma 'ina bodoa 'oidiya

34 Ta Pita 'ihegwaediya 'igwae, "Moisa! Bewa nuwagu 'isabwalena 'abehega tomota mabwaiyadi Yehoba matana mahemahetena, ma geya meYudiyamo 'ihelauwedi,

35 ma hesi hali tupwa ma hali tupwa tomoteni-nao 'eguma sihe'asisiye ma simumuga dumwalu, 'iyaliyaya weyahidi.

36 Ma To'abihetena Yesu tauna mabwaiyada 'ida Bada, ta Yehoba 'ina wasa bwebwe'ana 'i'ebwaeya Yesuina 'oina, tauma meIsileli 'ima 'ebe yaliyaya weyahina. Ma 'omi wasaina wasanasanapu,

37 weyahina Yoni wasaina 'ihegaineya Galili 'oina tutaina 'iloguguya, ma tomota 'igihe babitaisowediya, ma muliyega Yesu wasaina 'i'elelewaneya Yudiya tupwanao mabwaiyana 'oidiya.

38 Wasaina 'abehega Yehoba Yesu gwama Nasaleta 'igihe waiwaiyeya Yaluyaluwa Tabuna 'oinega, ma 'isakowasi ma tomota 'ilemelemedi, ta 'eguma taiyawedi Tomudulele 'igihe lohalediya Yesu 'i'abihe bwebwe'anedi, weyahina Yehoba 'ina waiwai 'oina 'imiyamiya.

39 Ma tauma Yesu 'ana tohepwailao, weyahina 'ina paihowa 'a'itediya Yudiya tupwanao mab-

waiyadi 'oidiya, ma wete Yelusalema 'oina, ta 'ana 'ebelolagu 'aiwe 'oina situtu hepaineya ma 'i'amasa,

⁴⁰ ma sabwelo hetoina 'oina Yehoba 'i'abihetoholo hileya ma 'igihelatuheya,

⁴¹ ma geya tomota mabwaiyadi 'oidiya, beno tuwa tauma Yehoba 'ihesinuwemaiya 'ana to-hepwailao tauma matamega 'a'iteya, 'a'ai'ai ta 'anumanuma Yesuina ba'idamai.

⁴² Ma 'iloinemaiya ma tomota 'oidiya 'aloguguya 'abehega Yehoba Yesu 'ihesinuweya ta 'abehega tuta 'ana 'ebelolagu 'oina tauna loina 'ida paihowa tomota taudi si'amasa weyahidi ma wete tauda mayawasida weyahida."

⁴³ "Palopitao wete mwalona sihepwaila nugeteya 'abehega 'eguma taiyawedi Yesu 'oina sihemisa, nata 'idi puiyao Yehoba 'inuwasmudi Yesu tauna saninega."

*Yaluyaluwa Tabuna 'isuluma taudi geya
meYudiya 'oidiya*

⁴⁴ Pita 'abwa 'igwaegwae ma Yaluyaluwa Tabuna 'isuluma taudi sihenono 'oidiya,

⁴⁵⁻⁴⁶ ta taudi hali 'enana ma hali 'enana 'oidiyega sigwaegwae ta Yehoba sihehepwatuwe. Ma hesi meYudiya taudi Yesu 'ana tohemisaedi Pita ba'idanao Yopa 'oinega sitauyama, sinuwa pwanopwanowa weyahina si'iteya Yehoba tauna Yaluyaluwa Tabuna 'i'ebwaeya tomiya ganamuli, taudi geya meYudiya 'oidiya.

Ma Pita 'ihewaediya, 'igwae,

⁴⁷ "Ciyagwao, wa'ita Yaluyaluwa Tabuna si'ewa pwaiya, gidemusa mwalo tauda. Coinega

geya sowasowahina 'idi babitaiso we'ahega ta'etobode 'awa?"

⁴⁸ Ta Pitaina 'iloina ma To'abihetena Yesu saninega sibabitaiso. Muliyega tomotaedi Pita si'ahwanoiyeya ma sabwelo hisa wete ba'idadiu simiyamiya, ta 'itagwala.

11

Paihowa bewa weyahina Pita 'ihehepwaila

¹ Ma Yesu 'ana tohepwailao ma wete tohekalesiyao, taudi Yudiya 'ana tomiyanao, wasa sihesagoха pwaiya 'abehega tupwadi tomiya ganimuli Yehoba 'ina gwae sihemisaeya.

² Coinega tutaina Pita 'ihane hila Yelusalema 'oina, tohekalesiyao taudi Moses 'ina loinao 'ana tomuliyo Pitaina silomugiyeya,

³ sigwae, "Togidega ma 'owa 'uluhuwa taudi geya meYudiya 'idi hadai ma ba'idamwao wa'ai?"

⁴ Ta Pita 'ihegaina ma paihowaina mabwaiyana 'ihewasa bwaibwainiya, 'igwaeya,

⁵ "Mwalo taugu Yopa 'oina yamiyamiya ta ya'ahwa'ahwanoi Yehoba 'oina, ma 'enomata'ite'itega 'aigeda ginaula ya'iteya gide 'ale'o madouna ma papalina matadiyao powa 'oidiyega galewega sihedawedawe suluheyama 'oiguwa.

⁶ Ginaulaina 'alona ya'e'ebubuya, ma ya'iteya hebaiyao, ma hebai bosasa ma mwata ma wete bwasumowao 'ale'oina 'alona simiyamiya.

⁷ Ma 'aigeda gwae yahesagoheya 'ihewaegauwa, 'igwae, 'Pita, 'utoholo ma 'a hebai 'uhunudi ma 'u'ai.'

8 “Ma taugu yagwaeya, 'Bada tuwa! Weyahina geya 'aigeda wete ginaula hehe'asisina yada 'aidiya.'

9 “Ta 'enanaina galewega 'igwae hila, 'igwaeya, 'Yehoba hebai beno 'i'abihe bwebwe'anediya, 'oinega gesowana 'u'ahwa'ahwa galagala.'

10 “Ginaulaina matoi 'oiguwa 'ilatuma, ma 'enanaina wete matoi 'ihewaegauwa, ta muliyega mabwaiyana 'ihaneya ta 'i'waiha galewa.

11 Ma nage tutaina 'oina loheloheya 'etoi silatuma hadaina 'oina yamiyamiya, Sisaliya 'oinega sitauyama weyahigu.

12 “Ma Yaluyaluwa Tabuna 'ihewaegauwa 'igwae, 'Cutoholo ma sahena 'uhehenuwanaluwa, ma tuwa hesi taudi ba'idamwao watauya.' Ma 'iyadao site sikisi bewa si'wayabugauwa, ma 'atauya Konilio 'ina hada 'aluhuwa.

13 “Ma loheyaina 'oima 'ihe'ote'otetela, 'igwaeya, 'Mwalo 'aigeda anelose ya'iteya 'igu hada 'alona 'itotoholo ma 'igwaeya, “Konilio, 'ino 'ali'eyao 'uhetunedi Yopa 'oina ma Saimoni tauna sihesaniyeya Pita, sitoeyama,

14 ma tauna wasaina 'abwa 'ihewaegomi ma 'oinega 'omi ma'imi susuwao helau waloba.” !

15 “Coinega yahegaina ma yahehegwae, ta Yaluyaluwa Tabuna 'oidiya 'isuluwa gidemusa mwalo tauda 'oida 'isulumu.

16 “Ma Bada mwalo 'ina gwae yanuwatuwu yahiya 'igwaeya, 'Yoni tomota we'ahega 'i'abihe babitaisowediya ma 'omi 'abwa Yaluyaluwa Tabuna 'oinega wababitaiso.”

17 Yehoba 'ina 'ebwayaina 'oidiya gidemusa tauda 'oida tutaina tagimi hemisa Bada Yesu Keliso 'oina. Ma taugu geya sosowagu Yehoba 'ina paihowa bewa ya'etobode."

18 Pita 'ina gwae bewa sihesagoheya ma geya 'idi 'ebe gwaemo, ta Yehoba sihepwatuwe, sigwaeya, "Moisa tuwa, Yehoba tauna 'itagwatagwala taudi tomiya ganamuli 'oidiya 'abehega sinuwabui, ta taudi wete yawasi hataya siloba."

Tohekalesiyao 'asa Anitioki 'oina

19 Mwalo tohekalesiyao 'adi 'alehao Sitibeni silohe'amasiya, ma wete sitoho ma tohekalesiyao mabwaiyadi sida mutudi, 'oinega tohekalesiyao wedi sidena hali 'asa ma hali 'asa 'oidiya, ma tupwadi silatuwa Pinisiya ma Saipilosi ma Anitioki 'oidiya, ma wasa bwebwe'ana sihepwaila meYudiya 'oidiya, ma hesi geya sihepwaila taudi tomiya ganamuli 'oidiya.

20 Ma muliyega tupwadi tohekalesiyao taudi meSaipilosi ma meSailini silatuwa 'asa Anitioki 'oina ma Bada Yesu wasana siloguguyaeya taudi meYudiya ma taudi geya meYudiya wete 'oidiya,

21 ma Badaina 'i'abihe waiwaiyediya ma tomota tupwana baibaiwana 'idi gwae sihemisaeya ma sitehinowa Badaina 'oina.

22 Tupwadi taudi tomiya ganamuli sihemisa Badaina 'oina, 'oinega wasadi 'i'elelewana, ta tohekalesiyao Yelusalema 'oina sihesagoheya, 'oinega Banaba sihewasaeya ma 'ihabo'enedi.

23 Ta tutaina Banaba 'itauyama Anitioki 'oina, Yehoba 'ina helau tohekalesiyao wedi 'oidiya

'i'iteya ma 'iyaliyaya madouna, ta 'ilohatotodiya ma gesowana sihehenuwanaluwa, ma hesi sida toholo pa'ala ma'idi hemisa 'idi Bada 'oina.

²⁴ Weyahina Banaba loheya bwebwe'ana, ma Yaluyaluwa Tabuna 'ilohemaheya, ma ma'ina hemisa madouna. Ta 'ina loguguya 'oinega tomota tupwana baibaiwana sihemissaeya, ma tohekalesiyao 'idi boda 'ihehemadou.

²⁵ Muliyetega Banaba 'itauya Tasisi ma Saulo 'i'ebeseya,

²⁶ ma 'ilobeya, ta ba'idana sihila Anitioki 'oina. Eeta bolime 'aigeda 'alona siloguguya tohekalesiyaedi 'idi 'eto'auta 'oidiya, ma tomota mabwaiyadi sihehe'itadi. Casaina Anitioki 'oina Yesu 'ana tomuliyao tutaina 'oina sihesani nugetediya Kelisitiyanao.

²⁷ Tuta nage 'oina tupwadi palopitao Yelusalema 'oinega sisulumia Anitioki 'oina,

²⁸ ma 'aigeda 'oidiyega, sanina Agabu, 'idi 'eto'auta 'oina 'itoholo, ma Yaluyaluwa Tabuna 'ina waiwaiyega 'ihepwaila nugeta 'abehega 'abwa gomale madouna 'ihapwesa gogo mabwaiyadi 'oidiya, eeta muliyetega Sisa Kalodiu 'ina tuta hetoloina 'oina gomale madouna 'ihapwesa.

²⁹ Ta tutaina Yesu 'ana tomuliyao Agabu 'ina hepwailaina sihesagoheya taudimo siloina ma 'abehega 'aigeda 'aigeda sitoho ma si'ehele ma lema mane sihewasae 'iyadiyaowedi tupwa Yudiya 'oina simiyamiya.

³⁰ Coinega si'ehele nugeta ta mane silobeya, ma tutaina gomale 'ilatuwa 'oina si'ebwaediya Banaba ma Saulo taudi sitauyeya Yelusalema 'oina, tohekelasiyao 'idi babadao 'oidiya.

12

Yemesa silohe'amasiya ma Pita deliya silagu luhuweya

¹ Tuta nage 'oina kini Helodi 'ina loina pa'alina 'ilatuwa, ma 'ina tolo'alehao tupwadi tohekalesiya si'abiyahidiya sabi 'abihegaladi.

² Coinega Yemesa, tauna Yoni tasina, Helodi 'ina loinega sihunuya 'elepega, ma 'i'amasa.

³ Ma meYudiya siyaliyaya Yemesa 'ina 'amasa weyahina. Ta Helodi 'iloina hila ma Pita si'abiyahiya. Ta wiki beno meYudiya 'idi he'asisi 'ana tuta ma beledi daisina, geya 'ana 'ebe giheseshamo si'aiya.

⁴ Pitaina si'abiyahiya ma deliya silaguya, ma Helodi 'ina tolo'alehao sikisitini 'iloinaedi silomatayahi bwaibwaini, ma Helodi 'inuwanuwatuhu 'abehega Hataona Guyaina mulina Pitaina 'ida lagulatuhe meYudiya 'oidiya ta 'ina yatala sida paihowa.

⁵ Coinega deliya sil'itayahiya ta tohekalesiyao si'ahwa'ahwanoi waiwai Yehoba 'oina Pita weyahina.

Anelose Pita 'ilemeya

⁶ Ta Pita tupwana sabwelo 'oina deliya 'imiyamiya, ma hali sabwelo 'oina Helodi Pita 'ida lagulatuhe yatala weyahina, ma hinuwana Pita tolo'alehao 'eluwa gamwagamwanidiya 'i'eno'eno, ma 'ana 'ebepai seni 'eluwa 'oidiyega sipaiya, ma wete deli mata'ahwana tolo'alehao si'ita'itayahia.

⁷ Ta Yehoba 'ina anelose 'aigeda mwayamwayau 'ilatuma ma deliina 'alona

'i'asilala, ma aneloseina Pita lesulesuna 'isapiya ta 'ilohanohanoya ta 'igwaeya, "Cutoholo mwayamwayau." Ta 'ana 'ebepai nimanega sibe'uwa.

⁸ Ma aneloseina 'ihewaeya, 'igwae, "Ca 'ale'o 'u'ote ma 'a butu 'u'otedi." Ta gwaeina Pitaina 'ihematamataneaya. Ta aneloseina wete 'igwaeya, "Ca hewanuwega 'u'abobo ma 'umuliyegau."

⁹ Ta 'ilatuwa ma Pita 'imuliyeya ma 'inuwatuhuya 'abehega 'inihinihi, ta geya 'isanapu 'abehega aneloseina 'ina paihowa moisa.

¹⁰ Coinega to'itayahina 'aigeda si'ebesineya, ma heluwena wete si'ebesineya. Cahwa'eda madouna pwawatiyega sipaihoweya 'oina sitauyama, ma 'ahwaina 'iboimo 'i'eso'eya, ma sihapwesa 'asai ma 'eda 'oinega sitauya ta mwayamwayau aneloseina Pita 'i'ebesineya.

¹¹ Ma Pita 'inuwasabwalena ta 'igwae, "Yasanapu pwaiya 'abehega 'ida Bada 'ina anelose 'ihewasaeyama ma 'ilemegauwa Helodi 'ina loina 'oinega, ta gesowana meYudiya 'idi nuwatuhuwao sida paihowadi."

¹² Pitaina nuwana 'isabwalena ma 'itauya Meli 'ina hada, tauna Yoni sinana, ta Yoni sanina heluwena Maki, ma hadaina 'alona tomota baibaiwadi bo'i si'autama ta si'ahwa'ahwanoi Yehoba 'oina.

¹³ Eeta Pita hada 'ana 'ahwa'eda 'oina 'i'etunatuna'e'eya ma topaihowa mewahinena sanina Loda 'itauyama,

¹⁴ ma Pita 'ina gwae 'isanapuya ma 'iyaliyaya madouna, ta geya 'ahwa'eda 'ida so'eya, ma 'ihila

mwayamwayau hada 'alona ta 'igwaeya, "Pita 'ahwa'eda 'itotoholo."

¹⁵ Ma sigwae, "Yauyauleiu!"

Ta wahine 'ahwana 'ipa'ala 'abehega tauna Pitaina.

Coinega sigwae, "Nuwana Pita 'alu'aluwana."

¹⁶ Ma Pita 'abwama 'atamana, ma 'i'etunatuna'e'eya. Eeta 'ahwa'eda siso'eya, ma si'iteya tauna, ma nuwadi 'ihenainaida moisa.

¹⁷ Ma Pita nimanega 'i'letobodediya ma si-henono, ta 'ihe'ote'otetela 'idi Bada deliyega 'itoeyama. Ta 'igwae, "Wasa bewa wahepwaila Yemesa ma'iyanao wete 'oidiya." Ma 'i'ebesinediya ta 'itauya hali tupwa.

¹⁸ Gona 'i'adaleya ma tolo'alehao nuwadi 'ihenainaida ma si'ateyohowa madouna Pita weyahina, togidega 'ilatu 'esa.

¹⁹ Ma Helodi 'iloinaediya ma Pitaina si'ebese. Si'lebe'ebeseya ta geya siloba. Coinega tolo-matayahinao 'idi yatala 'ipaihoweya, ma 'adi lohe'amasa 'iloinaediya. Eeta silohe'amasidiya ma Helodiina Yudiya 'oinega 'isuluwa Sisaliya, ma nobwa 'imiyamiya.

Helodi 'ina 'amasa

²⁰ Helodiina meTaiya ma meSaidoni mwalo 'igamwasowalediya, ta sitoho ma Helodi 'ina to'itayahinaina sanina Bilasito si'abihe yaliyaya. Eeta si'abihe yaliyayeya, ma muliyetega mabodaidi sitauyama Helodi 'oina, ta nuwanuwadi ma ba'idanao sida he'iya'iyagu hila, weyahina taudi 'adi 'e'ahai kiniina 'ina tupwega silobaloba.

²¹ Ta Helodi 'aigeda sabwelo 'iupaeya ma ba'idanao sida gwaegwae. Ma sabweloina 'oina

'ana 'ale'o wasawasa 'i'oteya ta 'ina wagahata wasawasa 'oina 'imiyatoiya ma bodaedi 'oidiya 'igwaeya.

²² Cigwaegwae 'igumwala, ma bodaedi sib-waubwau, sigwae, "Nage 'aigeda Yehoba 'enana, ma geya tomota 'enana."

²³ Tuta nage 'oina Yehoba 'ina anelose Helodi 'ihunuya, weyahina Yehoba 'ana hepwatu 'ilagu balaheya tauna 'iboi 'oina, ta yapwayapwa 'alona si'aiya, ma 'i'amasa.

²⁴ Ta 'oinega Yehoba 'ina gwae 'ihewaiwai to-mota baibaiwadi ma tupwa mabwaiyana 'oidiya.

²⁵ Ta Banaba ma Saulo 'idi paihowa Yelusalema 'oina silohegumwaliya, ma sisulu hilama Anitioki 'oina, ta Yoni sitoeyama ba'idadiu. Yoniina san-inna heluwena Maki.

13

Banaba ma Saulo 'idi paihowa

¹ Casa Anitioki 'oina, tohekalesiyao 'idi palopitao ma tohel'itao bewa: Banaba ma Saimon (tauna sibwauweya Dubaduba) ma Lusiyasi (tauna gwama Sailini) ma Manaeni (tauna kini Helodi 'ana yaso 'aigeda) ta wete Saulo.

² Taudi sitapwatapwalolo ma'idi hudi Yehoba 'oina, ta Yaluyaluwa Tabuna 'ihewaediya, 'igwae, "Nuwanuwagu Banaba ma Saulo 'igu paihowa 'aigeda weyahina, 'oinega 'omi watagwaledi paihowaina 'oina."

³ Ta Yehoba 'oina si'ahwa'ahwanoi hila mago-maledi, ma si'abidebediya, ta Banaba ma Saulo sihewasediya 'idi paihowaina weyahina.

Cidi paihowa tupwa Saipilosi 'oina

⁴ Yaluyaluwa Tabuna 'ihetune pwaidiya ta sido-biya Salusiya, ma wagai sigeluwa ma si'u'e, sihabala bwanabwana Saipilosi 'oina,

⁵ ma nobwa 'asa sanina Salami 'oina silaga, ta meYudiya 'idi hada tapwalolo 'oina Yehoba 'ina gwae sihepwaileya. Caigeda 'idi hewali ba'idadiu sisakosakowasi, sanina Yoni.

⁶ Eeta bwanabwanaina mabwaiyana 'oidiya sisakowasi hegumwaliya, ma 'asa Pepose 'oina silatuwa. Ma nobwa 'aigeda to'oba, sanina Bayesu, gwama Yudiya, tauna palopita 'abo'abo 'aigeda.

⁷ Ma Bayesuina 'iyana 'asa 'ana tohanugeta, sanina Sagiu Paulosi, loheya sanasanapuina. Eeta Sagiu Paulosiina Banaba ma Saulo 'ibwauwedima, ta nuwanuwana ma Yehoba 'ina gwae 'ihesagohe,

⁸ ma hesi to'oba 'i'ausidiya, weyahina geya nuwana ma toloinaina 'ihemisa Yesu 'oina. To'obaina sanina 'ana bui Elaimasi, beno tobahu.

⁹ Ma hesi Saulo, tauna sanina heluwena sibwauweya Paulo, Yaluyaluwa Tabuna 'ilohemaheya ma to'obaina 'i'e'ebubu,

¹⁰ ma 'igwaeya, "Cowa Seitani 'ina boda ma to'abo madouna, 'oinega paihowa dumwaluna 'uhe'aleheya, ma Bada 'ina 'eda dumwaluna tuta mabwaiyana 'utohotoho ma 'abehega 'u'abihepwayo'e.

¹¹ Coinega bewa tuwa Bada 'ina waiwai 'oinega matau 'ihoga tuta to'uto'upanamo weyahina, ma sahena hala 'ina 'asilala 'u'ita'ita."

Tuta nage 'oina hogahoga gide 'oinega to'obaina matana 'iguguyouwa, ma 'ibesabesa taiya 'ileme ma 'ihanugete.

¹² Ta toloinaina Sagiu Paulosi 'i'iteya Paulo 'ina paihowaina, ma Bada tetelina weyahina nuwana 'ihenainaida, 'oinega 'ihemiseya.

Sitauya Anitioki tupwaina Pisidiya 'alona

¹³ Ta Paulo ma'ina bodao Pepose 'oinega sigeluwa ma si'u'e hila, ma Peliga 'oina siluhuwa, tupwa Pamipiliya 'alona. Ta Yoni 'i'ebesinediya ma 'ihila Yelusalema.

¹⁴ Ma hesi Paulo ma'ina bodao Peliga si'ebesineya ma hali Anitioki 'oina silatuwa, beno tupwa Pisidiya 'alona. Eema sabwelo Sabati 'oina siluhuwa meYudiya 'idi hada tapwalolo 'oina, simiyatoiya.

¹⁵ Ma tohanugetao Mosese 'ina loina 'ana hasila, ma palopitao 'idi gwae 'ana hasila sihasilidiya, ta tohanugetao wedi 'aigeda loheya sihe-wasaeya Paulo ma Banaba 'oidiya ma 'abehega 'ihemataluwedi, 'igwaeya, "Ceguma guguya bo he'ita 'oimiya beno wahepwaila tomota 'oidiya."

¹⁶ Coinega Paulo 'ito holowa ma nimana 'i'abihaneheya, ta 'igwae, "Tasigwao, meIsileli, ma 'omi hali tupwega Yehoba 'ana tohe'asisiyao, 'igu gwae bewa wahesagohe.

¹⁷ Yehoba mwalona meIsileli tauda tubudao 'ihesinuwediya, ta 'idi boda 'i'abihe madouya 'idi miya taumana Itipita 'alona, ta 'ina waiwai madouna 'oinega 'ihanugetediya ta Itipita si'ebesineya.

18 Ma bolime poti 'oidiya 'idi we'ao 'ihe'alama'i'itanediya tupwa yoho 'awawa pwatula.

19 “Ta muliyetega kini site sebeni ma'idi bodaو 'imutudiya tupwa Kenani 'alona, ma tupwaina meIsileli 'i'ebwaediya 'idi bale'u, ma simiyamiya gide bolime powa handeledi ma pipiti 'oidiya.

20 Ma muliyetega 'idi toloinao 'i'ebwaediya ma siloinediya 'ana siga palopita Samuwela 'ilatuwa.

21 “Samuwela 'ilatuwa ta si'ahwa'ahwanoi ma Yehoba 'idi kini 'i'ebwaedi, 'oinega Saulo 'i'ebwaediya, tauna Kisi natuna, ta 'ina susu Beniyamina 'oinega, ma bolime poti 'oidiya 'iloiloinaedi.

22 Muliyetega Yehoba Saulo 'ilososomaneya ta 'idi kini hauhauna Debida 'ilaguya. Tauna Debida weyahina Yehoba 'igwaeya, 'Desi natuna Debida yalobeya, ma yahemisaeya, weyahina 'igu nuwatuhuwao baibaiwadi 'ipaipaihowadi.’

23 Ta Debida 'ina susuwega, Yehoba tauda meIsileli 'ida To'abihetena Yesu 'i'abilatuheya, gidemusa mwalona 'ihepwaila nugeteya.

24 “Ta mwalo tutaina Yesu geya 'ilatulatuma, Yoni 'iloguguya meIsileli 'oidiya ma 'idi puiyao 'oidiyega sinuwabui ma 'i'abihe babitaisowedi,

25 ma Yoni 'ina paihowa 'ana 'ebe lolagu 'oina 'igwaeya, 'Comi wanuwatuhuya 'abehega taugu taiya? Taugu geya To'abihetenaina. Ta tauna muliguwega 'inaonaoma Tabwana hedada. Ta taugu geya 'ilobwainegau ma 'ahena 'ana butu yalihasidi.’

26 “Tasigwao, 'omi Ebalahamo 'ina susuwao, ma wete 'omi hali tupwega Yehoba 'ana

tohe'asisiyao wahesagohe 'abehega 'abihetena tetelina bewa 'oida 'ilatu pwaima.

²⁷ Ta Yelusalema 'ana tomiyao, ma 'idi babadao, To'abihetenaina geya sisanapu, ma wete palopitao 'idi hepwailao Sabati 'aigeda 'aigeda sihasihasili totapwalolo 'oidiya, ma hesiyage geya sisanasanapudi, ta hesi To'abihetenaina sitebaeya, 'oinega palopitao 'idi hepwaila nugetao mwalona hene 'adi moisa tutu bewa si'abilatuheya.

²⁸ Ta geya 'eta 'ina puimo sida lobeya, ma 'oinega silohe'amasi, ma tuwa hesi Pailato si'ahwanoiyeya ma 'ilohe'amasi.

²⁹ "Ta gwaeyedi Buki He'asisi 'oina sihepwaila nugeteya To'abihetena weyahina, mabwaiyana nage meYudiya sipaihowa pwaidiya, ta 'ina 'amasa mulina 'ana kelose 'oinega silagu suluhuya ma sigaliheya.

³⁰ Ma Yehoba 'amasa 'oinega 'i'abihe toholoya,

³¹ ta sabwelo tupwana baibaiwana 'ilatulatu 'ana to'wayabuwao 'oidiya, taudi mwalo mabetenao Galiliyega ma Yelusalema 'oina sinaoma. Taudi bewa tuwa To'abihetenaina weyahina sihehpwaila tomota 'oidiya.

³² Ma tauma wete tetela bwebwe'ana bewa 'a'ebwaegomi, mwalo Yehoba 'igwae hemisa tubudao 'oidiya,

³³ ta sauga bewa 'i'abihe latuya yaso hauhauda 'oida, tutaina Yesu 'amasega 'i'abihe toholoya. Bewa weyahina wali Same heluwena 'oina Yehoba 'ina gwae sihepwaila nugeteya, 'igwae,

'Cowa natugu nige ya'ahwa natunegowa.'

34 “Ma wete 'i'abihe toholo hileya ma sahena 'i'ama'amasa hila, nuwana 'imwahumwahulu, ma bewa weyahina 'ihepwaila nugeteya, 'igwae, 'Ginaulaedi bwebwe'adi yagwae hemisediya Debida 'oina, 'abwa ya'ebwaego.’

35 “Ma wete 'aigeda wali Same 'oina bo'i 'ihepwaila nugeta, 'igwaeya,
'Sahena watagwatagwala ma tauna 'uhesinuwaeya 'imwahumwahulu.’

36 “Gwae bewa geya Debida tauna weyahina. Debidaina 'ina tuta Yehoba 'ina nuwatuhu 'ipaihowediya, ma 'i'amasa ta sigaliheya tubunao mahetediu ma 'imwahumwahulu,

37 ma hesi loheyaina 'amasega Yehoba 'i'abihe toholoya geya 'imwahulu.

38-39 Coinega tasigwao, wasanapu bwaibwaini 'abehega loheyaina 'oinega 'imi puiyao 'adi nuwasam waloba. Ma 'eguma taiya tauna 'oina 'ihemisa, 'ina puiyao 'oidiyega 'ilihasi. Ta hesi Moses 'ina loina geya sowasowahina 'ilihasigomi.

40 “Coinega wa'ita yahigomi ma gxaeina palopitao mwalo weyahina sigwaegwae hemisa, sahena 'oimiya 'ilatulatu. Gxaeina 'igwaeya,

41 'Comi tolotuyenao, 'igu paihowa bewa wa'ita ma weyahina nuwami 'ihenainaida, ma muliyetega wahesilae, weyahina 'imi tuta 'oina 'igu paihowaina nata sihepwaila 'oimiya, ma hesi geya wahemisa.' ”

42 Ta Paulo ma Banaba sihapwesa, ta bodaedi si'ahwanoiyediya ma hali Sabati wete he'ita bewa 'oidiya sihepwaila hila.

43 Ta boda hada tapwalolowega sihapwesama, ma tupwadi meYudiya, ma tupwadi Yehoba 'ana tohemisao hali tupwa ma hali tupwa 'oidiyega, Paulo ma Banaba sihemuli tabubudiya, 'oinega Paulo ma Banaba 'oidiya siloguguya ta 'abehega Yehoba 'ina helau si'abiyahi.

Paulo ma Banaba siguguya taudi tomiya ganamuli 'oidiya

44 Ma hali Sabati 'oina, 'asaina 'ana tomiyao baibaiwadi si'eto'autama Yehoba 'ina gwae sabi hesagoheina.

45 Ma hesi meYudiya, boda madouna si'iteya, 'oinega sihe'ipi'ipiyeya, ma Paulo 'ina guguya si'ahwa 'abo'aboweya, ma si'ahwa galagalaeya.

46 Ta Paulo ma Banaba ma'idi 'atepatu sigwae latuwa meYudiyaedi 'oidiya sigwaeyea, "Cilobwaineya ma Yehoba 'ina gwae 'ahewaila nugete 'omiya, ma bewa tuwa walogwahateya, nuwana 'omi waboi waloinaegomi 'abehega geya sowsowahimi ma yawasimi hataya waloba, 'oinega 'alogwahategomiya, ma tomiya ganamuli 'oidiya 'aloguguya, taudi geya meYudiya 'oidiya.

47 "Weyahina Bada 'iloinemaiya, 'igwae, 'Cimi paihowa ya'ebwaya pwaigomiya ma 'abehega 'omi taudi tomiya ganamuli 'idi mayale, ma tupwa mabwaiyadi 'oidiya 'adi 'abihetena watauye.' "

48 Eeta taudi tomiya ganamuli Paulo ma Banaba 'idi gwae bewa sihesagoheya, ma siyaliyaya madouna, ta Yehoba tetelina si'ahwa bwebwe'aneya, ta taudi taiyewed

Yehoba 'ihesinuwaniya ma yawasi miyamiya hatayana siloba, taudi gwaenia sihemisaeya.

⁴⁹ Ma Yehoba tetelina silelewaneya tupwaina mabwaiyana 'oidiya.

⁵⁰ Ta hesi meYudiya Paulo ma Banaba silo'alehedi, ma silolomugiyedi wahiwahine 'alawatao taudi totapwalolo 'oidiya, ma wete 'asa 'ana babadao 'oidiya, ta taudi wete silolo'aleha Paulo ma Banaba 'oidiya, ta sipa'idiya, ma tupwaina si'ebesineya.

⁵¹ Ma 'i'iuna ma 'asaina si'ebesine, 'ahedi nenegwalina silohutuhutu yahuleya 'idi tupwa, beno 'ebe'ita toni 'asaedi 'oidiya, ta muliyetega sitauya Ikoniyami.

⁵² Ma hesi Yehoba 'ana tohemisao siyaliyaya madouna, ta Yaluyaluwa Tabuna 'ina waiwai 'ilohemahediya.

14

Paulo ma Banaba 'idi loguguya Ikoniyami 'oina

¹ Paulo ma Banaba silatuwa Ikoniyami 'oina, ta 'idi paihowa Anitioki 'oina wete gidemusa Ikoniyami 'oina sipaipaihowa 'esa, beno meYudiya 'idi hada tapwalolo 'oina siluhuwa, sihe'ita, ta 'idi he'ita waiwai 'oinega boda sinabwana sihemisaediya, bodaedi tupwadi meYudiya ma tupwadi tomiya ganamuli 'oidiyega.

² Ta tupwadi meYudiya he'itaina geya sihemisae, ta sisinaliya, ma si'ahwa galagalaeya, ta silomugi taudi tomiya ganamuli 'oidiya ma taudi wete Yesu 'ana tohemisao silolo'alehedi.

³ Ma 'iyamo tutu dudulena Paulo ma Banaba simiyamiya tupwaina 'oina ta ma'idi 'atepatu silologuguya Bada weyahina. Ma Badaina 'ina waiwaiyega paihowa 'ebe henainaida ta hedehedede sipaihowediya, ma 'oidiyega Badaina 'ina helau wasana 'ana moisa tauna 'ihe'itediya tomtota 'oidiya.

⁴ Ma meIkoniyamiyedi siwataha, ma tupwadi meYudiya si'ahwa moisaediya, ma tupwadi Yesu 'ana tohepwailao si'ahwa moisaediya.

⁵ Coinega taudi ganamuli, geya meYudiya, ta meYudiya wete ma'idi babadao siloina hegogona ma Paulo ma Banaba sida gihemuyadi, ta da'uleyega sida lohe'amasi.

⁶ Ma hesiyage wasana sihesagoheya, ma sidena sitauya Lakeoni gogonao 'oidiya, beno Lisitila ma Dabi 'oidiya.

⁷ Ma tetela bwebwe'ana sihepwaila latuheya, ta 'asanao deidiya wete.

Paulo ma Banaba 'idi paihowa Lisitila 'oina

⁸ Lisitila 'oina 'aigeda tolopegoi silobeya, 'ina tutu li'u 'oinega ma 'iheloheya madouna, ma 'imiyamiyamo tuwa, ta geya 'ida toholowa ma 'ida yawala, weyahina ma'aena lopelopegoina 'itoleya.

⁹ Eeta tolopegoiina 'imiyamiyatoiya, ma Paulo 'ina loguguya 'ihesagoheya, 'oinega Paulo tolopegoiina 'i'ebubuya, ma 'isanapuya 'abehega ma'ina hemisa Yesu 'oina ta sowasowahina 'ida 'abihe bwebwe'ane.

¹⁰ Coinega Paulo 'enana madouna 'oinega 'ibwau naowa 'oina 'igwaeya, "Cutoholo." Ma

tolopegoiina 'itoholo mwayamwayauwa ma 'iyawala.

¹¹ Ma tomota mabwaiyadi Paulo 'ina paihowa bewa si'iteya, ma Lakeoni 'enadiyega sibwaubwau, sigwaeya, "Yehobao sisuluma, 'adi 'ita gide tomota."

¹² Ma bodaedi Banaba sibwauweya Yupita ma Paulo sibwauweya Mekiuli, weyahina tauna 'idi togwae. Saniyedi bewa 'idi yehobao sanidiyao, beno Yupita ma Mekiuli.

¹³ Ta 'idi yehoba Yupita 'ina topwaoli 'asaina 'oina 'imiyamiya, ta 'ina hada 'ebe pwaoli 'asa 'atamanina. Ta topwaoliina 'abehega bulumakau ma 'aiwe didina sulasulana 'i'ewedima 'asa 'ana 'ahwa'eda 'oina, ma nuwanuwana 'abehega boda balidanao sida pwaoli Paulo ma Banaba 'oidiya.

¹⁴ Ta siteluwaedi topwaoliina 'ina nuwatuhu sisanapuya ma geya nuwadi. Coinega 'adi 'ale'o siboi sigisabuya ma sipili latuma, boda 'oidiya sigwaegwae,

¹⁵ "Ciyamayao gesowana tauma 'oima wappaopwaoli. Tauma tomota tuwa gidemusa 'omi, ma wasa bwebwe'ana 'a'eweyama 'oimiya, ta 'abehega 'omi 'ebe hemisa besobeso wada logwahatedi ma wada 'itahila Yehoba mayawasina 'oina, tauna galewa ma bale'u ma ni'u ta wete ginaula mabwaiyadi 'alodiya 'adi tohemasaleha.

¹⁶ Yehobaina mwalo tupwa mabwaiyana tomo-tainao 'itagwalediya ma taudimo 'idi nuwatuhu ta 'idi mumuga sida muliyedi,

¹⁷ ma 'ebe he'itao 'oidiya simiyamiya, ta 'abehega 'oidiyega Yehobaina sida sanasanapu.

Ma 'ebe he'itaowedi 'ina helauwedi 'oidiya ta 'omi 'oimiya, beno 'wesu galewega ma wete siwaloha bwebwe'ana ma 'oidiyega 'eli'eli bwebwe'ana walobaloba, ta 'oinega wa'ai'ai ma weyahina wayaliyalyaya."

¹⁸ Ta Paulo ma Banaba tomotaedi si'etoboda 'asaediya, eema 'ebelosaloha 'oina sihewaiwai, ma geya 'oidiya sipwaoli.

¹⁹ Ta meYudiya 'asa Anitioki ma Ikonyami 'oidiyega sitauyama, ma siluhu bodaedi Paulo ma Banaba 'adi tohesagohao 'oidiya, ta silohetu hetunediya ma Paulo da'uleyega sihunuya. Cigumwala, ta 'asa 'alonega silisi latuheya, ta 'idi nuwatuhu 'i'amasa pwaiya.

²⁰ Ta muliyetega Yesu 'ana tomuliyaо sitauyama, ma Paulo sitoholo sakowasiyeya, ma Pauloina 'itoholo ta 'iluhuhila 'asai. Ta gona 'i'adaleyaya, ma Banaba ba'idana sitauya Dabi.

Sihila Anitioki, beno Sisaliya 'alona

²¹ Dabi 'oina wasa bwebwe'ana siloguguyaeya ma tomota tupwana baibaiwana sihemisaeya, ta simuliyeya, 'oinega Paulo ma Banaba sihilahila Lisitila ma Ikonyami ma Anitioki 'oidiya.

²² Ta 'idi lohihilaina 'oina Yesu 'ana tohemisao sighe pa'alidiya 'asa 'aigeda 'aigeda 'oidiya, ta siguguyedyiya ma gesowana 'idi hemisa 'ida we'awe'a, ma sigwaeya, "Moisa 'abwa 'ida muya baibaiwadi 'oidiyega taluhu Yehoba 'ina 'ebeloina 'oina."

²³ Ma wete 'asa 'aigeda 'aigeda Paulo ma Banaba tohekalesiyao 'idi tohanugetao sihe'asediya, ta 'adi 'abilagata bewa gidemusa, sihudihudi ta 'idi Badaina sihemisaeya 'oina si'ahwa'ahwanoi,

ma 'ane 'ida gihewaiwaiyedi 'idi paihowaina weyahina.

²⁴ Ta Pisidiya 'alonega sitauyama ma Pamipiliya 'oina silatuwa,

²⁵ ta 'asa Peliya 'oina siloguguya, 'oinega sidobiya Atalaya,

²⁶ ma wagega sigeluwa, ta sihila Anitioki tupwaina, mwalo 'oinega 'idi paihowaina sihe'aleneya, ma 'oina wete mwalo Yehoba 'ina helau silobeya paihowaina silosalohiya weyahina.

²⁷ Eeta tutaina Anitioki 'oina siluhuwa, tohekalesiyao sibwau 'autedima, ma ginaula baibaiwadi Yehoba 'ipaihowediya 'idi sakowasiina 'alona sihe'ote'otetelediya, beno hemisa 'ana 'ahwa'eda 'iso'eya 'asa ganamuli taudi geya meYudiya weyahidi, ma siluhuluwu.

²⁸ Coinega Paulo ma Banaba Yesu 'ana tohemisao tupwaina Anitioki 'oina ba'idadiyao simiyamiya tuta dudulena.

15

Yelusalema 'oina siloiloina

¹ Ma tupwadi lohelohuya Yudiya 'oinega sisuluma, ta sihehe'ita tohekalesiyao meAnitioki 'oidiya, sigwaegwae, "Moses mwalo 'iloinaemaiya 'wapima 'ana 'upwa weyahina. Ma 'eguma 'omi 'wapi 'upwaina geya wa'ewa, nata geya 'abihetena walobaloba."

² Ma hesi Paulo ma Banaba geya si'ahwa moisaedi, 'oinega mahetediyao sihe'ohe'oheya madouna. Ta tohekalesiyao Anitioki 'oina

Paulo ma Banaba, ma tupwadi wete tomuliya 'oidiyega sihesinuwediya ma 'abehega sihane Yelusalema, ma nuwatuhu bewa weyahina sigwaegwae, nuwana siloina, Yesu 'ana tohepwailao site tuwelo ma wete tohanugetao ba'idadiyao.

³ Ta tohekalesiyao siloyauwedowediya ma sitauya. Sitaautaya tupwa Pinisiya ma Sameliya sibui di'waediya, ta sihepwaileya 'idi sakowasi mwalo weyahina, beno 'asa ganamuli, taudi ge ya meYudiya 'idi nuwabui Yehoba 'oina sihepwaileya, ta Yesu 'ana tohemisao 'asa 'aigeda 'aigeda 'oidiya hepwallaina sihesagoheya, ma siyaliyaya madouna.

⁴ Eeta silatuwa Yelusalema, ma tohekalesiyao ma Yesu 'ana tohepwailao ma tohanugetao sitoediyia 'idi hada, ta Paulo ma Banaba sihe'ote'otetela 'oidiya to'aha 'idi paihowaedi Yehoba 'ina waiwaiyega sipaihowediya.

⁵ Ma tupwadi Yesu 'ana tohemisao Palisi bodaedi 'oidiyega sitoholowa, ma sigwaeya, "Ceguma 'asa ganamuli 'adi tomiyao sihemihemisa, 'ilobwainediya ma 'wapi 'upwa si'ewa, ma wete taloinedi ma Mosese 'ina loinao simuliya nugetedi, ta 'oinega sowasowana sihekalesiya moisa."

⁶ Coinega Yesu 'ana tohemisao site tuwelowedi ma tohanugetao 'eto'auta sipaihoweya, ma nuwatuhu bewa weyahina sigwaegwae.

⁷ Ta tupwana sihe'ohe'oheya dudulena. Cigumwala ma Pita 'itoholowa ma 'igwaeya, "Tasigwao, wasanasasanapu 'abehega tuta mwalo Yehoba 'oidega taugu 'ihesinuwegauwa,

ma 'ahwaguwega tomiya ganamuli tetela bwebwe'ana sihesagoheya, ma sihemisaeya.

⁸ Ta Yehoba to'aha 'ateda simiyamiya 'isanasanapudi, ma taudi tomiya ganamuli 'oidiya 'itagwala pwaiya, ma Yaluyaluwa Tabuna 'i'ebwaediya gidemusa tauda meYudiya 'i'ebwaya 'esegita,

⁹ ma geya 'aigeda wete wataha 'i'abi'abi latuhe, ta 'abehega taudi hagahagadi ma tauda haga-hagada, ma hesi taudi sihemiseya gide tauda tahemiseya, ma 'oinega mabwaiyada 'ateda 'i'abihe 'ehaudi.

¹⁰ "Sahena Yesu 'ana tohemisao hauhaudi tupwa ganamuliya 'oidiyega 'adi 'aha'ahala mwauna wa'ebwa'ebwaedi, tabu ma Yehoba wa'abihe gamwasowali, weyahina 'aha'ahalaina tubudao meYudiya geya sowasowahidi ma si'ahali, ta tauda wete geya sowasowahida.

¹¹ Ma hesi 'ida hemisa 'abehega 'ida Bada Yesu 'ina helauwega 'i'abihetegita, ma taudi wete Yesu 'ihelauwediya, ta 'oinega wete 'i'abihetediya."

¹² Ta mabwaiyadi simiya henonowa, ma Banaba ma Paulo sihe'ote'otetela hedehededyao ma 'ebe henainaia Yehoba 'ipaihowediya tupwa ganamuli 'oidiya siteluwaedi 'idi paihowega, beno taudi geya meYudiya 'oidiya.

¹³ Cidi gwae 'igumwala ma muliyetega Yemesa 'itoholowa, 'igwaeya, "Tasigwao, 'igu gwae bewa wahesagohe.

¹⁴ Saimoni 'oida bo'i 'ihepwaila 'abehega Yehoba 'ihegaina pwaiya, ma taudi geya meYudiya 'oidiyega tupwana 'ina tomotaiyao 'ihesinuwediya.

- 15** Ginaula bewa weyahina mwalo palopitao Yehoba 'ina gwae sihepwaila nugeteya, 'igwae,
- 16** 'Mulyetega yahilama ma Debida 'ina hada 'ilotaligeha ya'abihila. Bewa tuwa 'imiya gala ma hesi ya'abihe bwebwe'ane hila.
- 17** Ta 'oinega hali bodao Bada si'ebese, ma 'agu hesihesinuwao tomiya ganamuli 'oidiyega, taudi wete si'ebesegau.
- 18** Bewa Bada 'ina gwae, tauna mwalo hene nuwatuhu bewa 'i'abilatuheya.' ”
- 19** Ta Yemesa wete 'igwaeya, “Cigu loina bewa, taudi tomiya ganamuli Yehoba 'oina si'ita'itahila, 'abehega sahena 'adi mwau talagulagu,
- 20** ma hesi 'idi leta talele ma 'etoboda 'ehatamo talagudi beno, 'e'ahaiina hali 'ebe tuluha 'oidiya tomota si'ebwaediya geya'abwa si'ai'aidi, ta sahena ganawala, ma hebai 'ani'o didididi hesiyodi ma wete bwewaha geya'abwa si'ai'aidi.
- 21** Weyahina mwalona hene 'ana siga nige Mosese 'ina loina 'ana tologuguyao 'asa 'aigeda 'aigeda 'oidiya simiyamiya, ta wete meYudiya 'idi hada tapwalolo 'oidiya 'etobodaedi bewa sihasihasilidi, ta tomota sihesagohedi Sabati 'aigeda 'aigeda 'oidiya.”

Tohemisa taudi geya meYudiya 'adi loina

- 22** Coinega Yesu 'ana tohepwailao site tuwelo ma tohanugetao ma tohekalesiyao mabwaiyadi sinuwanuwatuhu mahemaheten, ta tupwadi 'oidiyega sihesinuwaniya ma sihewasediya, ta 'abehega Paulo ma Banaba mahetediyao sitauya

Anitioki. Ma 'eluwa tohekalesiyao 'adi tohanugetao 'oidiyega sihesinuwediya, beno Yudasa, tauna sihesaniyeya Basaba, ma wete Sailasa,

²³ ta tohemisaowedi tupwa ganamuli 'oidiya 'idi leta si'eweya, ma 'ana lele 'igwae, "Yauwedo tasimao 'omi tohekalesiyao tupwa ganamuliya Anitioki ma Siliya ma Silisiya 'oidiya wamiyamiya. Tauma Yesu 'ana tohepwailao ma tohanugetao 'imi leta 'aleleyawa.

²⁴ Mwalo tetelimi 'ahesagoheya 'abehegaa tupwadi loheloheya tauma 'oimega sinaowa ma hali tetela 'oinega si'abihe 'wanigomiya, beno siboi 'idi nuwatuhuwega, ta geya tauma 'ima hemataluwa.

²⁵ Ma tauma bewa 'a'eto'auta pwaima, ta 'ima nuwatuhu 'aigeda 'oinega tupwana 'ima loheloheya 'ahesinuwediya, ta 'iyadao Banaba ma Paulo mahetediyao 'ahewasaediya 'oimiya.

²⁶ Taudi Banaba ma Paulo siboomo sitagwalediya ma tuta baibaiwana sitautauya 'ebe hesilae 'alodiya, 'ida Bada Yesu Keliso 'ina paihowa weyahina.

²⁷ "Ta 'ima loheloheyaedi 'ahesinuwa pwaidiya, sanidiyao Yudasa ma Sailasa, ma 'omi loina si'ebwaegomi 'imi leta 'oinega, ma wete taudi 'idi gwae 'oinega.

²⁸ Cami loinaina Yaluyaluwa Tabuna ba'idamai 'anuwatuhuya 'abehegaa bewa loina bwebwe'ana ma 'etobodaedi 'ehata bewa madoudimo wamuliyedi, ta geya 'eta to'aha wete weyahina wanuwanuwatuhu.

²⁹ Cetobodao beno, to'aha tomota

sipwaopwaoli hali 'ebe tuluha 'oidiya, sahena wa'ai'ai, wete hebai mabweyahidi, ma hebai dididimagaidi hesiyodi sahena wa'ai'aidi, ta wete sahena waganaganawala. Ceguma 'etobodaedi bewa 'oidiyega wa'itayahigomi, mumugami bwebwe'ana. Yauwedo."

³⁰ Coinega site 'ehataedi sitoholowa, sisuluwa Anitioki, ma tohekalesiyao nobwa sibwau 'autedima, ta 'idi letaina si'ebwaediya.

³¹ Eeta letaina sihasiliya, ta 'ina hepwaila weyahina siyaliyaya madouna.

³² Ta Yudasa ma Sailasa taudi wete palopitao, ta 'idi guguya baibaiwana 'oidiyega tohekalesiyao si'abihe waiwaiyediya.

³³ Ma siteluwaedi nobwa simiyamiya, 'ana siga 'idi tuta 'ilatuwa ma sitau, ta tohekalesiyaedi siloyauwedowediya, ma silokaiyoniyedi, ta sihila taudi 'adi tohewasaowedi 'oidiya.

³⁴ (-)

³⁵ Ma hesi Paulo ma Banaba Anitioki 'oina simiya hila, ma Badaina 'ina gwae sihehe'ita ta siguguguguya, ma tupwana baibaiwadi wete mahetediyao sipaipaihowa.

Paulo ma Banaba sitauya wasiwasiya

³⁶ Ta sabwelo hisa sigumwala ma Paulo Banaba 'ihewaeya, 'igwae, "Ciyagu, tahila ma gogowedi mwalo 'ida Bada tetelina 'aguguyaeya 'oidiya tahabo'enedi wete, ma tasidaowedi ta'itadi, togidega 'idi miyamiya."

³⁷ Ta Banaba 'igwaeya, "Bwebwe'ana, ma Yoni tauna sihesaniyeya Maki tatoe ma mahetedai tatauya."

³⁸ Ma Paulo 'igwae, "Nuwana sahena tauna 'i'waya'wayabugita, weyahina mwalo Pamipiliya 'oina 'i'ebesinegita, ma 'ihila 'asai, ta geya nuwana ma 'i'wayabugita 'ida sakowasi 'oina."

³⁹ Coinega Paulo ma Banaba sihe'ohe'oheya madouna Maki weyahina, ta Banaba Maki 'itoeya ta sigeluwa wagai ma sidobi bwanabwana Saipilosi 'oina.

⁴⁰ Ma Paulo Sailasa 'ihesinuwefa ma 'i'wayabu 'ina sakowasiina 'oina. Coinega tohekalesiyao Yehoba 'oina si'ahwa'ahwano, nuwanuwadi ma 'ina helauwega siteluwaedi 'ida 'abiheiwaiwaiyedi. Ta sitauya,

⁴¹ ma silohihila Siliya ma Silisiya 'asaidiyao 'oidiya, ta Paulo tohekalesiyao 'i'abihetedi, ma 'i'abihe waiwaiyedi.

16

Timoti Paulo ma Sailasa 'i'wayabudiyā

¹ Paulo ma Sailasa 'idi sakowasi 'oina sitauya Debi ma Lisitila, ma Lisitila 'oina Yesu 'ana tomuliya 'aigeda silobeya, sanina Timoti, tauna sinana wahine Yudiya. Sinanaina Yesu 'ana tohemisa, ma tamana hesi gwama Gilisi.

² Ma tohekalesiyao 'asa Lisitila ma Ikoniyami 'oidiya, Timotiina si'ahwa bwebwe'aneya

³ ma Paulo nuwanuwana ma Timoti mahetediu sisakowasi, 'oinega 'ibwauwefa ma 'wapina 'i'upweya Mosese 'ina loina gidemusa, ma 'abehega meYudiya Timotiina sihe'asisiyane, weyahina meYudiya tupwaina Lisitila 'oina sisanapuya 'abehega Timoti tamana gwama Gilisi.

⁴ Ta sisakosakowasi 'asa 'aigeda 'aigeda 'oidiya, ma loinaina Yesu 'ana tohepwailao ma tohanugetao mwalo Yelusalema 'oina siloinaeya sihepwaileya 'asa mabwaiyadi 'oidiya, ma 'abehega loinaina simulimuliye.

⁵ Coinega tohekalesiyao 'idi hemisa 'ihewaiwaiya, ma sabwelo 'aigeda 'aigeda 'oidiya 'adi boda 'imadomadou.

Paulo 'ina nihiyega gwama Masidoniya 'i'iteya

⁶ Coinega Paulo ma 'iyanao tupwa Piligiya ma Galetiya 'alodiyega sitautau, ma Yaluyaluwa Tabuna 'lausidiya ma sahena Yehoba tetelina tupwa Esiya 'oina siloguloguguyae.

⁷ Ma sinaoma Misiya ma sitohoya ma 'abehega Bitiniya 'oina siluhu, ta Yesu yaluyaluwana geya 'itagwaledi.

⁸ Coinega Misiya si'ebesineya ma sidobiya Tilowasi.

⁹ Eeta hinuwana si'eno'eno ma Paulo 'inihiya, ta 'ina nihiiha beno loheya 'aigeda gwama Masidoniya 'i'iteya, 'itoholowa ma 'i'ahwa'ahwanoi Paulo 'oina, 'igwaegwae, "Cuhabalama Masidoniya 'oina ma 'u'abihetemai."

¹⁰ Paulo 'ina nihiiha 'oinega 'asanapuya 'abehega Yehoba 'ibwauwemaiya ma tetela bwebwe'ana 'aguguyae meMasidoniya 'oidiya, 'oinega 'eda 'abesa sabi habala Masidoniya.

Wahine sanina Lidiya 'ihemisa Yesu 'oina

¹¹ Coinega waga 'alobeya ma Tilowasi 'oinega 'a'u'e, ma dumwaluna Samotilesi, ma nobwa 'a'enowa. Gona 'i'adaleya 'a'u'e hila ma Niyapoli 'oina 'asuluwa,

¹² ma Niyapoli 'oinega 'atauya Pilipai, tauna 'asa madouna tupwa Masidoniya 'alona, ma gogoina 'alona meLoma taumana baibaiwadi simiyamiya, nage 'oina 'amiya hila sabwelo tupwana 'oidiya.

¹³ Ma Sabatiya 'asega 'alatuwa 'atauya 'aigeda we'aha papalina, tupwaina 'anuwatuhuya 'ebe lotapwalolo, ma 'oina 'amiyatoiya, ta wahiwahine si'etolautama wete ba'idamayao 'ahehegwaegwaeya.

¹⁴ Ma 'aigeda wahine 'oidiyega sanina Lidiya, 'asa Tayataila wahineina, ma Yehoba 'ana tohemisa, ta 'ina paihowa beno 'aigeda 'ale'o wasawasa 'ana tohegimwane. Ma wahiwahineyedi 'ima gwae sihehesagohedi, ma Yehoba hemisa Lidiya 'atena 'ilaguya, ma Paulo 'ina guguya 'ihemiseya,

¹⁵ ma tauna ma'ina susuwao 'i'abihe babitaisowediya. Ta muliyetega 'i'ahwanoyemaiya, 'igwae, "Babadao, wasanapugauwa 'abehEGA Yesu yahemisaeya moisa, 'oinega sowasowahina wanaoma ma wahetaumana 'igu hada?" Ta 'i'ohenemaiya, ma 'oinega 'atauya 'ina hada.

Paulo ma Sailasa 'adi lagu deli

¹⁶ Hali sabwelo 'oina 'atautau tupwaina lotapwaloloina 'oina, ma babada tupwadi 'idi hewali gumalaulau 'alobeya, tauna hi'ahi'a 'iluhuwa solana ma 'oinega sowasowahina 'ihepwaila nugeta to'aha 'abwa 'ilatu, ta 'ina paihowa bewa 'oinega gumalaulauina 'ina babadao mane madouna si'ewa'ewa tomota 'oidiyega.

¹⁷ Ta wahineina 'imulimuliyemai, ma 'iwuiwui, 'igwaeya, "Bewa tomotaedi Yehoba Tomiya tabwana hedada 'ina topaihowao, ma 'abihetena 'ana 'eda 'ana tohepwailao."

¹⁸ Gumalaulauinna bewa gidemusa 'iwuiwui sabwelo baibaiwana 'oidiya, 'oinega Paulo wahina 'ilo'wata'wata, ma 'il'itehinowa, ma yaluyaluwaina 'ihegwaeya, 'igwae, "Yesu Keliso saninega yaloinego ma gumalaulau beno 'oinega 'ulatu." Ma nage 'oina 'ihapwesa.

¹⁹ Ma gumalaulauinna 'ina babadao sigamwasowalemaiya, weyahina 'idi mane madouna 'ana 'ebeloba tauna gumalaulauinna, ta Paulo 'i'abihe bwebwe'aneya. Coinega Paulo ma Sailasa si'abiyahidiya ma silisi dadanediya, ta sitauyediya 'ebehegimwane 'oina, ma sitoediya tolinoao 'oidiya sabi yatalaedi,

²⁰ ta sihegwaediya, sigwae, "Bewa lohelohuyaedi taudi meYudiya, ma sitauyama 'ida 'asa ta 'ada wahi'wata'wata silagulagu,

²¹ weyahina hali mumuga sihehe'ita, beno tauda meLoma 'ida 'etoboda, ma sahena mumugaina tapaipaihowa."

²² Ta bodaedi wete bewa gidemusa sihe'ewediya, 'oinega tolinoao siloinaediya, ma Paulo ma Sailasa 'adi 'ale'o 'oidiyega silolodiya, ta 'aiwe 'oidiyega sisapi dadanediya.

²³ Sihunu geyogeyoidiya 'igumwala, ma deliya silagu luhuwediya, ma deli 'ana to'itayahina siloinaeya ma 'ilomatayahi bwaibwaini.

²⁴ Coinega to'itayahinaina 'ana loina 'ihesagoheya, ta 'ilagu luguhediya deli 'alona

moisa, ma wete 'ahedi 'i'ahuyahidiya 'aiwe madoudi 'oidiyega.

Paulo ma Sailasa sihapwesa ma deli 'ana to'itayahи 'inuwabuiya

²⁵ Ma hinuwana Paulo ma Sailasa si'ahwa'ahwanoi ta siwaliwali Yehoba 'oina, ta 'oinega tolulu deliyao mabwaiyadi sihehesagohedi,

²⁶ ma mwani'ini'i madouna 'ipiliya ta sisalutuwama, ma hada deli 'ana wahuwahu 'inihuwa, ta deliina 'ana 'ahwa'edao si'eso'ediya, ma 'oinega toluhuwedi 'ahedi 'adi paiyao si'elihasidiya siboidimo.

²⁷ Ta deli 'ana to'itayahina 'eno'enowega 'isalutuwama, ta 'ahwa'eda so'eso'edi 'i'itediya, ta 'ina nuwatuhu toluhuwedi sidena pwaiya, 'oinega 'ina 'elepa 'aleha 'i'eweya ta 'abehega 'iboi 'ida lohe'amasi hile.

²⁸ Ta Paulo 'i'iteyama, ma 'iwuiya, 'igwae, "Ciyagu, sahena 'uboi 'ulohelohe 'amasigo. Mabwaiyama bewa 'amiyamiya."

²⁹ Coinega to'itayahinaina 'ina topaihowao 'oidiya 'ibwauwa ma mayale si'eweyama, ta mayale 'i'eweya, ma 'ipili ta 'iluhuwa ma'ina dedela, weyahina 'imatauta, ta 'ibe'u talatalubu'iya Paulo ma Sailasa matadiya.

³⁰ Ma muliyetega 'itoholo ta 'iteo latuhedima, ta 'igwae, "Babadao, wahewaegau to'aha yapaihowa ma 'oinega Yehoba 'i'abihetegau?"

³¹ Ma Paulo ma Sailasa sigwaeya, "Ceguma Bada Yesu 'oina 'uhemisa, nata 'owa ma'ino susuwao wete 'abihetena waloba."

32 Ta Badaina tetelina sihe'ote'oteteliya tauna ma'ina susuwao 'oidiya.

33 Hinuwana nage 'oina 'iteo latuhediya ma 'adi gane ma bweyaha sapiyega silobeya 'ibuyodiya, ta tauna ma'ina susuwao sibabitaiso.

34 Sibabitaiso ta 'itoediya tauna 'ina hada, ma 'oinega 'adiwa 'i'atububuya, ma si'aiya. Ta deli 'ana to'itayahinaina ma'ina susuwao siyaliyaya madouna, weyahina 'ina hemisa hauhauna Yehoba 'oina 'ilobeya.

35 Gona 'i'adaleya ma tolinoao 'idi topaihowao, gide polisi, sihewasediya deli 'ana to'itayah'i 'oina ma siloineya 'abehega, "Loheya 'eluwaedi deliya 'alagu luhuwediya 'ulihasidi ma sitauya."

36 Coinega to'itayahiina deli 'alonega 'iluhuwa ma wasaina 'ihepwaileya Paulo 'oina, 'igwae, "Tolinoao wasa sihewaseyama 'abehega yalihasigomi, 'oinega wahapwesama ma ma'imi yaliyaya watau."

37 Ma Paulo 'ilogwahata, 'igwaeya, "Sahena 'atautau. Weyahina geya 'aigeda 'ima puimo yatala 'oina siloba, ma boda matadiya sihunu dadanemaiya, ta deliya silagu luhuwemaiya, ma tauma hesi mwalo 'ahe Loma. To'aha weyahina 'abehega silihasimai ma sitee latuhemai dahanega? Ma 'ilobwainediya hesi taudi tuwa sinaoma ma sitee hapwesemai."

38 Coinega polisiyedi sihila tolinoao 'oidiya ma Paulo 'ina gwae sihepwaileya 'oidiya. Ta tolinoawedi sideba mwadina madouna, weyahina hepwaila bewa 'oinega sisnapuya 'abehega Paulo ma Sailasa sihe Loma.

³⁹ Coinega sinaoma deliya, ma 'atemuyemuyega sigwae helauwa Paulo ma Sailasa 'oidiya, ma deliyega sitoe hapwesediya, ta si'ahwanoiya 'oidiya, nuwanuwadi ma si'ebesinedi, sitauya hali 'asa.

⁴⁰ Ta Paulo ma Sailasa deliyega sitauya Lidiya 'ina hada, ma tohekalesiyao mahetediyao sihe'iya'iyagu ma siguguya 'oidiya, ma muliyetega sitauya.

17

Paulo ma Sailasa galana silobeya 'asa Tesalonika 'oina

¹ Eeta sitauya Amipipoli ma Apoloniya 'oidiya, ma Tesalonaika 'oina silatuwa, ta Tesalonaika 'oina meYudiya 'idi hada tapwalolo 'imiyamiya.

² Ta Paulo 'idi lotapwalolo 'oina 'iluhuwa, gide-musa tupwa mabwaiyana 'oidiya 'ipaipaihowa 'esa, ma nobwa Sabati 'etoi 'oidiya Buki He'asisi 'oinega 'ihe'ihe'ita ma ba'idanao sihehe'ohe'ohe,

³ ta Pauloina sanapu 'i'ebwaediya, 'igwae, "To'abihetenaina 'ilobwaineya ma muya 'iloba ma 'i'amasa ta wete 'amasega 'itoholo hila." Ma wete 'igwaeya, "Yesuina yahehepwaiile 'oimiya tauna tuwa To'abihetenaina."

⁴ Coinega tupwadi si'ahwa moisaeya, ma Paulo ma Sailasa 'idi boda 'oina siluhuwa, ta wete Yehoba 'ana tohe'asisiyao taudi tupwa ganimuli 'oidiyega ma wahiwahine sanidi madoudi 'oidiyega tupwana baibaiwadi wete sihemisa.

⁵ Ta meYudiya Paulo ma Sailasa sihe'ipi'ipiyediya ma si'ahwa galagalaediya, ma tupwana toyawala besobeso galadi siloinedi ma

boda madouna sihegogonediya ta nuwanuwadi silo'alehedi. Coinega Yesoni 'ina hada sihaneiya, 'idi nuwatuhu 'abehega Paulo ma Sailasa hadai simiyamiya, ma 'abehega sida 'abiyahidi, si'ewa latuwedi boda 'oidiya.

⁶ Ma si'ebesa 'asaediya, ta Yesoni ma tupwana tohekalesiyao ba'idanao si'abiyahidiya, ma 'oinega sitoedima 'asa 'ana toloinao 'oidiya sabi heyatalaedi, ta sibwaubwau sigwae, "Loheloheyaedi taudi tupwa mabwaiyadi 'adi to'abihegalao sitauya pwaima 'ebwa,

⁷ ma Yesoni 'ina hadai sihetumana, ta 'idi he'ita 'oinega Sisa 'ina loina siligehiya, weyahina sigwaegwae 'abehega kini hauhauna 'ilatuma, sanina Yesu."

⁸ Casa 'ana toloinao ma bodoa he'ewa bewa sihesagoheya ta si'ateyohowa,

⁹ 'oinega siloina Yesoni ma'iyanao 'oidiya ma 'abehega 'idi mane 'oinega sida hemaisa, ta wete sida miya daumwala. Ma sihemaiseya ma silihasidiya, ta sitauya.

Paulo ma Sailasa 'idi paihowa tupwa Beliya 'oina

¹⁰ Ma hinuwana tohekalesiyao Paulo ma Sailasa sihewasaedi ma sida tauya Beliya, 'oinega sitauya, ma tutaina silatuwa Beliya siluhuwa meYudiya 'idi hada tapwalolo 'oina, ta Yesu wasana sihe'ita.

¹¹ Mwalo Tesalonaika 'oina meYudiya genuwadi wasaina, ma hesi meYudiya Beliya 'oina 'idi tagwala bwebwe'ana, ma wasaina nuwadi 'i'eweya, 'oinega sabwelo 'aigeda 'aigeda

Buki He'asisi sihasihasili ta 'abehega wasa bewa 'ana moisa sida sanapu.

¹² Coinega meYudiya tupwana baibaiwadi sihemisaeya, ma wete taudi geya meYudiya 'oidiyega wahiwahine, taudi sanidi madouna, ta wete lohelohuya tupwana baibaiwadi.

¹³ Ta meYudiya Tesalonaika 'ana tomiyanao sihesagoheya 'abehega Paulo Yehoba wasana 'iloguguya 'asa Beliya 'oina, ma silomwayamwayau ma bodao sihenuwa lagudiya ta 'abehega Paulo ma Sailasa sida lo'alehedi.

¹⁴ Coinega tohekalesiyao siloina mwamwayau, ma Paulo sihetuneya ma 'isuluwa gogo holai 'oina, ta Sailasa ma Timoti 'ebwa ba'idadiyao simiyamiya.

¹⁵ Ta tupwana tohekalesiyao Paulo si'wayabuya ta sitauya Ateni, ma 'oinega Paulo loina 'i'ebwaedi ta 'abehega Sailasa ma Timoti silomwamwayauma Ateni 'oina, ta to'wayabuwedi sihila Beliya.

Paulo 'ina miyamiya Ateni 'oina

¹⁶ Ma Paulo Ateni 'oina Sailasa ma Timoti weyahidi 'abwa 'iyamwayamwana, ta 'inuwagala madouna weyahina 'iliteya meAteni geya Yehoba 'oina sihemihemisa ta hesi 'idi 'ebe hemisa hagana ma hagana, ma baibaiwa hedada.

¹⁷ Coinega ba'idanao sihe'ohe'ohe nuwatuhu bewa weyahina, meYudiya ma tupwadi Yehoba 'ana tohemisao wete ba'idadiyao sigwaegwae, meYudiya 'idi hada tapwalolo 'oina, ma wete toni'asa, 'eguma 'ihalobadi 'ebe gimwane 'oina,

ba'idadiyao sigwaegwae sabwelo 'aigeda 'aigeda 'oidiya.

¹⁸ Ta tupwadi tosinasinapuwao wete, taudi sihesaniyediya Epikulo, ma tupwadi Sitoike wete, Paulo ba'idadiu sihehegwae ta tupwadi taudimo 'oidiya sihe'ote'otetela, sigwaeya, "Ciya! Toheyauyaule to'aha 'igwaeneya?" Ma tupwadi sigwae, "Nuwana hali Yehoba weyahina 'iloguloguguya," weyahina sihesagoheya Yesu 'ina toholohila 'amasega weyahina 'iloguloguguya.

¹⁹ Coinega Pauloina sitoeya hada 'eto'auta sanina Aliyopago 'oina ma sihegwae, "Cino he'ita bewa hauhauna,

²⁰ ta 'oima 'ana hesagoha 'abehega 'ebe henainaida, 'oinega 'ana sanapu 'uda lihasi ma 'ada sanapu."

²¹ Ta meAteni ma'adi taumanao mabwaiyadi 'idi 'ebe nuwa'ewa beno sanapu hauhaudi 'adi he'ita ma 'adi hesagohamo.

²² Coinega Paulo hada 'eto'auta 'alona 'itoholowa ma 'iloguguya 'oidiya, 'igwaeya, "MeAteni, 'omi yasanapugomi 'abehega wahehetapewa 'imi tapwalolowao 'oidiya,

²³ weyahina 'igu yawalao 'oidiya 'omi 'ebe tuluh baibaiwadi ya'itediya ma 'oidiyega 'aigeda 'ebe pwaoli ma'ana lele ya'ita lobeya, ta 'ana lele bewa gidemusa 'igwaegwae, 'Yehoba tauna geya tada sanapuya 'ina 'ebe pwaoli bewa.' Ma Yehoba 'ina 'ebe pwaoli beno 'oina watulutuluha ta geya wada sanapuya, tauna 'iboi yahehpwaila 'oimiya.

²⁴ "Tauna bale'u mabwaiyana ma ginaula mabwaiyana 'oina simiyamiya 'adi tohemasaleha,

ta galewa ma bale'u 'adi Bada. Coinega geya hadao tomota nimadiyega si'abi'abidi 'alodiyia Yehobaina 'ida miya.

²⁵ Ma tomota tauda geya sowasowahida ma 'aigeda to'aha nimadega tauna Yehobaina ta'ebwae, 'eguma tanuwatuhu 'abehega nuwanuwana, ta tauna hesi yawasida ma yaluyaluwada ma 'ida tobwatobwa mabwaiyana 'i'ebwaegita.

²⁶ Ta 'aigeda loheya sanina Adama 'oinega hali tupwa ma hali tupwa tomotenidi Yehobaina 'ibubugita, ma 'abehega tomota si'elelewana bale'u mabwaiyana 'oidiya, ma boda 'aigeda 'aigeda 'idi sauga ta 'idi tupwa Yehoba 'iloina pwaidiya.

²⁷ Cina nuwatuhu 'abehega tauna si'ebese, ma nuwana 'abwama silotoho, bo nuwana siloba. Ta hesi Tohemasalahaina mabwaiyada deida 'imiyamiya.

²⁸ Weyahina 'Tauna 'oinega yawasida ta'ewa'ewa ma ba'idadai tatautauya ma wete tamiyamiya.' Ma 'omi wete 'imi wali tobui tupwadi Yehobaina weyahina sigwaeya, 'Tauda moisa tauna natunao.'

²⁹ "Coinega gesowana tanuwatuhu 'abehega Tamadaina gidemusa ma'ama'ayau, beno tomota 'idi nuwatuhuwega ma goula bo siliba bo da'ule 'oidiyega sibubuya.

³⁰ "Tutaina mwalo tomota Yehoba sihemwage mwageyeya, 'oinega geya 'ida gamwasowalediya, ma hesi bewa tuwa tauda tomota tupwa mabwaiyana 'oidiya 'iloinaegita ma 'ida pui 'oidiyega tanuwabui.

31 Weyahina 'ida sabwelo bwa'omatana 'abwama 'iupaeya ma mebale'u mabwaiyada 'ada loina dumwadumwaluna 'ida 'ebwaegita loheyaina 'ihesinuwefa 'oinega, ma loheyaina 'amasega 'i'abihetoholo hileya ma 'oinega tomota mabwaiyada wasa bewa tada 'ahwa moisae."

32 Ma bodaedi to'amasa 'idi toholo hila wasana sihesagoheya, ma tupwana sihenameya, ta tupwadi sigwaeya, "Nuwanuwama ma 'abwama nuwatuhu bewa weyahina 'uhe'ote'otetela hila ma 'ada hesagoha."

33 Eeta Paulo bodaedi 'oidiyega 'ilatuwa.

34 Ma tupwadi tomota Paulo 'ina gwae sihemiseya ta 'ina boda 'oina siluhuwa, 'aigeda loheya sanina Dionisiyo, tauna toloina 'aigeda boda Aliyopago 'oidiyega, ma 'aigeda wahine sanina Damali, ma tupwadi wete.

18

Paulo 'ina paihowa 'asa Kolinita 'oina

1 Muliyetega Paulo Ateni 'i'ebesineya ta 'inaowa Kolinita 'oina,

2 ma gwama Yudiya 'ilobeya, sanina Akuila, ta 'ina 'asa Poniti, ma mamwanena Pilisila nige tuwa Italiyega sinaoma, weyahina kini Kolodiya meYudiya mabwaiyadi 'iloinaediya ma Lomega sihapwesa. Ma Paulo Akuila mamwanena 'ihabo'enediya,

3 ma taudi 'idi paihowa hebai 'wapidi 'oidiyega sisahisahila yoheyoh, gidemusa Paulo 'ina paihowa. Ta 'ihetaumana 'idi hada, ma mabwaiyadi yoheyoh sipaihowediya.

⁴ Ma Sabati 'aigeda 'aigeda 'oidiya meYudiya 'idi hada tapwalolo 'oina 'igwaegwae toluhuwao ba'idanao, 'itotoho nuwanuwana ma sida hemisa, ma tupwadi meYudiya ma tupwadi wete ganamuli, taudi geya meYudiya, sihemisaeya.

⁵ Ta tutaina Sailasa ma Timoti Masidoniyega sihapwesama, Paulo 'ina loguguya 'oina 'ihetapewa waiwai, ma meYudiya 'oidiya 'ihhehpwaila 'abehegaa To'abihetenaina tauna Yesu.

⁶ Taudi hesi sihe'ohe'oheya, ta si'ahwa 'abo'aboweya, ta 'oinega Paulo 'ana 'ale'o 'ilohutuhutuiya matadiya, beno 'idi logwahata 'ana 'ebe'ita 'ipaihoweya, ma 'ihewaediya, "Comi 'abwa wahesilae 'imi logwahata bewa weyahina, ta beno waboi 'imi loinega, ta geya taugu 'igu loinega. Coinega ya'ebesinegomu ma tetela yatauye tomiya ganamuli 'oidiya."

⁷ Ma 'idi hada tapwalolo 'oinega 'ihapwesa, ta 'iluhu Taito Yusito 'ina hada, tauna Yehoba 'ana tohe'asisi 'aigeda, ta 'ina hadaina meYudiya 'idi hada tapwalolo deina.

⁸ Ma hada tapwalolo 'ana tohanugeta, sanina Kalisipo, ma'ina susuwao, Bada Yesu 'oina sihemisa, ma meKolinita tupwana baibaiwadi wete Paulo 'ina guguya sihesagoheya, ta Yesu 'oina sihemisa, ma sibabitaisowa.

⁹ Ta hinuwanega Paulo 'ina 'enomata'ite'itega Bada Yesu 'i'iteya, ta Yesu 'igwaeyaa, "Paulo, sahena 'u'ate'ateyoho, ma tuwa hesi tetela 'uhepwaila latuwe, ma sahena 'ulololagu.

¹⁰ Ma taugu hesi ba'idaa tamiyamiya, weyahina 'asa bewa 'oina tomota baibaiwadi

'abwa sihemisegau ma 'igu bodao taudi, ma sahena 'aigeda taiya sowasowahina 'ilo'alehego, nuwana 'i'abi hegallago. Geya!"

¹¹ Ta bolime 'aigeda ma tupwana 'oidiya Kolinita 'oina Paulo 'imiyamiya, ta Yehoba 'ina gwae 'ihehe'itae.

¹² Eeta muliyetega Galiyo 'ihetoloina madouna tupwaina Akaya 'oina, 'oinega meYudiyaedi siloina ta Paulo si'abiyahiya sitauyeya sabi yatala Galiyoina matana,

¹³ ma sigwae, "Loheyaina bewa tomota 'itebatebaedi ta 'abehega hali tapwalolo Yehoba 'oina sipaihowa, ma bewa 'ida loina 'iligeligehi."

¹⁴ Ma Paulo 'i'iuna ma 'igwae hila, ta Galiyo hesi 'igwae nugeta meYudiya 'oidiya, 'igwaeya, "MeYudiya, 'omi 'igu gwaeh wahesagohe: Ceguma loheya bewa 'imumuga galagala, nuwana pui 'ipaipaihowadi, 'ilobwaineya ma 'imi he'ewa yahesagohe,

¹⁵ ma hesi nuwatuhu bewa, waboi tuwa 'imi gwaegwae ma saniyao ma loinao 'imi 'asega, 'oinega waboi tuwa waloina. Taugu yalogwahata."

¹⁶ Ta 'ebe yatala 'oinega 'ipa'idiya.

¹⁷ Ma bodaedi Sositeni si'abiyahiya, tauna meYudiya 'idi hada tapwalolo 'ana to'itayahina, ma sihunu dadaneya Galiyo 'ina 'ebe yatala matana, ma Galiyoina geya wete weyahidi 'ida nuwatuhuwa.

Paulo i'hila Anitioki

¹⁸ Lo'aleha bewa mulina Paulo nobwa 'imiyamiya sabwelo hisa 'oidiya, 'oinega muliyetega tohekalesiyaedi 'iloyauwedowediya

ta wagai 'igeluwa sabi 'adau Siliya weyahina. Ma Akuila ta Pilisila wete mahetenao sigeluwa. Ta 'aigeda ginaula, beno 'abwa ma sigelu, 'abwa 'asa Kenikiliya 'oina simiyamiya, Paulo 'ina gwae hemisa 'ipaihoweya Yehoba matana, ta gwae hemisaina 'ana 'ila'ilala beno Paulo debana si'oliya.

¹⁹ Cidi 'adauinna 'oina nugeta siluhuwa Epeso, ma Akuila mamwanena sisuluwa simiyamiya, ta Paulo wete 'isuluwa, 'iluhuwa meYudiya 'idi hada tapwalolo 'oina, ma 'itohotoho ma 'abehega 'ilisidima ma Keliso 'oina sihemisa, ta mahetenao sihegwaegwae.

²⁰ Coinega si'ahwanoiyeya ma tutu dudulena mahetediu simiyamiya, ta 'ilogwahata.

²¹ Cigwaeya, "Cabwa yahilama, 'eguma Yehoba 'itagwalegau." Coinega Epesowedi 'iloyauwedowediya, ta 'igelu hila,

²² ma 'itauya Sisaliya 'oina 'isuluwa, ta 'ilaga Yelusalema ma tohekalesiyao mahetenao sihe'iya'iyaguwa, ta muliyetega 'itauya Anitioki.

²³ Anitioki 'oina 'imiya 'amana, ta muliyetega 'itoholo ma Galetiya ma Piligiya 'asanao 'aigeda 'aigeda 'oidiya 'isakosakowasi, ma Yesu 'ana tohemisao 'i'abihe pa'alidi.

Apolosa 'iguguya Epeso ma Kolinita 'oidiya

²⁴ Tutaina 'oina, 'aigeda gwama Yudiya sanina Apolosa 'inaoma Epeso. Tauna 'asa Alekisanidela loheyaina, ta tauna guguya 'ana, ma Buki He'asisi 'isanapu bwaibwainiya.

²⁵ Ta wete he'itao Yehoba 'ina 'eda weyahina 'isanapudiya, ma 'ihetahetapewa Yesu tetelina

'ihehe'ita. Cina he'itaina moisa, ta hesi tupwanamo, weyahina to'aha Yoni 'iguguyaeya 'ina babitaiso weyahina Apolosaina 'isanasanapu, ta Yesu tetelina 'ana 'ebe losaloha geya 'isanapu.

26 Ta tutaina Epeso 'oina 'ilatuma, 'iluhuwa meYudiya 'idi hada tapwalolo 'oina, ta ma'ina waiwai 'iloguguya. Ma Akuila ma Pilisila 'ina guguya sihesagoheya 'abehega 'ina sanapu tupwanamo tuwa, 'oinega sitoeya, ta Yehoba 'ina 'eda mabwaiyana sihe'itaeya.

27 Muliyetega Apolosa nuwanuwana ma 'ihabala Akaya, ta tohekalesiyao silemeya, ta Yesu 'ana tohemisao Akaya 'oina 'idi leta sileleya, ma Apolosa si'ebwaeya ta 'eguma to tuta Akaya 'oina 'ilatu 'idi leta 'i'ebwaedi ma sitoe 'idi hada.

Coinega Apolosa 'ihabala ta 'iluhuwa Akaya 'oina, ma taudi meAkaya, mwalo Yehoba 'ina helauwega Yesu sihemisaeya, ma 'iyamo Apolosaina 'ina guguyega 'ilemedi madouna,

28 ta 'ina he'ita meYudiya 'idi he'ita 'ihewaiwai sineya, weyahina Buki Tabu 'oinega 'ihe'itadi 'abehega To'abihetenaina tauna tuwa Yesu.

19

Paulo 'ina paihowa Epeso 'oina

1 Apolosa 'abwama Kolinita 'oina 'imiyamiya, ma Paulo 'isakowasiya tupwa pwatula 'oidiya, ma Epeso gadowa 'oina 'ilatuma. Epeso nage 'oina, Yesu 'ana tomuliya tupwadi 'ilobediya,

² ma 'ihesilalediya 'igwae, “Ciyagwao, tutaina Yesu wahemisaeya Yaluyaluwa Tabuna 'ina waiwai walotohoya bo geya?” Ma sihegwaeya sigwae, “Geya. Geya 'asanapu 'abehega Yaluyaluwa Tabuna 'imiyamiya.”

³ Ma Paulo 'igwaeya, “To babitaiso hede 'oinega wababitaiso?” Ta sigwae, “Yoni 'ina babitaisowega.”

⁴ Ta Paulo 'ihegwaediya, “Yoni 'ina babitaiso beno nuwabui mumuga galana weyahina, ma 'ihemataluwegomiya ta 'abehega Yesu wahemisae, tauna 'abwa 'imulimuliyama.”

⁵ Gwae bewa meEpesowedi sihesagoheya ma sinuwa sabwalena moisa, 'oinega Bada Yesu saninega sibabitaiso.

⁶ Ma Paulo 'i'abi debediya, ma Yaluyaluwa Tabuna 'iluhuwa 'oidiya, ta 'ina waiwaiyega hali 'enana ma hali 'enana 'oinega sigwae latuwa, ma Yehoba 'ina gwae sipalopisai latuweya.

⁷ Ta mabwaiyadi 'adi baibaiwa gide tuwelo.

⁸ Ma wai'ena 'etoi 'oidiya meYudiya 'idi hada tapwalolo 'alona Paulo 'iluhuluhu, ma Yehoba 'ina hetoloina weyahina ma'ina 'atepatu 'igwaegwae, ta 'i'ohe'ohe 'i'i'i'imidi.

⁹ Ma tupwadi deba pa'apa'alidi ma geya sihemihemisa, ta Yesu 'ina 'edaina si'ahwa galagaeya tohogogonaowedi matadiya. Coinega Paulo 'itoholowa ta 'ana tomuliyao ba'idanao silatuwa, ma siluhuwa Tilano 'ina hada 'ebe se'ulu 'oina, ma nobwa sabwelo 'aigeda 'aigeda 'oidiya Paulo 'ilologuguya.

¹⁰ Cina paihowaina bewa gidemusa tuwa 'ipaipaihowa bolime 'eluwa 'oidiya, ma tupwa

Esiya 'ana tomiyanao mabwaiyadi, meYudiya ma taudi geya meYudiya, Bada Yesu wasana sihesagoheya.

Sikiba natunao

¹¹ Ta Yehoba hedechedede hagadi 'i'abi latuhediya Paulo 'ina paihowega,

¹² ta 'ana 'amweyahi 'ana 'ebe sauwao ta 'ana 'ale'owao si'ewediya ma tolohalao 'oidiya si'abihe pa'idiya, ta 'adi lohala sigumwagumwala, ma wete hi'ahi'a siula latuhediya.

¹³⁻¹⁴ Ma tupwadi meYudiya 'adi to'obao nobwa simiyamiya, ma taudi sisakosakowasi, ma 'oba 'oinega hi'ahi'a siulaula latuhedi. Ta tupwadi Yudiyaedi Paulo 'ina paihowa wasana sihesagoheya, taudi Topwaoli Madouna, sanina Sikiba, natunao site sebeni. Ma site sebeniyedi sitoho 'abehega Bada Yesu saninega hi'ahi'a tolohalao 'oidiyega sida ulalatuhedi, ta 'aigeda buwa sihegwaeya sigwae, "Yesuina Paulo 'iloguguyaeya, tauna saninega 'aloinego ma loheya 'u'ebesine ma 'utauya."

¹⁵ Ma hi'ahi'aina 'ihegwaediya, "Yesu ma Paulo yasanasanapudi, ma taiyawedi 'omi?"

¹⁶ Coinega loheyaina 'igihebuweya, 'isopila ma to'obaedi 'ilo'alehediya, ta 'adi 'ale'o 'isabu yahulediya, ma 'ihunudiya, ta 'wahi daisidi hadega sidena.

¹⁷ Ma wasa bewa Epeso 'ana tomiyanao mabwaiyadi sihesagoheya ta simatauta, taudi meYudiya, ma taudi geya meYudiya, ta Bada Yesu sanina si'ahwa waiwaiyeya.

¹⁸ Ma tohemisa hauhaudi baibaiwadi sitauyama ta boda matadiya 'idi mumuga guguyou sihepwailediya, 'abehega taudi wete si'oba'oba.

¹⁹ Ta 'idi 'obao bukidi sihegogonedima, ma boda matadiya sigabu yahulediya, ma bukiyedi 'adi maisa sisahwa hegogonediya, ma pipiti tau-sani kina gidemusa.

²⁰ Nage 'oinega Yehoba 'ina gwae 'idabalala ta 'ihewaiwai tomota baibaiwadi 'oidiya.

MeEpeso silo'aleha

²¹ Mulyetega Yaluyaluwa Tabuna Paulo 'ihenuwa laguwuya 'abehega Masidoniya ma Akaya 'oidiyega 'ida tauya ma Yelusalema 'oina 'ida latu, ma 'igwaeya, "Yanugenugeta Yelusalema, ma 'abwa muliyetega yatauya Loma. Gide 'igu nuwatuhu."

²² Ta hesi Pauloina 'imiyamiya Esiya tuta to'uto'upana 'oina, ta 'ana tolemaowedi Timoti ma Elasito 'ihewasa nugetediya, ma sitauya Masi-doniya.

²³ Ma tuta nage 'oina he'ohe'ohe madouna 'ilatuwa Yesu 'ina 'eda weyahina, ta bewa gide-musa 'ilatu 'esa.

²⁴ Loheya 'aigeda sanina Dimitilo, tauna dayagi 'ana topaihowa siliba 'oinega, ma meEpeso 'idi yehoba wahinena sanina Dayana 'ina hada tap-walolo 'alu'aluwana 'i'iudi 'ipaihowediya, ma 'ihehegimwaneyedi tomota 'oidiya. Ma'ina topaihowao 'idi wasawasa madouna dayagiyedi 'oidiyega silobaloba.

²⁵ Ma Dimitilo 'ina topaihowao 'ibwau 'autediya, ma tupwadi wete 'idi paihowa tauna

gidemusa, ta 'ihewaediya 'igwae, "Ciyagwao wanuwatuhuyahi 'abehega paihowa bewa 'oinega 'ida wasawasa talobaloba.

²⁶ Ma Paulo 'ina he'ita 'oinega tomota baibaiwadi 'ihe'itediya 'igihe nuwabuidiya, ma 'ina gwaegwae 'abehega Yehoba tomota nimadiyega si'abidi geya Yehoba moisa. Ta bewa gidemusa geya Epesomo 'oina ma hesi tupwa baibaiwadi Esiya 'alona. Ta 'omi wasanapu pwaiya, ma wa'iteya Pauloina 'ina paihowa, 'awa?

²⁷ "Bewa 'oinega yamatauta, 'abwama nuwana tomota gesowana 'ida tobwatobwao sigimwanedi, ma 'abwa wete 'ida Yehoba madouna Dayana 'ana he'asisi ta 'ina hada tapwalolo siheginaula besobesowe. Weyahina meEsiya ma mebale'u mabwaiyada Dayana 'ana to'etuluhaao."

²⁸ Ma bodaowedi Dimitilo 'ina gwae sihesago-heya, ta Paulo 'ina paihowa weyahina sigamwasowala madouna, ta sibwaubwau, "Tauda meEpeso 'ida yehoba Dayana tabwana moisa."

²⁹ Coinega tomota baibaiwadi sipili 'autama ma siwuiwui, ma hedagadaga besobeso sipaipaihowa, ta meMasidoniya 'eluwa si'abiyahidiya, taudi Paulo 'ina sakowasi 'oidiya 'ana to'wayabuwao, sanidi Geyo ma Alisitako, ta sipilihediya hada 'ebe 'eto'auta 'oina.

³⁰ Ma Paulo nuwanuwana ma tohedagada-gaowedi 'oidiya 'itautauya ma tohekalesiyo si'etobodeya,

³¹ ta tupwadi wete Paulo 'iyanao, taudi meEsiya babadao, gwae sihewasaeya ta Paulo

si'ahwanoiyeya ma 'abehega gesowana 'ida luhu
hada 'ebe 'eto'autaina 'oina.

³² Ma bodaedi gide sibuwa ma sibwaubwau,
ta mabwaiyadi 'idi wui hagana, ma hedagadaga
huhuna baibaiwadi geya sisanapu.

³³ Ta meYudiya 'aigeda loheya sanina Alek-
isana silohetu hetuneya, ma 'ida laga 'oidiya
ma 'ida gwae. Coinega 'itoholowa matadiya
ma tupwadi tomota 'idi nuwatuhuwedi sibwau
latuhediya 'oina, 'oinega nimanega 'ihegwaediya
'abehega hedagadaga sida lolagu, ma meYudiya
'idi gwae 'ida hepwaila latuhe.

³⁴ Ma bodo si'inaneya 'abehega tauna gwama
Yudiya, 'oinega sibwauwa madouna, ma 'idi
hedagadaga tuta dudulena geya silolagu, ma sib-
waubwau mahemahetena, sigwaegwae, "Tauda
meEpeso 'ida yehoba Dayana tabwana moisa."

³⁵ Coinega 'asaina 'ana tohanugeta 'itauyama,
ta hedagadaga 'igihelolaguya, ta 'ihegwaediya,
'igwae, "MeEpeso yo, mabwaiyada tasananapuya
'abehega Dayana tabwana hedada 'ina hada tap-
walolo 'ana to'itayahina tauda, ma wete 'ina
da'ule tabu galewega 'ibe'uma.

³⁶ Ta gesowana wete taiya 'isinasinaligita
'ida tapwalolo bewa weyahina. Coinega
'ilobwainegomiya ma wahenonomo ta sahena
wahehedagadaga besobeso, nige gidemusa.

³⁷ "Ma wa'ita loheloheyaowedi watoedima,
taudi geya 'ida hada he'asisi 'oinega sida yagaha,
bo nuwana 'ida Yehoba mewahinena sida 'ahwa
galagalae, 'awa?

³⁸ "Ta 'eguma Dimitilo ma'iyanao nuwanuwadi
ma taiya siheyatalae, beno bwebwe'ana. Cebe

yatala ma toloinao simiyamiya, ma sosowahidi 'imi yatala sihesagohe ma sinuwanuwatuhu weyahimi.

³⁹ Ma 'eguma wete hali nuwatuhu weyahina 'abehega wada yatala, delihegogona madouna 'oina nuwatuhuina 'abwa weyahina taloina.

⁴⁰ “Ta nige 'imi hedagadaga besobeso weyahina 'ana 'ita nata loina taloba, weyahina geya 'ida huhumo.”

⁴¹ Cina gwae 'ilosalohiya, ta bodao 'ihewasaediya, ma siliya sawala 'idi hada.

20

Paulo 'ina sakowasi Masidoniya ma Gilisi 'oidiya

¹ Ma dagadaga 'igumwala pwaiya, ta Paulo tohekalesiyao 'ibwauwedima ta 'iguguyediy, 'oinega 'iloyauwedowediya, ta 'itauya Masidoniya.

² Ma Masidoniya tupwainao 'oidiya 'isakowasiya, 'iloguguya tohekalesiyao 'oidiya, 'i'abihe pa'alidiya, ta muliyetega tupwa Gilisi 'oina 'ihapwesa,

³ ta nobwa wai'ena 'etoi 'imiyamiya, ta 'i'iunamo wagega si'adau, Siliya weyahina, ta tupwana gwaegwae 'ihesagohediya meYudiya siloiloina tauna weyahina sabi 'abiyahina, ma 'oinega 'ina 'eda 'ibuiya ta 'abehega Masidoniya 'alonega 'ihila.

⁴ Ma loheloheya tupwana ba'idanao sitauya, 'aigeda gwama Beliya, tauna Pilo natuna sanina

Sopeta, ma meTesalonaika siteluwa, taudi Alisitako ma Sikanido, ta gwama Dabi sanina Gayo, ta Timoti wete, ta meEsiya siteluwa, sanidiyao Tikiko ma Tilopimo.

⁵ Taudi bewa sitauya nugeta wagega ma Tilowasi 'oina siyamwayamwa.

⁶ Ta tauma Pilipai 'oina 'amiyamiya 'ana siga pwalawa daisinamo 'ana guyai 'apaihowa. Cigumwala ta tauma wete 'ageluwa, ma sabwelo nima 'ai'aigeda 'a'ada'adau, ma 'asohota Tilowasi, ma 'iyamayaowedi 'alobediyia, ta sabwelo sebeni wete 'amiyamiya.

Paulo 'ina paihowa Tiloasi 'oina

⁷ Wiki 'ana sabwelo nugenugetaina 'oina mabwaiyama 'a'eto'autama beledi 'ehisihisi 'ana 'ebe nuwatuhuyahina sabi paihowaina, ma Paulo 'iguguya, weyahina hali sabwelo 'ina tuta tauya. Ta 'ina gwae guguyaina 'iloheduduleya ta 'ana siga hinuwana gamwana, ma tuwa 'abwa 'iguguguguya.

⁸ Ta hada 'ana hane gidemusa hada 'etoi, ma hetoina 'oina 'ahaneya, ta mayale baibaiwadi 'agabudiya.

⁹ Ma hewali 'aigeda, sanina Yutiko, 'imiya haneya hada papalina 'oina 'imiyatoiya, ta mata'eno'enowega 'ilolosaduduna. Ta Paulo 'abwa 'igwaegwae, ta Yutikoina 'i'enosineya, ma papalinaina 'oinega 'ibe'uwa bale'uwa, ma sisuluwa ta si'abilagasiya, ta si'iteya 'i'amasa pwaiya.

¹⁰ Ta Paulo 'isuluwa, ma 'oina '!ituluha ma 'i'atusapwaliya, ta 'igwae, "Sahena wa'ate'ateyoho. Yawasina 'imiyamiya."

11-12 Ta hewaliina sitoe haneheya mayawasina, ma weyahina siyaliyaya madouna. Coinega Paulo 'ihane hila ma beledi 'i'ehishisiya ta si'aiya, ma 'oinega mahetenao sihehegwaegwae ta 'ana siga gona 'i'adaleya, ta 'itoholowa ma 'i'ebesinediya.

Tilowasi 'oinega 'a'adau Milito weyahina

13 Ma tauma wagega 'ageluwa ma 'a'u'eya Asosi, ta 'abehtega nage 'oina Paulo 'ado'o, weyahina 'ihepwaila 'oima, 'igwaeya, "Wagega watauya, ma taugu 'aheguwega yatau Asosi, ma nage 'oina wado'ogau."

14 Ta Asosi 'illatu pwaiya ma 'ahelobaloba, 'oinega 'ado'oya ta 'a'u'e hila, ma Mitiline 'oina 'asohota.

15 Eeta Mitiline 'a'ebesineya, ta gona 'i'adaleya Kiyo matana 'apilipili. Eeta gona 'i'adaleya ma Samo 'oina 'asohota. Ci'adaleya wete, Milito 'oina 'asohota.

16 Paulo 'ihewaepeso pwaimaiya ta 'abehtega Epeso 'a'ebesine, ma 'abehtega sahena wete tuta 'iuleule Esiya tupwainao 'oidiya, weyahina nuwanuwana ma 'ilomwayamwayau, 'eguma sowasowahina Yelusalema 'iloba Penitikosi Guyaina 'ana sab-welo 'oina.

Paulo 'ina gwae loyauwedo meEpeso 'oidiya

17 Ta Mitilo 'oinega 'ihewasa Epeso hekalesiya 'ana tohanugetao 'oidiya ma sinaoma.

18 Ta sitauya pwaima 'oina ma Paulo 'ihewaediya, 'igwae, "Comi wasanasasanapu mumugagu tutaina tamiyamiya ba'idagwao

Esiya 'oina, 'igu latu hohau 'oinega 'ana siga nige,

¹⁹ beno 'ida Bada weyahina yapaipaihowa, ho-hobigega, ta ma'igu dou, ma muyao wete yalobe-diya meYudiya 'idi loinega,

²⁰ ta hesi geya 'aigeda to'aha 'ida Bada tetelina bwebwe'ana 'ana hepwaila yanuwahi, ma hesi mabwaiyami yahe'itegomiya 'imi tap-walolo 'oidiya, ta wete 'imi hada 'aigeda 'aigeda 'oidiya,

²¹ ta 'igu he'ita 'oimiya tuwa mahemahetena, 'omi meYudiya, ma 'omi hali tupwa tomotaiyao, mabwaiyami yaguguya 'oimiya ta 'abehega mu-mugami galadi 'oidiyega wanuwabui Yehoba 'oina ma Bada Yesu wahemise.

²² "Ma bewa tuwa Yaluyaluwa Tabuna 'ina loinega yatautau Yelusalema, ta geya tasanapu to'aha nata nobwa 'oiguwa 'ilatu.

²³ Beno tuwa 'asa 'aigeda 'aigeda 'oidiya, Yaluyaluwa Tabuna 'ihehepwaila 'oiguwa 'abehega 'abwa Yelusalema 'oina pai ma muya yalobadi.

²⁴ "Ta geya hene yawasigu weyahina yanuwanuwatuhu ma yanuwahi. Beno tuwa 'igu 'eda nuwana 'igu paihowaina Bada Yesu 'i'ebwaegauwa weyahina yanuwanuwatuhu ta 'abehega yalosalohi, beno 'ada helau Yehoba 'oinega 'ana hepwaila.

²⁵ "Wanuwatuhuyahi mwalo tuta baibaiwana 'oidiya 'asakosakowasi 'oimiya, ta Yehoba 'ina hetoloina tetelina weyahina yalologuguya. Ma bewa wahesagohe, 'abwa nata geya wete wa'ite'ite hilegau.

26-27 “Coinega bewa tuwa yahepwaila 'oimiya 'abehega Yehoba 'ina loinao mabwaiyadi ya'ebwaya pwaigomiya, ta geya 'aigeda yadahwa. Ta 'eguma tupwami 'oimiyega wahesilae hataya, beno taugu geya 'igu puiyega, ta hesi waboi 'imi pui.

28 “Coinega tohanugetao 'omi waboi wa'itayahigomi, ta 'imi sipiyao wete wa'itayahidi, weyahina Yaluyaluwa Tabuna 'imi paihowaina 'i'ebwaegomiya ma tohekalesiyao walomata yahidi, weyahina 'ida Bada Yesu tomotaiyedi taudi bweyahinega 'igimwanediya.

29 “Yasanasanapu wete nata 'igu tauya mulina tohe'ita galadi, gide 'edewa sasasasaidi, sinaoma ma 'imi sipiyao si'abihe galadi.

30 Ta wete 'omi nata 'oimiyega tupwadi sihe-gaina ma sihe'ita 'abo'abo 'oimiya, ta tupwana tomota silisidi taudi 'idi bodao 'oidiya.

31 Coinega walomatayahi ta wete 'igu guguya wanuwatuhuyahi, 'abehega bolime 'etoi geya ya'aiyawasi, sabwelo ma hinuwana 'oidiya, ma hesi mamatanegu yaguguguguya 'aigeda 'aigeda 'oina.

32 “Wete yahenuwa lagugomi tuta sinaonaoma weyahidi, 'abehega Yehoba tauna 'i'ita yahigomi, ma wete tauna 'ina helau tetelina 'i'abihe pa'aligomi, ma 'oinega 'ina bodao, taudi 'i'abihe 'ehaudiya 'oidiya, 'omi wete waluhu.

33 “Mwalo taugu ba'idamiu tamiyamiya, geya nuwanuwagu 'imi wasawasao, nuwana mane, nuwana 'ale'o 'ausaladi,

³⁴ ma hesi wasanapu pwaigauwa 'abehega taugu 'igu paihowega 'aguwa ta 'igu tobwatobwa yalobedi, ta 'igu 'ali'eyao wete ya'abi'abihetedi.

³⁵ Mumugagu bewa 'oidiyega yahe'ita pwaigomiya 'abehega 'ilobwainegita ma tauda 'ida paihowega tow'e'a ta'abihetedi. Gidemusa Bada Yesu 'ina gwae wanuwatuhuyahi, beno 'igwaeya, 'Cewamo geya yaliyayenamo, ma 'ebwaya hesi mayaliyayaina madouna.' "

³⁶ Paulo 'ina gwae bewa 'igumwala ta 'ahena 'itulaseya, ma mahetenao si'ahwa'ahwanoi Yehoba 'oina.

³⁷ Ta mabwaiyadi sidouwa, ma Paulo si'atusapwaliya,

³⁸ ta sinuwagala madouna weyahina 'ihewaediya, 'igwae, "Cabwa gesowana wal'ita'ita hilegau." Coinega sidobiheya wagai, ta sihegeluya.

21

Paulo 'ina tauya Yelusalema

¹ Ma Paulo mahetemai, 'iyamayaowedi 'aloyauwedowediya ma 'a'u'e dumwaluna ta Kesa 'oina 'asohota. Gona 'i'adaleyta 'a'u'e hila ta Lodi 'oina 'asohota, ta hali sabwelowa 'asohota Patala.

² Ta Patala 'oina waga 'alobeya sabi habala Pinisia, ma wagaina 'oina 'agelubala ta 'apilipili ni'uwa.

³ Ta Saipilosi 'alatuwa, ma 'oinega 'ima 'ebeulega 'apili hataya, ta Siliya weyahina 'apilipili, ma Taiya 'oina 'asohota ma 'abehega waga 'ana do'odo'ona tupwana sihegubalidi.

4 Ta tupwana Yesu 'ana tohemisao 'alobediya ta mahetemai 'amiyamiya sabwelo sebeni, ma Yaluyaluwa Tabuna sanapu 'iyamayaowedi 'i'ebwaediya, 'oinega Paulo sihegwaeya, sigwae, "Sahena 'ulagalaga Yelusalema."

5 Ta 'oinega 'ima sabwelo nobwa sigumwala, ma 'agogona 'adobiya wagai, ma taudi mamwanediyao ma manatudiyao sidobihemaiya 'asa papalina, ta holai 'ahema 'atulaseya ma Yehoba 'oina 'ahwa'ahwanoi. Coinega 'aloyauwedowediya,

6 ma 'ageluwa wagai, ta taudi sihila 'asai.

7 Ma Taiya 'a'ebesineya ta 'a'u'e hila, ta Tolimei 'oina 'asohota, ma 'asuluwa, ta 'oinega tohekale-siyo 'alobediya ma 'aloyauwedowediya, ta sabwelo 'aigeda mahetemai 'amiyamiya.

8 Ta gona 'i'adaleyha 'atauya Sisaliya, ma 'aluhuwa Pilipi 'ina hada, tauna mwalo toluguguya site sebeni 'aigeda 'oidiyega, ta mahetemai 'amiyamiya.

9 Ma Pilipi natunao site hata mewahinedi, ta geya sihai, ma 'idi paihowa gide palopita ma Yehoba 'ina nuwatuhu sihepwaila nugeta tomota 'oidiya.

10 Ta sabwelo tupwana 'oidiya 'amiyamiya, ta 'aigeda palopita, sanina Agabu, Yudiyega 'isuluma,

11 ta 'oima 'inaoma, ta Paulo 'ana gadiwana 'i'eweya, ta 'ahena ma nimana 'iboi 'ipaidiya, ta 'igwae, "Yaluyaluwa Tabuna 'igwae gide: Toni gadiwana bewa meYudiya Yelusalema 'oina nata sipai, ma si'ebwae taudi ganamuli 'oidiya."

¹² Tauma ma 'asaina 'ana tomiyao gwae bewa 'ahesagoheya ma Paulo 'a'ahwanoiyeya, 'agwae, "Sahena 'uhanehane Yelusalema."

¹³ Ta Paulo 'ihegwaemaiya, "Sahena wadoudou ma wahehe 'ateyohogau. Yatagwala pwaigauwa ma silagugau deliya, nuwana silohe 'amasigau Yelusalema 'oina, Bada Yesu weyahina."

¹⁴ Ta 'a'etobode 'asaeya ta 'alolaguwa, ma 'agwae, "Causala beno, to'aha 'ida Bada 'ina nuwatuhu gidemusa 'ida paihowa."

¹⁵ Sabwelowedi sigumwala, ta 'ima tobwatabwa 'a'atububuwa, ma 'ahane Yelusalema.

¹⁶ Ta tupwadi Yesu 'ana tohemisao Sisaliya 'oinega mahetediyao 'atauya, ma sitauyemaiya Nesoni gwama Saipilosi 'ina hada, tauna Yesu 'ana tohemisa nugenugetaina 'aigeda, ta 'abehega 'oina 'amiyamiya.

Paulo ma Yemesa sihelobaloba

¹⁷ Ma Yelusalema 'oina 'alatu pwaima, ta totapwalolowao siloya uwedomaiya ma'idi yaliyaya.

¹⁸ Ta gona 'i'adaleyta Paulo ba'idamai 'atauya Yemesa 'ina hada, ta nobwa tohekalesiyao 'idi tohanugetao 'alobediya.

¹⁹ Ma Paulo 'igwae helauwediya, ta 'ina guguya ma Yehoba 'ina paihowa tomiya ganamuli 'alodiya weyahina 'ihe'ote'otetela bwaibwaina 'oidiya.

²⁰ Ta mabwaiyadi sihesagoheya ma Yehoba sihepwatuweya, ta sihegwaeya, sigwae, "Tasimai, 'u'ita tausani baibaiwana Yesu 'oina sihemisa pwaiya, ta baibaiwadi tohemisaedi meYudiya, ma Moses 'ina loina simulimuliya.

21 Ta wasau sihesagoheya 'abehega 'owa 'ino he'ita meYudiya 'oidiya, taudi 'asa ganamuli 'adi tomiyao ba'lidadiyao simiyamiya 'abehega 'uhehe'itadi meYudiyaedi ma Moses 'ina loina silogwahate, ma sahena natudiyao meloheyadi 'wapidi sil'upwa'upwa, ma tubudao mumugadi sahena simulimuliye.

22 Nata sihesagohe 'abehega 'utauya pwaima, ta sigamwasowalego. Coinega to'aha tapaihowa 'ese?

23 "Cima nuwatuhu bewa gide: Loheloheya site hata 'ima boda 'oinega Yehoba 'oina sigwae hemisa pwaiya.

24 Coinega 'owa mahetediu wa'abihe 'ehaugomi ma watauya Hada He'asisi 'oina, 'abehega debadi si'oli ma sipwaoli Yehoba 'oina, ta 'imi paihowaina 'ana maisa mabwaiyana 'owa 'ulagu, ma bewa 'oinega tomota mabwaiyadi sisanapugo 'abehega 'owa Moses 'ina loina 'umulimuliya, ta hesi 'ahwa galagalaedi weyahiu sihesagohediya, mabwaiyana gwae bwagabwaga.

25 "Ta Yesu 'ana tohemisao tupwa ganamuli 'oidiya, taudi geya meYudiya, 'idi leta 'ahetune pwaiya ta 'abehega to'aha gide tomota sipwaopwaoliyedi hali 'ebe hemisao 'oidiya sahena si'ai'ai, ta wete hebai mabweyahidi ma hebai 'ani'o didididi sahena si'ai'aidi, ta wete sahena siganaganawala."

26 Coinega Paulo 'idi gwae 'ihesagoheya, ta hali sabwelowa site hataedi mahetenao sitauya ma si'abihe 'ehaudiya. Cigumwala ma Hada He'asisi 'oina 'iluhuwa, ma Pauloina topwaoli

'ihewaeya, 'igwae, "Tauma 'agwae hemisa pwaiya Yehoba 'oina ta sabwelo sebeni 'ima 'abihe'ehau 'igumwala, ta 'oinega 'ahilama ma yapwaoli tauma weyahima."

Paulo si'abiyahiya

²⁷ Ta 'idi sabwelo sebeni 'i'iuna ma sigumwala, 'oinega meYudiya taudi mwalo tupwa Esiya 'oinega sinaoma, Paulo si'iteya Hada He'asisi 'alona, ma boda sihenuwa laguwediya, ta si'abiyahiya,

²⁸ ta siwuiwui, sigwaegwae, "MeIsileli he, wanaoma ma loheya bewa wa'ita, tauna tomota tupwa mabwaiyana 'oidiya 'ihe'ita puidiya, 'abehega 'ida boda sisinasinaligita, ta 'ida loinao ma 'ida Hada He'asisi sisinalidi, ma wete Hada He'asisi bewa 'i'abihe ginaula bwagebwageya, weyahina tupwa ganamuliye, taudi geya meYudiya, 'i'ewedima 'alona."

²⁹ Cidi gwae bewa weyahina mwalo gwama Epeso, sanina Tilopimo, Paulo mahetena 'asai si'iteya, ta sinuwatuhuya 'abehega Paulo Tilopimoina 'i'eweyama Hada He'asisi 'alona.

³⁰ Bewa weyahina meYelusalema mabwaiyadi sigamwasowala, ma sihedagadaga, sipili hegogonama, ta Paulo si'abiyahiya, ma Hada He'asisiyega silisi latuweya, ta 'ana 'ahwa'eda siguduya,

³¹ ta sitohotoho sabi lohe'amasina. Coinega boda 'aleha 'ana tohanugeta wasa 'ihesagoheya 'abehega meYelusalema mabwaiyadi sihehedagadaga besobeso.

32 Ta 'ilomwayamwayauwa, ma tolo'alehaowedi ma 'adi tohanugetao 'i'ewediya, ma boda 'oidiya sipili suluwa. Tutaina boda si'itediya tolo'alehao ma 'adi tohanugetao sinaonaoma, ta Paulo 'ana hunuwa silolaguwa.

33 Coinega boda 'aleha 'ana toloinaina 'idobima ma Paulo 'i'abiyahiya, ta 'iloina ma balae seni 'eluwa 'oidiyega sipaiya, ma 'ihesilala boda 'oidiya, 'igwaeya, "Taiya tauna? Ma to'aha 'ipaihoweya?"

34 Ta boda siwui, 'idi gwaeyao hagadi ma hagadi, ma geya sowasowahina ma 'ihesagoha bwaibwaini, wui sinabwana weyahina, ta 'iloina 'abehega tolo'alehao 'idi hada sitauye.

35-36 Sitauyeya, ta boda sigamwasowala hedada ta simulimuliyedi, ma siwuiwui, "Walohe'amasiyamo." Coinega tolo'alehao Paulo si'ahaliya tete 'oinega ta hada 'alona, tomota 'idi 'ohe weyahina.

Paulo 'ina gwae boda 'oidiya

37 Ci'iunamo ma sitoe hada 'alona, ta Paulo boda 'aleha 'ana toloina 'i'ahwanoiyeya, 'igwae, "Sowasowahina gwae 'aigeda 'oiuwa yagwaene?" Ta toloinaina 'isalutuwa, ta 'igwae, "Ca! Tomada! Cena Gilisi 'usanapuya?

38 Cigu nuwatuhu 'owa gwama Itipitaina, tauna mwalo 'inaoma ta tolohe'amasa powa tausani 'ihegogonediya 'aleha weyahina, ta 'ihanugetediya yoho 'awawa."

39 Ta Paulo 'igwaeya, "Geya. Taugu gwama Yudiyaigu, ta 'igu 'asa Tasisi, tupwa Silisiya

'alona, 'asaina 'asa madouna. Ma sowasowahina 'utagwalegau ma tomota 'oidiya yagwae?"

40 Citagwaleya, ta Paulo teteya 'itoholo, ma nimana 'i'abilagasiya ma silolagu, ta 'oinega mabwaiyadi silolaguwa, ta Paulo 'ena Ibeliuwega 'ihegwaediya, 'igwae.

22

1 "Tasigwao ma tamagwao, wahehenono ma matamiya yada mwehihi he'ewa bewa weyahina."

2 Ma sihesagoha 'ena Ibeliuwega 'igwaegwae, 'oinega si'alahenono bwaibwaina ma 'ihegwaediya:

3 "Taigu gwama Yudiya. Tasisi, Silisiya 'asana 'oina yatoleya, ma 'ebwa Yelusalema 'oina yase'uluwa. Cigu tohe'ita sanina Gameliyela, 'ihe'itegauwa tubudao 'idi loinao ma yasanapu bwaibwainidiya, ma Yehoba 'ina paihowa 'oina yatagwalegauwa moisa, gidemusa bewa tuwa 'omi 'imi tagwala.

4 "Ma hemisa hauhauna bewa 'ana tomuliya yalo'alehediya. Ma loheloheya ma wahiwahine deliya yalagu luhuwediya, ta tupwadi yalohe'amasidiya.

5 Topwaoli Madouna ma 'imi babadao mabwaiyadi 'igu paihowa bewa sisanasanapu, weyahina taudi leta si'ebwaegauwa tasidiya Damasiko 'oina weyahidi, ma 'abehega yada tauya, ma 'oidiyega tagwala yada 'ewa nugete, ma 'oinega tohemisao yada 'abiyahidi, ma yada tauyedima Yelusalema, ma sida gihemuyedi.

6 “Ta 'asudibwalala 'abwa yatautauya ma Damasiko 'i'iunamo 'oina yalatu, ma 'asilala madouna galewega 'ilatu mwayamwayauwa, ta 'isae sakowasiyegauwa.

7 “Ta bale'uwa yabe'uwa, ma 'ena 'aigeda yahesagoheya 'ihewaegauwa 'igwae, ‘Saulo, Saulo, to'aha weyahina 'ulolo'alehegau?’

8 “Ma yahesilala, ‘Bada taiya hede 'owa?’ Ma 'ihewaegauwa, 'Taugu Yesu, gwama Nasaleta, 'ulolo'alehegau.’

9 “Ta taudi tuta nage 'oina ba'idagwao 'asilalaina si'iteya, ma hesi tauna 'ihewaegauwa geya sihesagohe.

10 “Ta yagwae, ‘Bada, to'aha nata yapaihowa?’ Ma 'ihewaegauwa 'Cutoholo, ma Damasiko 'oina 'utauya, ma nage 'oina 'a loina 'uhesagohe.’

11 “Ta 'asilala 'ina waiwaiyega matagu 'igihegaleya ma geya sosowana ma ya'ebubuna, 'oinega taudi ba'idagwao si'abi nimegauwa ma 'atauya Damasiko.

12 “Ma Damasiko 'oina 'aigeda loheya sanina Ananaiyasi 'imiyamiya. Tauna Yehoba 'ana tohemisa moisa, ma Mosese 'ina loina 'ana tomuliya, ta meYudiya tupwaina 'ana tomiyao si'ahwa bwebwe'aneya.

13 Ta Ananaiyasiina 'itauyama ta deiguwa 'itoholowa ma 'ihewaegauwa, 'Tasigu Saulo, matau 'i'asilala.’ Ta nage 'oina matagu sibwebwe'ana hila ma loheyaina ya'iteya.

14 “Ta 'ihewaegauwa, 'Tubudao 'idi Yehoba 'ihesinuwiegowa, 'abehEGA 'ina nuwatuhu 'usanapu ma Tobwebwe'anaina 'u'ita, ta 'ina gwae 'uhesagohe,

¹⁵ ma tauna weyahina 'uda hetohewpaila ta wete to'aha 'u'iteya ma 'uhesagoheya weyahina tomota baibaiwadi 'uda hegwaedi.

¹⁶ Ta to'aha hede 'uyamwayamwa, 'utoholo ma saninega 'ubwauwe ma 'ubabitaiso ma 'abehega 'ino puiyao 'ibuyodi.

¹⁷ “Ta muliyega yahila Yelusalema ma Hada He'asisi 'oina ya'ahwa'ahwanoi, ta gidemusa yanahiya,

¹⁸ ta Badaina ya'iteya 'igwaegwae 'oiguwa, 'igwaeya, 'Culomwayamwayau ma Yelusalema 'u'ebesine, weyahina nata 'ino hepwaila weyahigu gesowana sihehesagohe.’

¹⁹ “Ta yahegwaeya, 'Bada taudi sisanasanapu 'abehega 'idi hada tapwalolo 'aigeda 'aigeda 'oidiya 'a tohemisao yahunu dadanediya ma deliya yalagudiya.

²⁰ Ta tutaina 'a tohepwaila Sitibeni silohe'amasiya, taugu wete deina yatotoholo, ta 'ana hunu 'oina yatagwala, ma wete tohunuwaedi 'adi 'ale'o ya'itayahidiya.’

²¹ “Ta Badaina 'ihewaegauwa, 'Bewa 'oinega 'ulatu, ma nata yahewasaego ma 'utauya gogo bwaga 'asa ganamuli, taudi geya meYudiya 'oidiya.”

Paulo 'igwae boda 'aleha 'ana tololina 'oina

²² Paulo 'ina gwae mabwaiyana bewa sihe-sagoha bwaibwainiya ta 'ana laba taudi 'asa ganamuli weyahidi 'igwae, ma 'oinega silolagata ma gwae madounega sibwaubwau, “Loheya bewa 'ilobwaineya bale'uwegaa tada 'ewayahule, ma gesowana 'ida miyamiya.”

23 Ma gidemusa sibwaubwau ma'idi gamwasowala, ta 'adi 'ale'o siulaula hanehedi, ma nenegwala wete siulaula hanehedi.

24 Ta boda 'aleha 'ana toloina 'ina tolo'alehao 'iloinediya, 'igwae, "Loheya beno watauye hadai, ma sapi baibaiwana wa'ebwae ma 'ana laba 'ihewwaila latu to'aha tomota 'idi gamwasowala 'oina huhuna."

25 Coinega sitauyeya hadai ta sipaiya sabi sapina, ma tolo'aleha 'idi tohanugeta deina 'itoholowa, 'oinega Paulo tohanugetaina 'ihewwaeya, "Taugu yaheLoma pwaiya ma geya 'aigeda loina 'imiyamiya ma wada sapigau weyahina geya 'aigeda to'aha 'igu pui walobaloba yatala 'oina."

26 Ta tohanugetaina Paulo 'ina gwae 'ihesagoheya, 'oinega 'ilomwayamwayau ta 'itauya 'idi boda 'aleha 'ana toloina 'oina, ma 'ihewwaeya, "To'aha 'abehega 'uda paihowa? Loheya bewa tauna gwama Lomaina!"

27 Ta toloinaina 'itauyama ta Paulo 'ihewwaeya, "Cugwae moisa, 'owa 'uheLoma?" Ta Paulo 'igwaeaya, "Cehe, gidemusa."

28 Ta toloinaina 'igwaeaya, "Taugu mane madouna 'oinega 'igu heLoma yahegimwaney." Ta Paulo 'igwaeaya, "Tamagu 'iheLoma, ma 'oinega taugu yatoleya gwama Lomaigu."

29 Ma taudi 'abehega sisapi silolaguwa, ta toloinaina 'isanapu pwaiya 'abehega Paulo gwama Lomaina, ta 'imatauta weyahina tauna Paulo nige 'ipaiya.

Paulo 'ina yatala meLoma 'idi toloinao matadiya

³⁰ Gona 'i'adaleya ma boda 'aleha 'ana toloinaina 'inuwatuwatuwu ma 'abehega wasa moisa si'ebese, to'aha weyahina meYudiya Paulo sihe'eweya, 'oinega Paulo 'itoelatuheya ma 'iloina 'abehega topwaoliyao madoudi ma meYudiya 'idi babadao mabwaiyadi sitauyama, ma 'oinega toloinaina Paulo 'itoeyama ma matadiya 'ihetoholoya.

23

¹ Ta Paulo meYudiya 'idi babadaowedi 'i'e'ebubudiya, ta 'ihewaediya, "Babadao ma tasigwao, mwalona ma nige to'aha yanuwatuuhuya 'abehega Yehoba 'ina loinao beno yamuliya bwaibwainidiya."

² Ma Ananaiyasi, tauna Topwaoli Madouna, 'ihewaediya taudi Paulo deina sitotoholo 'abehega Paulo 'ahwana sisapi.

³ Ta Paulo 'ihewae hileya, 'igwae, "Yehoba wete 'isapigo, weyahina 'owa tuwa 'a 'ita bwebwe'ana, ma solauwa gala madouna! Cabehega beno 'oina 'umiyatoi ma 'uloinegau Mosese 'ina loinega, ta 'owa hesi loinaina 'uligehiya, weyahina 'ugwae 'abehega sisapigau?"

⁴ Ta taudi sitotoholo Paulo deina sigwaeya, "Togidega ta Yehoba 'ina Topwaoli Madouna 'oina 'u'ahwa'ahwa pa'ala, 'awa?"

⁵ Ta Paulo 'igwaeya, "Yauwedo tasigwao! Geya yasanapu 'abehega tauna Topwaoli Madouna. Moisa tuwa Buki He'asisi 'ina hepwaila gidemusa

'igwae, 'Sahena 'imi tololina 'oina 'u'ahwa'ahwa pa'ala.' ”

6 Bewa tuwa Paulo 'i'iteya 'abehega to'eto'autaedi boda 'eluwa 'oidiyega, 'aigeda Sadusiyao, ma 'aigeda Palisiyao, ma 'oidiya 'ibwau latuwa, 'igwae, “Tasigwao, taugu 'aigeda Palisi 'idi boda, weyahina tamagu wete Palisi 'idi boda, ta 'igu yatala bewa lamuna yahemisa 'abehega to'amasa sitoholo hila.”

7 Ta Paulo 'ina gwae bewa weyahina Palisiyao ma Sadusiyao sihe'ohe'ohena, ta hegogonaina siwatahiya.

8 Weyahina Sadusiyao sigwae to'amasa geya sowasowahina ma sitoholo hila, ta wete sigwae, 'abehega aneloseyao nuwana yaluyaluwao geya 'aigeda wete 'imiyamiya, ma hesi Palisiyao sihemisa 'abehega nata moisa to'amasa sitoholo hilama, ma wete sisanapuya 'abehega moisa Yehoba 'ina aneloseyao ma yaluyaluwao simiyamiya.

9 Nage 'oina yatala bahobaho 'ilatuwa, 'oinega Palisiyao 'idi loinao 'adi tohe'itao tupwadi sitoholowa ma sigwaeya, “Loheya bewa, geya 'eta wete 'ina pui 'oinega 'aloba. Ma hesi 'ina nuwatuhu bewa, nuwana Yehoba 'ina anelose bo yaluyaluwa 'oinega 'i'eweaya.”

10 Nage 'oina si'ohe'ohe madouna, ta 'aleha 'ana tololina 'imatauta. Cina nuwatuhu 'abehega nata Paulo si'abiyahi ma 'abwa hesi si'abi hegala bwaibwaini. Coinega tolo'alehaedi 'iloinaediya ma Paulo bodaedi 'oidiyega sitoeya, sitauyeya hadai.

11 Eeta hadai 'imiya heboiya, ma nihuwanega 'ina Bada 'ilatuma Paulo deina, 'itoholowa ma 'ihewaeya, 'igwae, "Paulo, sahena 'u'ate'ateyoho, weyahina Yelusalema 'oina 'uhewaila pwaigauwa. Ma Loma 'oina wete gidemusa 'abwa 'uhewaila 'esegau."

*Cidi loina dahuwana Paulo 'ana lohe'amasa
weyahina*

12 Hali sabwelowega meYudiya si'eto'autama, 'idi nuwatuhu si'atububudiya, ma wete sigwae hemisa ma geya'abwa si'ai'ai bo sinumanuma 'ana siga Paulo silohe'amasi.

13 Bodaedi bewa si'eto'auta ma nuwatuhu bewa gidemusa silaguya, 'adi baibaiwa gide poti 'i'ebesineya.

14 Muliyetega, sitauya topwaoliyao ma babadao 'oidiya, sigwaeya, "Tauma bewa 'agwae hemisa pwaiya ma 'abehega geya'abwa 'eta to'aha 'a'apu'aputoho 'ana siga Paulo 'alohe'amasi.

15 Coinega 'omi ma babadao mahetemiyao watauya boda 'aleha 'ana tololina wa'abowe, ma Paulo 'itoeyama, ta 'ina pui ta'ebese bwaibwaini. Ma 'oinega tauma 'a'atububuwa, ma saugaina 'eguma 'eda 'oina sitautauyama 'alohe'amasi."

16 Ta Paulo 'ina hewali, tauna wahana, tololina amasaedi 'idi teba tetelina 'ihesagoheya, ta 'iluhuwa hadai, ta Paulo 'oina 'ihewaila.

17 Ta Paulo tolo'alehao 'idi tohanugeta 'aigeda 'ibwauweyama, ta 'ihewaeya. "Hewali bewa 'utauye boda 'aleha 'ana tololina 'oina ma to'aha 'ina nuwatuhu 'ihewaila 'oina."

18 Ta 'itoeya toloinaina 'oina, ta 'ihewaeya, "Paulo deliya 'imiyamiya 'ibwauwegauwa ma 'ihewaegauwa 'abehega hewaliina bewa yatoeyama, ma to'aha 'ina nuwatuhu 'ihewaila 'oiuwa."

19 Ta toloinaina hewaliina 'i'abi nimeya ma sihanaowa tupwana, ma siboidimo ma 'ihesilaleya, 'igwae, "To'aha 'abehega 'oiguwa 'uhewaile?"

20 Ta hewaliina 'igwaeya, "MeYudiya siloina ma 'abehega si'ahwanoiyego 'abehega gona Paulo 'usuluheyawa 'idi 'eto'auta 'oina, ma 'abehega 'ina puiyao sibese bwaibwaini.

21 Ta 'idi 'ahwanoi sahena 'uhehesagohe, weyahina gide site poti si'edahwana 'edai Paulo weyahina, ta sigwaehemisa pwaiya 'abehega nata geya si'ai'ai bo sinumanuma 'ana siga Paulo silohe'amasa nugete. Ta siyamwayamwamo tagwala 'oiuwega siloba Paulo weyahina."

22 Ta toloinaina 'igwaeya, "Yauwedo 'owa, 'utauya ma sahena 'aigeda taiya 'oina 'uhewaila 'abehega 'idi nuwatuhu dahwanaina 'uhewaila pwaiya 'oiguwa."

Paulo sihewasaeya Sisaliya 'oina gabana Pi-likesa 'ona

23 Ta boda 'aleha 'ana toloina 'ibwauwediya 'ina tolo'alehao 'adi tohanugeta 'eluwa ma 'iloinaediya, "Nata hinuwanega tolo'aleha tu handeledi, ma togelu hosi sebeniti ma to'ahala gita tu handeledi wete wahe'autedima, ma sitauyegomi Sisaliya 'oina.

²⁴ Ma hesi tupwana hosi wete wa'ewadi ma 'oinega Paulo 'igelu, ta ma'ina bwebwe'ana watauye gabana Pilikesa 'oina.”

²⁵ Ta wete leta 'ileleya bewa gide, 'igwaeya,

²⁶ “Yauwedo 'owa gabana 'uhane hedada Pilikesa 'oiuwa, taugu Kolodiu Lisiyasi 'oiguwega.

²⁷ Loheya bewa meYudiya si'abiyahiya ma 'i'iuna silohe'amasi, ta wasana yahesagoheya 'abehega tauna gwama Lomaina, ta tolo'alehao ba'idagwao 'atauya 'oidiya, ma nimadiyega 'alemeya.

²⁸ Nuwanuwagu 'idi he'ewaina huhuna yada sanapu, ta 'idi hegogona 'oina ya'eweyama,

²⁹ ma yalobeya 'idi he'ewa huhuna beno sigwaegwae taudi tuwa 'idi tapwalolo 'ana loina weyahina, ta 'idi he'ewa geya lohe'amasa bo lagu deli 'ilobwaine.

³⁰ “Wasa wete yahesagoha pwaiya 'idi loina dahlwana Paulo 'ana lohe'amasa weyahina, 'oinega yalomwayamwayau ma yahewasaeyawa 'oiuwa, ma 'ana tohe'ewao wete yahegwaediya ma sitauyawa 'oiuwa, ma nobwa sihepwaila to'aha 'idi he'ewa huhuna loheya bewa weyahina.”

³¹ Tolo'aleha 'adi loina gide simulimuliyea, ma Paulo hinuwanaina 'oina sitoeya Anitipatili 'oina.

³² Gona 'i'adaley, ma tupwadi tolo'alehaowedi sihila 'idi tupwa, ta togelu hosimo Paulo sitauyeya Sisaliya,

³³ ta gabana 'ina leta si'ebwaeya, ta wete Paulo sitoeyama gabana matana.

³⁴ Ta gabana 'ina leta 'ihasili hegumwaliya, ma Paulo 'ihesilaley, “To'eha 'ino 'asa?”

Ta Paulo 'igwaeya, "Cigu 'asa Silisiya 'alona."

³⁵ Ta gabana 'igwaeya, "Ca tohe'ewao hesi sinaoma ma 'oinega 'imi yatala yapaihowa."

Ma tolo'alehao 'iloinaediya ma Pauloina silomatayahi hada wasawasaina, mwalo Helodi 'ina hada, 'oina.

24

Paulo 'ina yatala Pilikesa matana

¹ Ma sabwelo nima sigumwala ta Ananaiyasi, tauna Topwaoli Madouna, ma tupwadi meYudiya 'idi babadao, ma 'aigeda wete loheya, tauna togwaegwae, sanina Telitulo, ta tauna mahetediu sidobima, ta gabana Pilikesa 'oina 'idi he'ewa Paulo weyahina si'eweyama.

² Ta Paulo sitoe latuweyama, ma Telitulo 'itoholo, ma he'ewa Paulo weyahina 'ihepwailediya, 'igwaegwae, "Yauwedo 'owa tohane hedada Pilikesa, 'oiuwa 'ayaliyaya weyahina 'owa 'ino loina bwebwe'ana 'oinega mumuga galana 'u'abihe bwebwe'anediya 'ebeloina bewa 'alona, ma bewa tuwa 'amiya daumwala,

³ ta weyahina 'ayaliyaya madouna tuta baibawana, ma tupwa mabwaiyadi 'oidiya.

⁴ Ma genuwagu wete 'igu gwae 'oiuwa ya'abi'abi hedudule, ma hesi ya'ahwanoiyego ma'ino helau 'uda hesagohegau, ta 'ima gwae to'uto'upana tuwa yahepwailedi, loheya bewa weyahina.

⁵ "Moisa, loheya bewa 'a'italobeya 'ilasi geyogeyoina, ma meYudiya 'ihe'ita puidiya tupwa

mabwaiyana 'oidiya, 'oinega si'ale'aleha, ma tauna boda Nasaleta 'idi to'ahala bihali.

⁶ Tauna wete 'itohoya 'abehega 'ima Hada He'asisi 'i'abihebi'iye, ta 'a'abiyahiya ma 'abehega 'aloine tauma 'ima loinega.

⁷ Ma Lisiyasi, tauna boda 'aleha 'ana toloina 'inaoma, ta nimamega 'i'wayemaiya,

⁸ ta 'iloina 'abehega 'ana tohe'ewao tauma 'anaoma 'oiuwa ma 'ayatala. Ma 'eguma 'uboi 'uhesilala, 'ina pui 'uda 'italoba, gide nige yahep-waileya."

⁹ Ta meYudiya wete he'ewaina si'ahwa moisaeya.

¹⁰ Ta gabana nimanega Paulo 'ihewaeya ma 'ida gwae. Ta Paulo 'i'lapulagata, 'igwaeya, "Yasanapuya 'owa 'ebeloina bewa 'oina bolime baibaiwana 'uloiloina, ma'igu yaliyaya matauwa yada gwae hila 'agu he'ewa bewa weyahina.

¹¹ "Ceguma tomota 'uhesilaladi, sihepwaila 'oiuwa 'abehega sabwelo tuwelomo sigumwala 'oidiya, tutaina yahane Yelusalema 'oina sabi tapwalolo,

¹² ta geya wete si'ite'itegau tomota ba'idagwao 'ahe'ohe'ohe, nuwana boda yaloinaediya ma simuliyegau, Hada He'asisi 'oina, bo hada tapwalolo 'oidiya, bo Yelusalema 'asaina 'alona.

¹³ Ma paihowaedi nige 'oidiyega sihe'ewegauwa geya sowasowahidi ma 'oiuwa si'ahwa moisaedi.

¹⁴ "Ta 'idi gwae 'aigeda tuwa ya'ahwa moisaeya, beno 'edaina sihesaniyeya Wataha 'oinega yalotapwalolo tubumao 'idi Yehoba 'oina.

Ma wete Moses 'ina loinao ma palopitao 'idi lele mabwaiyadi yahemisaediya.

¹⁵ Ta wete yahemisa 'abehega Yehoba to'amasao 'i'abi'abi hetoholo hiladi, tobwebwe'adi ma togala, gide taudi wete 'idi hemisa.

¹⁶ "Ta tuta mabwaiyana 'oidiya yatohotoho waiwai 'abehega yamumuga bwebwe'ana, Yehoba matana, ma wete tomota 'oidiya.

¹⁷ "Ta bolime baibaiwana sigumwala pwaiya 'oinega yahila Yelusalema, ma helau ya'eweyama 'igu boda 'oidiya, ma wete sabi pwaoli Yehoba weyahina.

¹⁸ Ma ya'abihe'ehau pwaigauwa, ma pwaolina yapaipaihowa Hada He'asisi 'alona, ma geya boda mahetegwao, ta geya hedagadaga,

¹⁹ ma hesi tupwana loheloheya si'itegauwa, taudi Esiya 'ana tomiyao, ta 'ilobwaineya taudi matauwa bewa sinaoma, 'eguma nuwanuwadi ma sihe'ewegau, ta geya sitauyama.

²⁰ "Ma taudi bewa sitauya pwaima matauwa 'ilobwainediya ma to'aha 'igu puiyao si'ita lobeya, tutaina 'idi toloinao siyatalegauwa, sihepwaille 'oiuwa.

²¹ Ta 'aigeda tuwa gwae yabwau latuheya, tutaina gamwagamwanidiya yatotoholo, ta weyahina sihe'ewegauwa, beno moisa. Ta 'igu gwaeina 'abehega 'Bewa tuwa matamiya yayatala, weyahina yahemisa 'abehega to'amasao sitoholo hila.' "

²² Ta 'edaina weyahina Paulo 'igwaegwae Pilikesa wete 'isanapu bwaibwainiya, ta 'iupahila, 'igwaeya, "Tuta 'eguma boda 'aleha

'ana tololina Lisiyasi 'isuluma, 'oinega 'imi yatala weyahina yahesinuwa, nuwana Paulo 'ina gwae dumwaluna bo'geya."

²³ Ta Pilikesa tolo'alehao 'adi tohanugeta 'ihewaeya, "Loheya bewa wahile deliya, ma sahena waloiloina pa'ale, ma 'eguma 'iyanao nuwanuwadi ma sinaoma 'ana lema si'ebwae, sahena wa'au'ausidi."

Paulo deliya

²⁴ Ta sabwelo tupwana sigumwala, ta Pilikesa mwanena Dalusila mahetena sinaoma, ta mwanenaina wahine Yudiya, ma Pilikesaina Paulo 'ibwauweyama, ta 'ina guguya sihesagoheya Yesu Keliso 'ana hemisa weyahina.

²⁵ Ta Pilikesa 'atena 'iyohowa, tutaina Paulo 'ina guguya 'ihesagoheya, mumuga dumwaluna, ma toholopa'ala, ma bwa'omatana 'inaonaoma weyahidi, ta Pilikesa 'igwaeya, "Tuwa! Ma 'uhila, ma to tuta malamalaina 'oiguwa ee wete yabwau hilego."

²⁶ Ta Pilikesaina nuwanuwana mane 'iloba Paulo 'oinega 'ana lihasa weyahina, ta nage huhuna 'ibwaubwau hileyama ma mahetena si-hegwaegwae,

²⁷ ta 'ana siga bolime 'eluwa sigumwala, ta Posiu Pesito Pilikesaina 'ihemiyalaeneya. Ta Pilikesa nuwanuwana meYudiya tauna si'ahwa bwebwe'ane, 'oinega 'iloina ma Paulo deliya tuwa 'imiyamiya.

25

Paulo 'i'ahwano i ma Sisa 'oina 'iyatala

¹ Pesitoina 'inaoma Sisaliya, ma 'ihegaineya 'ina loina, ma sabwelo 'etoi sigumwala ta 'ihaneya Yelusalema.

² Ta topwaoli madoudi ma meYudiya 'idi babadao sinaoma, ta 'idi he'ewa Paulo weyahina sihepwaileya,

³ ta Pesito 'oina si'ahwa'ahwanoi waiwai sigwae, "Sowasowahina ma Paulo 'uhewasaeyama Yelusalema, ma 'ebwa 'iyatala?" Ta 'idi nuwatuhu moisa beno 'abehega Paulo silohe'amasi 'edai, tutaina 'eguma 'itautauyama.

⁴ Ta Pesito 'igwae hilediya, 'igwae, "Geya, ma hesi Paulo Sisaliya deliya tuwa 'imiyamiya, ma 'i'iunamo taugu yahila Sisaliya,

⁵ ta 'eguma nuwanuwami, 'imi tololinoao mahetegwao 'asulu, ma to'aha 'imi he'ewa Paulo weyahina nobwa wayatala."

⁶ Ta wiki 'aigeda ma tupwana 'oidiya 'imiyamiya, ta 'oinega 'isuluwa Sisaliya, ta gona 'i'adaley, ta yatala 'ana wagahata 'oina 'imiyatoiya, ta 'iloina ma Paulo si'eweyama.

⁷ Ma Paulo 'inaoma ta meYudiyaedi taudi Yelusalemega sisuluma, sitoholo sakowasiyeya, ta 'idi he'ewa Paulo weyahina sihepwailedi, ma'idi gamwasowala, ma hesi mabwaiyadi 'idi hepwailedi geya 'adi moisamo.

⁸ Ta Paulo 'idi gwae 'i'elagu bodediya, 'igwae, "Taugu geya meYudiya 'idi loina, nuwana Hada He'asisi 'ana loina, bo nuwana Sisa 'ina loina yaligeligehi."

⁹ Ta Pesito hesi nuwanuwana ma meYudiya 'i'abihe yaliyayadi, 'oinega Paulo 'ihegwae hileya, 'igwae, "Togidega, nuwanuwau ma

Yelusalema 'oina 'uhane ma 'a tohe'ewao bewa weyahidi wayatala mataguwa?"

¹⁰ Ta Paulo 'igwaeya, "Genuwagu 'igu yatala weyahina meYudiya siloinegau. Geya 'aigeda to'aha 'oidiya ya'abi pui, ma bewa 'usanapu pwaiya. Ma hesi meLoma 'imi 'ebe yatala 'oina yatotoholo, ma bewa 'ilobwainezagau.

¹¹ Ceguma gide taugu 'abehega toloina ligeha ma 'oinega pui bewa weyahina 'ilobwaineaya ya'amasa, bwebwe'ana. Camasa geya yamataute. Ta 'eguma geya 'aigeda 'igu pui waloba 'idi he'ewa 'oidiyega, geya 'ilobwaine ma 'u'ebwayaegau 'oidiya, ma hesi kini madouna, tauna Sisa, 'ina yatala nuwanuwagu."

¹² Ta Pesitoina 'iluhuwa ta 'ina tosanapuwao mahetenao sihehegwae. Sihegwae 'igumwala, ta 'ihilama, ma 'igwae, "Bwebwe'ana, nuwanuwau kini 'ina yatala, 'oinega kini Sisa 'ina yatala 'oina yahetunego."

Kini Agalipa mamwanena sihapwesama

¹³ Sabwelo hisa sigumwala, ta kini Agalipa mamwanena Belinisi ba'idana Sisaliya 'oina silatuwa, sabi gwae loyauwedo Pesito 'oina.

¹⁴ Cidi miya sabwelo tupwana baibaiwana 'oina, Pesitoina kini Agalipa 'oina Paulo 'ana he'ewao 'ihepwailediya, 'igwaegwae, "Loheya 'aigeda nage deliya Pilikesa 'i'ebesineya.

¹⁵ Mwalo Yelusalema 'oina yamiyamiya, tauna loheyaina weyahina meYudiya 'idi topwaoli madoudi ma babadao 'oiguwa sihepwalediya, ma si'ahwa noiyegauwa 'abehega yaloince 'ina pui weyahina.

16 Ta yahegwaediya yagwae, 'Geya meLoma mumugama gide 'abehega tomota 'oimiya 'atagwala 'imi loinao weyahidi, ma hesi 'ilobwaineya nugeta yatala tapaihowa ma 'imi he'ewao ma tauna 'ina uhala wahepwaila latuhedi.'

17 "Ta si'eto'autama bewa 'oina, ta geya yahboi, ma gona 'i'adaleya ta yatala 'ana waghata 'oina yamiyatoiya, ma yagwae ta loheyaina sitoeyama.

18 Ta 'ana tohe'ewaowedi sitoholo, ma yanuwatuwuwa nata to'aha 'aigeda 'ina pui weyahina sihepwaila. Ta geya hene,

19 ma taboidimo 'idi tapwalolo weyahina sigwaegwae, ta 'aigeda loheya 'i'amasa pwaiya, sanna Yesu, ta Paulo 'ihehepwaila 'abehega Yesuina mayawasina 'imiyamiya.

20 Ta taugu yahenuwanaluwa, togidega ma ginaula bewa weyahidi yaloina 'esa, ma Pauloina yahesilaleya 'eguma sowasowahina 'ihane Yelusalema ma nobwa siheyatalae.

21 "Ta Pauloina 'ilogwahata, ma Sisa 'ina yatala weyahina 'i'ahwanoiyeya. Ta yatagwaleya ma hesi deliya 'imiyamiya, 'ana siga 'eda yaloba ma yahewasae Sisa 'oina."

22 Ta Agalipa Pesito 'ihewaeya, "Taugu wete nuwanuwagu ma loheyaina 'ina gwae yahe-sagohe."

Ta Pesito 'igwaeya, "Bwebwe'ana, gona yab-wauweyama ma 'igwae."

23 Ta gona 'i'adaleya, ta Agalipa ma Belinisi sinaoma, ma'adi 'ale'o wasawasa, ta hada 'ebe delihegogona 'oina siluhuwa ma boda 'aleha 'ana

toloinao ma gogoina 'ana babadao sihelatudiya ma'idi he'asisi. Ta Pesito 'iloina ma Paulo siluhuwuya.

²⁴ Ta Pesitoina 'igwaeya, "Cowa kini Agalipa, ma 'omi wa'eto'autama mabwaiyami, loheya bewa wa'ita. Tauna weyahina meYudiya mabwaiyadi Yelusalema 'oinega, ta wete tupwa bewa 'oinega, si'ahwanoiyegauwa ma sigwae waiwai 'oiguwa sigwaeya, 'Loheya beno tuwa 'amasa 'ilobwaineya."

²⁵ Ta geya 'eta wete 'ina pui yalobaloba ma weyahina 'ida 'amasa, ma tauna nuwanuwana ma 'ida kini madouna Sisa 'oina 'ida yatala, 'oinega yaloina pwaiya ma yahewasae Sisaina 'oina.

²⁶ "Ta geya 'aigeda 'ina pui weyahina, 'abehega 'ida bada Sisa 'oina yalele. Bewa 'oinega yatoeyama matauwa kini Agalipa, ma 'omi wete mabwaiyami, ta 'oinega 'abehega yatala bewa mulina 'ina pui 'aigeda taloba, ma weyahina yalele Sisa 'oina.

²⁷ Weyahina geya 'ana 'ita bwebwe'ana 'eguma paipaina 'aigeda tahewasae, ma geya 'aigeda to'aha he'ewa weyahina tagwae."

26

Paulo 'ina hepwaila kini Agalipa matana

¹ Ma Agalipa Paulo 'ihewaeya, 'igwae, "Bwebwe'ana Paulo, 'uboi weyahiu 'ugwae."

Ma Paulo nimana 'i'ahala lagasiya, ma 'ihewaeya bewa gide, 'igwae,

² "Kini Agalipa yo, nige yayaliyaya madouna weyahina 'owa matauwa yatoholowa, ma 'igu

uhala meYudiya 'idi he'ewao 'oiguwa weyahidi yagwae,

³ weyahina tauma meYudiya mumugama ta 'ima he'ohe'oheyao 'usanasanapudi. Ta ya'ahwanoiyego, ma 'u'alama'i'ita ma 'igu gwae 'uhesagohe.

⁴ "MeYudiya mabwaiyadi sisanasanapugau, mumugagu, 'igu tuta sedaseda 'oina yahegaineya taugu 'igu 'asa, ta muliyetega Yelusalema 'oina,

⁵ ma tuta dudulena 'oina sisanasanapugau 'abehega tauma boda Palisi, ma Palisiyao 'ima loina waiwaina yamuliyeya moisa, ta 'eguma 'uhesilaladi, ma nuwanuwadi ma sihemaisa, nata si'ahwa moisa.

⁶ "Ta bewa 'igu yatala huhuna matauwa, beno Yehoba 'ina gwae hemisa tubumao 'oidiya ya-hemiseuya.

⁷ Gwae hemisaina 'ima susu site tuwelowedi sinuwatuhu yahiya ma 'abehega sida loba, ta ma'idi hemisa Yehoba 'oina sitapwatapwalolo, sabwelo ma hinuwana 'oidiya. Ta nuwatuhuyahina bewa weyahina meYudiya sihe'ewegauwa.

⁸ Ta togidega 'imi nuwatuhu 'abehega geya sowasowahina ma Yehoba to'amasa 'i'abihe to-holo hiladi, 'awa?

⁹ "Moisa, taugu mwalo 'igu nuwatuhu 'abehega 'eda mabwaiyadi 'oidiyega, Yesu gwama Nasaleta sanina ya'ausi.

¹⁰ Bewa weyahina Yelusalema 'ana tohekale-siyoa tupwana baibaiwadi deliya yalagudiya, gide-musa topwaoli madoudi siloinaegauwa, ma

'eguma silohe'amasidi, taugu wete yatagwatagwala.

¹¹ Ta wete hada tapwalolo 'oidiya ya'abi'abi hemuyamuyadi ma yahe'ohe'ohenedi ma Yesu silogwahate, ma yagamwasowala moisa 'oidiya, ma yamutumutudi hali 'asao 'oidiya.

¹² "Ta topwaoli madoudi siloinaegaauwa ma Damasiko 'oina yatauya.

¹³ Ta kini 'u'ita, sabweloina yatautau Damasiko, 'asudibwalala ta galewega 'asilala madou hedada 'isaema, ta geya gidemusa hala maedanina, ta ya'iteya ba'idagwao 'isae sakowasiyemaiya.

¹⁴ "Ta mabwaiyama 'abe'u talatalubu'iya bale'uwa, ma 'enana 'aigeda yahesagoheya 'ena Ibeliuwega 'ihewaegaauwa, 'igwae, 'Saulo, Saulo, to'aha weyahina 'ulolo'alehegau? Cana 'ita gide si'wa 'usil'wa ta 'utohotoho ma 'u'etopele ma 'uboi 'ulihasigo, ma hesi 'aheu 'imomomosi ma 'i'abi'abi hemuyemuyego hedada.'

¹⁵ "Ma yagwaeya, 'Bada taiya hede 'owa?" Badaina 'igwaeya, 'Taugu Yesu 'ulolo'alehegau.

¹⁶ Ma hesi 'utoholoma. Coiuwa yalatu pwaima ma 'abehega yaloinaego, ta 'igu latu bewa weyahina ma wete 'igu latuwedi 'abwa weyahidi, 'uhepwailegau.

¹⁷ Ma 'eguma meYudiya bo nuwana taudi tomiya ganamuli sitoho ma si'abi hemuyemuyego, nata ya'abihetego nimadiyega.

¹⁸ Weyahina taudi tomiya ganamuli 'oidiya 'abwa yahewasaego, ma matadi 'u'abi he'asilaladi, ma guguyou 'oinega si'ita hila 'asilala 'oina, ta wete Tomudulele 'ina 'ebeloina

waiwaina 'oinega sihapwesama, ma Yehoba 'idi puiyao 'inuwasmudi, ma siluhu taudi 'agu tohemisao 'oidiya, beno taudi 'oiguwega si'ehauwa.'

19 "Kini Agalipa, bewa weyahina he'itaina galewega geya yalogwahate,

20 ma hesi Damasiko 'oina yahepwaila nugeta, ma muliyetega Yelusalema wete 'oina, ma Yudiya 'asanao mabwaiyana 'oidiya, ma taudi geya meYudiya 'asa ganamuli wete 'oidiya yahepwaile, ta 'abehega mumugadi galana 'oidiyega sinuwabui Yehoba 'oina, ta mumuga bwebwe'ana 'oidiyega 'idi nuwabui sihe'itae.

21 "Cigu paihowa bewa weyahina meYudiya si'abi yahigauwa Hada He'asisi 'oina, ma 'abehega silohe 'amasigau.

22 Ma tuta nage 'oina ma 'ana siga nige Yehoba 'ilemelemegau, ma 'ane yatoholo ma yahehepwaila, 'omi tolinoao ma tomota mabwaiyami 'oimiya, geya hali nuwatuhu weyahina, ma tuwa tauna 'iboi palopitao ma Mosese sihepwaila nugeteya,

23 beno 'abehega To'abihetaina maya 'iloba ma 'amasa 'oinega 'itoholo nugeta, ta 'asilala 'ilelewane meYudiya ta taudi geya meYudiya wete 'oidiya."

Pesito Paulo 'i'ahwa buwaeya

24 Ma Paulo bewa gide 'ihehe'ote'otetela ta Pesito 'itala'asona, 'igwaeya, "Ciya, yauyauleiu! nuwana se'ulu hedada 'i'abihe yauyaulegowa."

²⁵ Ta Paulo 'igwaeya, "Bada Pesito, geya yabuwa, ma hesi to'aha yahehepwailedi, beno gwae moisa ma dumwaluna,

²⁶ ma nuwatuhuwedi bewa kini Agalipa 'isanasanapudi, ta matana bewa yagwaegwae geya ma'igu debamwadina, ma yasanasanapu ginaula bewa geya 'eta wete 'i'wai'waiha, weyahina bewa geya paihowa dahlwana.

²⁷ Togidega 'owa kini Agalipa, palopitao 'idi gwaeyao 'uhemisaedi, 'awa? Yasanapuya 'uhemisaeya."

²⁸ Ta Agalipa Paulo 'ihewaeya, "Cunuwatuhuya 'abehega tuta to'uto'upana 'oina 'u'abi hekalesiyegau!"

²⁹ Ma Paulo 'igwae hila, "Nuwana tuta to'uto'upana, bo nuwana tuta dudulena 'oina, 'owa ma taudi wete bewa 'oiguwa sihehesagoha, 'eguma mahetemwao wahe'wau'wau naowegau, beno 'ebe yaliyaya. Beno tuwa genuwagu ma balaes bewa nimaguwa simiyamiya walobalobadi."

³⁰ Ta kini mamwanena Belinisi ma gabana ma tomiyatoi mabwaiyadi sitoholowa ta silatuwa,

³¹ ta sihehegwae siboidimo, sigwaeya, "Loheya bewa geya 'eta to'aha 'ina pui ma weyahina 'amasa bo lagudeli 'ilobwaine."

³² Ta kini Agalipa Pesito 'ihewaeya, 'igwae, "Loheya bewa 'eguma geya Sisa 'ina yatala weyahina 'ida 'ahwanoiya, sowasowahina ma talihasi."

1 Ta siloina pwaiya 'abehEGA Itali 'oina 'atauya, 'oineGA Paulo ma tupwadi paipaIDI wete ba'idanao sitgwalediya Sisa 'ina tolo'alehao 'adi tohanugeta 'oina, sanina Yuliyasi, ma 'ane 'ima 'adau 'oina 'i'itayahidi.

2 Eeta Adilamitio 'oina wagega 'agelu, tauna wagaina 'i'iuna 'ipili Esiya 'asaidi gadowaidi 'oidiya, ma 'a'u'e, Alisitako ba'idamai, tauna gwama Masidoniyana, tupwa Tesalonaika 'oineGA.

3 Gona 'i'adaleyA ta Saidoni 'oina 'asohota, ta Yuliyasi Paulo 'i'atemuyamuyaeya ta 'itagwaleya ma 'itauya 'iyanao 'oidiya, ma si'itayahI.

4 Ta Saidoniyega 'a'u'e hila ta SaipilosI gwahunega 'apili sakowasiya, weyahina SaipilosI matanega yaumai 'itowa bodemaiya.

5 Ta Silisiya ma Pamipiliya 'idi bwagabwaga 'a'ebesinediya ta Maila 'asohota, tupwa Lisiya 'oina.

6 Nage 'oina tolo'alehao 'adi tohanugetaina 'ilobeya 'aigeda Alekisanidela wagana, 'i'iuna ma 'i'u'e Itali weyahina, ta 'oina 'agelubala.

7 Ta sabwelo baibaiwana 'ima 'adau mwauna, ta Nidasi deina 'alatuwa, ta geya sowasowahina ma Nidasi matanega 'adumwalu, weyahina yau-mai madouna matamega, 'oineGA 'asuluwa Kiliti ma Salimoni gamwagamwanidiyega 'asola, ta Kiliti guineGA 'asakowasiya.

8 Ta 'oye'oyega 'a'u'eya, ma yaumaiina tuwa 'i'ewe'ewemai ta tuwa 'atauyama 'alo 'aigeda sanina Calo Daumwala 'oina, gogo Lasiya holaina deina.

⁹ Ma tuta dudulena 'auleya, ta hudi 'ana tuta 'igumwala, ma yaumai 'ana tuta galana 'ihegaina pwaiya, 'oinega Paulo 'ihenuwa laguwediya,

¹⁰ 'igwae, “Babadao 'ilobwaineya ma ta'aiyawasi 'alo bewa 'oina. Sahena tatohotoho ma ta'ada'adau hila, tabu ta tahesilae, ma tobwatobwa ma waga tamudalidi, ma wete tauda ta'amasa.”

¹¹ Ma tolo'alehao 'adi tohanugeta 'ihesagohediya toniwaga ma waga 'ana to'eyaisa 'enadi, ta geya Paulo 'ina gwae weyahina 'ida nuwatuhuwa.

¹² Ma 'aloinaina 'oina simiyamiya geya 'ilobwaine bolibolime 'ana tuta, ta baibaiwadi sigwae, “Tuwa tatoho, ma 'eguma sowasowahina Pinikisa 'oina taluhu, weyahina tauna 'alo bwebwe'ana, ma 'oina ta'aiyawasi.” Ta Pinikisa 'oina 'alo 'aigeda, beno bwanabwana Kiliti 'oina, ma 'ebesola yalasi ma yalata 'ilobediya.

Wediliya silobeya

¹³ Ma yalasi 'i'iuna 'itowama, ta sinuwatuhuya 'abehega nata si'adau bwaibwaina ma Pinikisa siluhu, ta 'idi loho sitabeiya ta Kiliti deinega sipiliya 'oye'oyega.

¹⁴ Ta tuta 'i'iuna ma yaumai madou hedadena sanina Bomatu 'itowadobima,

¹⁵ ta waga geya sowasowahina ma 'ipili, weyahina yaumai matamega 'itowatowama, ta tuwa 'ibibini hilemai,

¹⁶ ta bwanabwana sanina Kiloda gwahunega 'a'ada'adau, ta 'ahewaiwaiya ta waga 'ebe talalaga 'alisi lagasiya,

¹⁷ ta balaе si'eweya ma waga madouna simomosiya, ma simatauta, nuwana nenegwala sainina Silitisa 'oina siduna, ta 'ole'ole siulisiya ma tuwa 'a'aha'ahai.

¹⁸ Ta wediliya madouna waga 'i'ahu'ahu buibui hedadeya, ta gona 'i'adaleya ta waga 'ana do'odo'ona si'eula suluhediya.

¹⁹ Ma sabwelo hetoina 'oina waga 'ana tobwatobwao si'ewediya ta siula suluhediya.

²⁰ Ma sabwelo baibaiwana 'oidiya geya hala bo 'ipwala 'ada 'itediya, ta wediliya madouna 'imutumaiya, 'oinega 'asanapuya 'abehega nata 'a'amasa.

²¹ Ma sabwelo baibaiwana 'oidiya waga 'ana togeluwao geya si'ai, ta Paulo gamwagamwanidiya 'itoholowa, ma 'igwaeya, "Tasigwao, 'eguma 'igu gwae wada hesagoheya, ma sahena Kilitiyega tada gelugelu, gesowana mwau ma hesilae bewa talobaloba.

²² Ta bewa yaguguyegomi wa'atepatu, sahena 'aigeda 'oimiyega 'i'ama'amasa, ma wagamo hesi 'abwa 'idamana,

²³ weyahina hinuwana 'igu Yehobaina, tauna yahemiseya, 'ina anelose 'inaoma ma deiguwa 'itoholowa,

²⁴ ta 'ihewaegauwa, 'Paulo, sahena 'u'ate'ateyoho; 'abwama Sisa matana 'utoholo, weyahina 'ino 'ahwanoi 'oinega waga 'ana togeluwao mabwaiyadi mahetemwao Yehoba 'i'abihetegomi.'

²⁵ Ma tasigwao, sahena wa'ate'ateyoho, weyahina Yehoba yahemiseya, ma nata 'ipaihowa gide tuwa 'ihe'itegauwa.

26 Eema bwanabwana 'aigeda 'oina taduna.”

Waga 'iduna

27 Wiki 'eluwa sigumwala, 'abwa hene Ediliya ni'una 'idoedoe dadanemai, ma nihuwanam gamwana waga 'ana topaihowao sinuwatuhuya 'abehega 'oya'oya deina 'alatulatu.

28 Ma ni'u siloho tohotohoya ta silobeya 'ana saliyana gide tuweniti lihe 'ana saliyana. Ta tupwana 'ahedoe naowa ta wete siliheya ta silobeya ni'u saliyana gide pipitini lihe.

29 Ta simatauta tabu ma da'ule 'oina 'aduna, ta waga yiuwega loho 'ehata siulediya, ma si'ahwa'ahwanoi gona 'ada'adale weyahina.

30 Ta tupwadi wagaina 'ana topaihowao nuwanuwadi ma wagega sidena, ta waga 'ebe talalaga siulasuluheya holai, ta si'abowa 'abehega loho wete siule waga matanega.

31 Ta Paulo tolo'alehao ma 'adi tohanugetao 'ihewaediya, “Ceguma loheloheya nage wagega sidena, nata geya'abwa tabwebwebwe'ana.”

32 Ta tolo'alehaowedi waga 'ebe talalaga 'ana balae si'upwa yahuleya ta 'idoeya.

33 Ta 'i'iuna ma gona 'i'adale, ta Paulo 'ihewaediya ma si'ai, 'igwae, “Sabwelo potini 'ateyoho weyahina ta geya wete 'e'ahai wada lotohoya.

34 Coinega 'ilobwainegita ma talohepa'ala, weyahina sahena hesi 'aigeda 'ihehesilae.”

35 Ma gwae bewa 'igwaeneya ta beledi 'i'eweaya ta weyahina 'iloyauwedo Yehoba 'oina, mabwaiyama matama, ma 'ihisiya, ma tauna 'i'ai nugeta.

36 Ta 'oinega mabwaiyama nuwama 'ibwebwe'ana, ta wete 'a'aiya.

37 Ta 'ama baibaiwa wagaina 'oina 'ageluwa beno tu handeledi ma sebeniti sikisi.

38 Eema 'amwausuwa, ta pwalawa waga 'alonega siuleya holai, ma 'abehega waga 'imalamalai.

39 Ta gona 'i'adale pwaiya ta 'oya'oya si'iteya, ta geya si'inana to 'asa, ma 'alo namonamoina si'ita lobeya, 'oinega sinuwanuwatuhu 'eguma sowasowahina wagaina silagahe 'aloina 'oina.

40 Ta loho si'upwa yahuleya ma ni'uwa si'abi sinediya, ma wete 'eyaisi 'ana balaeyao sili-hasidiya ma si'eyaisa, ma 'ole'ole 'ai matana si'u'eya ma si'u'e 'oya'oya weyahina.

41 Ma 'alusia 'idoemaiya ta waga 'aheduneya namonamo 'oina, ta waga 'abusuna 'iduna ma geya sowasowahina 'ilonihu, ma gwahuna bagodu 'idi lasa hilehilega ta 'ipisaliya.

42 Ta tolo'alehao sinuwanuwatuhu 'abehega paipaidi silohe'amasidi tabu ma tupwadi sitube-hane 'oya'oya ma sidena.

43 Ta 'adi tohanugetaina nuwanuwana ma Paulo 'i'abihete, 'oinega 'i'ausidiya, 'abehega sa-hena silohe 'amasidi. Ma hesi 'iloinaedi taudi sowasowahidi ma sitube nugeta ma 'oya'oya weyahina sitube,

44 ma tupwama wagaina tupwatupwana 'oidiyega 'atube laga, ta mabwaiyama ma'ima bwebwe'ana 'atube haneya 'oya'oya.

¹ Ta 'agayo haneya 'oya'oya, ma bwanabwanaina 'ana tomiyao sihepwaila 'oima 'abehega bwanabwana sanina Melita.

² Ma bwanabwanaedi sihelauwemaiya madouna, ta 'aiwe siholeya, ma mabwaiyama sibwauwemaiya ta 'amwaimwailu, weyahina 'i'wesu'wesu ma gogai wete.

³ Ma Paulo 'aiwe 'idomweyama, ta 'aiwe 'oina 'ilagu balediya, ma yahiyahi weyahina ta mwata newanewalina 'ilatuma, ta Paulo nimana 'inaliya.

⁴ Ta bwanabwanaedi si'iteya Paulo nimana mwata 'isanasanana, ta sihehegwaegwae siboidimo, sigwaeya, "Moisa tuwa, loheya nage tolohe'amasa, ma geya sowasowahina loinega 'iboi 'i'abihete. Bwagana damanega 'idenama 'oya'oya, ma wa'ita mwata 'inaliya."

⁵ Ta Paulo mwataina 'ilosepaleya 'aiwe nininimima 'alona, ma geya muya 'ilolotoho.

⁶ Ta bwanabwanaedi Paulo si'e'ebubuya ta 'idi nuwatuhu nata nimana 'iseseha, nuwana 'itai ma 'i'amasa, ma siyamwayamwa, ta Paulo geya wete 'aigeda to'aha 'i'ewa'ewa, 'oinega 'idi nuwatuhu sibuiya, ta sigwae, "Loheyaina 'aigeda yehoba."

⁷ Bwanabwanaina 'ana bada sanina Pubiliyasi, ta 'ina 'asa tupwaina deina 'aluhuwa, ta Pubiliyasiina sabwelo 'etoi 'oidiya 'i'itayahi bwaibwanimaiya.

⁸ Ma tutaina 'oina Pabiliyasi tamana hadai 'i'eno'eno ma'ina lohala, ta 'ina lohala yahiyahi ma gamwa pilipili. Ta Paulo 'iluhuwa 'oina, ma weyahina 'i'ahwanoiya Yehoba 'oina, ta wahina 'i'abi tohoya ta 'i'abihe bwebwe'aneya.

⁹ Ta bwanabwanaedi mabwaiyadi taudi ma'adi lohala sinaoma Paulo 'oina, ma taudi wete 'i'abihe bwebwe'anediya.

¹⁰ Coinega helau baibaiwana si'ebwaemaiya, ta 'ima tuta gelu 'oina, 'ama 'alai sowasowahima sido'oya.

Melitega ta Loma

¹¹ Ta wai'ena 'etoi sigumwala ma Melitega 'agelu Loma weyahina, ta 'ima waga Alekisanidela wagana, matana 'ana tosamala didiluwaluwa loheyadi. Ma wagaina, mwalo wai'ena gogaiyedi 'oidiya bwanabwanaina 'oina 'iyamwayamwana 'ana siga yaumai madouna 'ilolaguwa.

¹² Ta 'a'u'e ma Sailakiusa 'oina 'asohota, ta sabwelo 'etoi 'amiyamiya.

¹³ Nage 'oina 'asakowasiya Legiyami ta 'asohota. Ci'adaleya, ta yalasi 'itowama, 'oinega 'a'u'e hila, ta 'apilipili, ta sabwelo 'eluwa tuwa ma 'aluhuwa Putioli.

¹⁴ Putioli 'oina tupwana tohekalesiyao 'alobediya, ta sitoemaiya 'idi hada, ta 'oidiya 'amiyamiya sabwelo sebeni 'oidiya. Ta nage 'oinega 'atauya Loma weyahina.

¹⁵ Ma tohekalesiyao Loma 'oina tetelima sihesagoheya, ta sitauyama 'edai sihesohotemaiya tupwa Cebegimwane, sanina Apio ma Hada Tau-mana 'etoi 'oidiya. Ta tutaina Paulo 'iyanaowedi 'ilobediya, Yehoba 'oina 'iloyauwedowa, ma 'i'atepatu.

16 Nage 'oinega 'atauya ta Loma 'oina 'alatuwa, ta tolo'alehao Paulo sitagwaleya ma 'imiya wasi, ma 'ana to'itayahina tolo'aleha 'aigeda tuwa.

Paulo 'ina paihowa Loma 'oina

17 Ma sabwelo 'etoi sigumwala, ta Paulo meYudiya 'idi tohanugetao 'ibwau 'autedima. Sihapwesama ta 'ihegwaediya, 'igwae, "Tasigwao, taugu geya 'eta to'aha galana 'ida boda 'oidiya yapaihowa, nuwana mumugada tubudao 'oidiyega yaligelichehi, ma hesi Yelusalema 'oina si'ebwayaegauwa meLoma 'oidiya, ta deliya silagugauwa.

18 Ta 'igu yatala mulina meLomaedi nuwanuwadi ma silihasigau, weyahina geya 'aigeda 'igu pui siloba, ma 'abehega sida lohe'amasicgau.

19 Ta meYudiya si'oheya gabana 'oina 'abehega sahena silihalihasigau. Bewa huhuna ya'ahwanoiya Sisa 'ina yatala weyahina, ta geya 'abehega 'ida bodao yahe'ewadi.

20 Ma hesi taudi 'idi he'ewa 'oiguwa weyahina yabwauwegomiya ma 'ane tahegwaegwae. Moisa tuwa tauda meIsileli tahehemisa 'abehega 'ada lema Yehoba 'oinega 'ilatuma, ta hemisaina bewa weyahina deliya silagugauwa."

21 Ta meYudiyaedi sigwaeya, "Tauma geya 'aigeda Yudiyega leta weyahiu 'alobaloba, ma wete 'iyadao 'ebwa sinaonaoma geya sihepwai-lego 'abehega 'owa galau.

22 Ta hesi nuwanuwama 'ahesagohamo 'oiuwega to'aha 'ino nuwatuhuwedi, weyahina

tupwa baibaiwadi tomota 'ino boda hekalesiya si'ahwa galegaleya."

²³ Ma sabwelo siupaeaya, ma boda madouna si'eto'autama Paulo 'ina hada, ma gonegonega 'ana siga 'iboi 'oidiya 'iguguya, Yehoba 'ina hetoloina weyahina, ta Mosese 'ina loina 'oinega, ma palopitao 'idi gwaeyao 'oidiyega, 'ihe'itediya Yesu weyahina, ta 'itohoya ma 'abehega 'i'abihe 'asilaladi.

²⁴ Ta tupwadi sihemiseya ma tupwadi sipa'ala.

²⁵ Weyahina 'idi nuwatuhuwao hagana ma hagana, 'oinega sisawala.

Ta Paulo 'ina gwae 'ana 'ebelosaloha 'oidiya 'igwaeya, "Yaluyaluwa Tabuna 'ina gwae tubumiyao weyahidi gwae moisa, beno palopita Aiseya 'ahwanega 'igwaenediya:

²⁶ 'Cutauya ma tomotaedi 'uhegwaedi: Cabwa wahehesagoha, ma sahena nuwami 'isabwasabwalena. Ta wete tuwa wa'e'ebubuna, ma nata geya wa'ita'ita.

²⁷ Weyahina tomota bewa sinuwapota, ma tenadi si'elotuiya, ta matadi si'elogibuwa, tabu ta matadiyega si'ita ma tenadiyega sihesagohe, ma sinuwa sabwalena, ma 'oiguwa si'ita hila, ma ya'abihe bwebwe'anedi.' "

²⁸ Ta Paulo 'ina gwaeina wete 'iloheposeyaneya, 'igwae, "Wasanapu Yehoba 'ina hepwaila 'ada 'abihetena weyahina 'abehega 'ihewaseya taudi 'asa ganamuli geya meYudiya 'oidiya, ma taudi hesi sihesagohe."

²⁹ (-)

³⁰ Ta Paulo 'ina hada nage 'ihehemaisa eeta 'oina 'imiyamiya bolime 'eluwa 'oidiya, ta tomota

baibaiwadi 'ina hadaina siluhuluhu ma mahete-nao sihe'iya'iyagu,

³¹ ta Yehoba 'ina loina weyahina 'iguguguyae
ma 'ihehe'itae Bada Yesu Keliso weyahina, ta
geya 'aigeda taiya 'itoho ma 'ina guguyaina
'i'ausi.

LOINA HAUHAUNA
The New Testament in the Bunama language of Papua
New Guinea
Nupela Testamen long tokples Bunama long Niugini
copyright © 1991 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Bunama

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-01-02

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Mar 2025 from source files
dated 31 Aug 2023

45dc0516-b235-59d5-bb1e-9b6a4ca7d904